

(Inc. II. 4.)

Johannes Bartheles.

7P2710

2
V. 2.
Ogatu plurimoz

ioptū nūmoz egētū appotecas re-
futātū occasiōe illa. qz necessaria
ibidē ad corp⁹ egū spectātia sunt
cara simplicia et pposita. nūmisq;
plurimis pparanda. sed ad p̄sens
mēs mea nō se diuertit sed ad ea q̄ in p̄uatis locis or-
tis siluis ac pratis inueniuntur. quozū presentia cor-
pus humanum egrum seu neutrum ad corpus sanū
reduci poterit: testantē solerti medico Arnoldo de
nona villa sic inquiente in amphorismis suis. Cum
quis poterit mederi simplicibz frustra et dolose mē-
dicamina composita querit ille. Erit etiam Auicēna
secūdo libro. c. iiii. Adedicine simplices habēt opa-
ciones vles et p̄ticulares. Et cum penes corp⁹ hu-
manū plures p̄currūt act⁹ scz circa p̄fecte sanū act⁹
conseruatiuus necessarius est. Circa sensibilibz lesūz
actus curatiuus inducendus est. Circa vero insensi-
biliter lesū actus p̄seruatiuus seu resumptiuis
necessarius est. Cum ergo corpus egrum actum cu-
ratiuum requirat seu practicū. Ob id p̄sens opuscu-
lum suū sumpsit denomiatiōem. Aggregator p̄cti-
cus de simplicibus. In quo quibus hōim sibiūpi sub-
uenire poterit paucis deductis exp̄sis aduersus quā-
libet egritudinē corpus humanum a vertice capitis
ad plantas pedum ab intra corpus focasq; affligen-
tem iuxta tenorem plurimozū solercium medicoz
de simplicibus confuse tractantium quoz dicta ad
practicam expertā sunt redacta. v̄t puta sunt. Auicē-
na princeps scōs suo libro de simplicibz. necnō sera-
pio de simplicibz. similiter pandecta et platearius 7c
Omnis ergo confusio nouerca existit veritatis. que
ad p̄sens refutatur. cum oia que a p̄uina origine

processerunt. ratione ordine et numero formata
sunt. et sic cognosci habent. Boeci⁹ in arismetica sua
Diuidit ergo presens liber in septē pticulas. In pri
ma particula tractat de virtutibus herbarū ad appo
tecam spectantium in modum antidotorum dispens
sarū. In secūda pticula innuit de simplicibus laxatiuis
et limiciuis seu lubricatiuis superioribus antidotis
prime pticule deseruientibus. In tertia pticula de
tegit de simplicibus confortatiuis seu speciebus aromati
cis. In quarta particula dilucidat de fractibus et
seminibus et radicibus. In quinta pticula de gumis et
eis similibus. In sexta pticula de generibus salis et mi
neris et lapideis. In septima particula et vltima cō
siderat de animalibus et puenientibus ab eis. que omnia
ad practicā p̄sentis opis deseruire habent.

Modus medicinale i figu

ris sic agnosces. 3. j. id ē uncia vna. 3. 5. id ē unica me
dia. 3. j. id est Dragma vna. 3. 5. id est dragma media
3. j. id est Scropulus vnus. 3. 5. id est Scropulus
medius. m. j. id est manipulus vnus. m. 5. id est mani
pulus medius. Ana. id est de quolibet equaliter.
lb. j. id est libra vna. lb. 5. id est libra media. Et. 3. j fa
cit duos lotones. Et. 3. 5. vnum lotonez. Et dragma
vna id est quarta pars vnius lotonis. Et. 3. id est ter
cia pars vnius drame

Capitula herbarum secundum ordinem alphabeti

Capitulum primum de absinthio.	xxx. de baselicone.
Secundum de abrotano.	xxxi. de bionia.
Tercium de altea.	xxxii. de cicorea.
Quartum de acoro.	xxxiii. de calamento.
Quintum de aceto sa.	xxxiiii. de centaurea.
Sextum de agrimonia.	xxxv. de cartamo.
Septimum de alleo.	xxxvi. de cinoglossa.
Octauum de alkakenge.	xxxvii. de camomilla.
ix. de ameos vel athanasia.	xxxviii. de campeiteos.
Decimum de aneto.	xxxix. de capillis vener.
Undecimum de apio.	xl. de cepis.
xii. de arthemisia.	xli. de coriandro.
xiii. de aristologia longa.	xlii. de custute.
xiiii. de Aristologia rotunda.	xliii. de cipro.
xv. de asarabacca.	xliiii. de celidonia.
xvi. de atriplice.	xlv. de catupucia.
xvii. de agron vel iaron.	xlvi. de cucumere.
xviii. de auricula muris.	xlvii. de calamo aromatico agresti.
xix. de arnoglossa.	xlviii. de canapo.
xx. de ambrosiana.	xlix. de danco cretico.
xxi. de affodillo.	Quinquagesimum. de diptamo.
xxii. de agno casto.	li. de esula minore.
xxiii. de boragine.	lii. de endiuia.
xxiiii. de buglossa.	liii. de eupatorio.
xxv. de bethonica.	liiii. de enula campana.
xxvi. de branca visna.	lv. de epatica.
xxvii. de bleta.	lvi. de elleboro albo.
xxviii. de bursa pastoris.	lvii. de elleboro nigro.
xxix. de berberis.	

lviij. de Ebulo.
 lix. de edera terrestri
 lx. de edera arbores
 f — lxi. de fumo terre
 lxii. de fenculo.
 lxiii. de fragaria.
 lxiiii. de fraxino.
 g — lxx. de granis solis.
 lxvi. de gallettrico
 lxvii. de garioffilata.
 lxviii. de genciana.
 lxix. de genesta.
 lxx. de gramine.
 h — lxxi. de hermodattulo
 i — lxxii. de iusquiamo
 lxxiii. de ysope
 lxxiiii. de yreos
 lxxv. de iuniperis
 lxxvi. de iringi
 L — lxxvii. de lilio
 lxxviii. de lupulo
 lxxix. de lappacio acuto.
 lxxx. de lactuca
 lxxxi. de leuistico.
 lxxxii. de lauendula.
 lxxxiii. de laureola
 m — lxxxiiii. de mellissa
 lxxxv. de millefolio
 lxxxvi. de malua
 lxxxvii. de menta
 lxxxviii. de melliloto.
 lxxxix. de matricaria
 xc. de maiorana.

xci. de marubeo
 xcii. de morocelli et mo
 rabaci
 xciii. de mercuriali
 xciiii. de manozag ora.
 xc. de nasturcio ortulao
 xcvi. de nasturcio aq̃tico.
 xcviij. de nigella.
 xcviij. de nanifare
 xcix. de origano.
 C. de piretro
 Ci. de pionia
 cii. de perrosilino.
 ciii. de polipodio.
 ciij. de paritaria.
 cv. de portulaca
 cvi. de polegio.
 cvii. de porro
 cviii. de pentassilone
 cix. de pipinella
 cx. de papauere
 cx. de populo
 cxii. de pastinaca silnestri
 cxiii. de pastinaca doestica
 cxiiii. de rosa
 cxv. de raffano.
 cxvi. de radice
 cxvii. de rub.
 cxviii. de roze marino.
 cxix. de rapa
 cxx. de ribes
 cxxi. de rubea tinctura
 cxxii. de solatro

14.

o.
p

R

5

s

cxxiii. de. spinacha
 cxxiiij. de silere montano
 cxxv. de sinapi
 cxxvi. de squinanto.
 cxxvii. de serpentaria
 cxxviii. de satirione.
 cxxix. de scicados citri
 cxxx. de scicados arabi
 cxxxi. de spargo
 cxxxii. de saffina
 cxxxiii. de sempervina.
 cxxxiiij. de squilla.
 cxxxv. de sambuco.
 cxxxvi. de salice.
 cxxxvii. de sapifraga
 cxxxviii. de stolopendru
 cxxxix. de scabiosa
 cxl. de salvia.
 cxli. de spicaromana
 cxlii. de spica celtica
 cxliii. de serpillio
 cxliiiij. de taxo barbato .7.
 cxlv. de tormentilla.
 cxlvi. de viola .v.
 cxlvii. de virga pastori
 cxlviii. de urtica
 cxlix. de valeriana.
 L. de usnea

[The page contains faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side.]

Absinthium

Wermut

8 Absinthium est calidū i pmo gradu et sicū i secūdo et habet ponticū et amarissimū saporē. et debz colli- gi in fine veris et in umbra ericari et p annū seruat et est multe efficacie. Absinthium habet oppositas pprietates scz laxatiuam. Laxat enim ex caliditate et amaritudine. et habet pprietatem constrictiuam quia cōstringit ex grossicie substantie. et sic absin. cōtraria opat. ideo nō debet exhiberi nisi materia existente di- gesta sic sua caliditate dissoluit. et pōticitate sua con- stringēdo euacuat. Absin. enim forni apit opilacōes epanis et splenis. ppter ea curat morbos ex opilatōe

pueniēs vī sunt yctericia ydrops &c. notanter cū p
ueniāt ex causa frigida vt dicit Amicē. ii. canone. pri
mo q. 3. iii. vel 3. 5. de succo absin. mane bibite p de
cem dies p̄tinuando valde curat illas egritudines.
sed apparet talis potus abhominabil. ideo valet si
bi misceri zucrum sufficiens p dulcoratione. Et bu
liať absinthium. in sero caprino miscendo parum
zucri. Et fiat syropus ex eo isto modo dispensando
R. extremitatum absin. m. 5. floz centauree floz vi
olaz floz boraginis floz tamaristi añ. 3. ij. radic. reu
pontici liquiricie añ. 3. j. vuaz passulaz. 3. 5. oīa p̄m
dant et bulient in aqua ad consumptionem tercię p
tis. postea cola colatum dēcoreť cum sufficienti zuc
ro et fiat siropus de quo sumat tepide mane et sero
p qualibet vice in quantitate mediȝ cippi. prius su
mant pillule de reubarbaro. et confortatiuum dia
rodon albatis postremo. Item absin. valet in alopi
cia scz in casu capilloz et in tineā. R. de absin. et ab
rotano et de spica celtica de quolibet quantum pla
cet et buliať cum vino et inde fiat ablutio capis. Gla
let etiam succus absin. cum melle vel farina ordei mi
xtus ad linorem vel ad vestigia circa oculos vel ali
orum locoꝝ ex percussione vel cōtusione venientia.
Glalet succus absin. cum puluere lumbricoꝝ mixtus
cum parum melle contra vermes. Item succus absin
oculo impositus valet cōtra rubedinem eius et pan
num. Item vapor decoctionis absin. ex vino et aqua
auri immisus valet contra sorditatem et timū eius
Et succus absin. cum oleo nucleoꝝ persiccoꝝ auri im
misus interficit vermes. Item vinum decoctionis
absin. cum cortice citri valet in fetore oris pueniente
ex materia purrida in stomacho peccante. Et succus
absin. cū melle mixt⁹ p̄t ebrietatē Et etiā absin. cū ar
thūz oīo cōi coctū fiat ideo pessariū mīstruū p̄uocādo

Abrotanū gartham.

Abrotanū calidum est in primo et sic. in secundo Aui.
 Valet in alopecia et tinea ut sup dictum est et absin
 Abro valet ad accelerandū barbā et eius ortū isto
 modo. R. succum abro. cum oleo anetino vel oleo
 de squinanto miscendo de quo liniat barba vel ali
 locus depilatus. Item decoctio abrotani et ylopi cū
 liquiritia buliēda in aqua cum zūcro pēnidii dulco
 rando multum valet ad discrasiam pectoris ex cau
 sa frigida ab intra sumendo

Sed ab extra liniat minera pectoris cum butiro mē-
sis may. vel cum vngento dialtee p maiori mollifica-
tione humoꝝ peccantium in pectore postea sumant
pillule de agarico p euacuatione materieꝝ peccanti-
um per viam ductuum cōmuniū. deinde suma diape-
nidium vel diayris salomonis pro confortatio. Itē
abro. valet contra vermes et lumbricos et ascarides
℞. abro. contriti et pulueres ludinorum añ. ʒ. ʒ. mi-
sce cum felle alicuius animalis et oleo de absin. et fi-
at linimentum supra intestina. Idem valet succus ab-
rotani et absin. cum lacte bibendo. Item succus ab-
rotani mixtus cum mirra in modum pessary applica-
tus educit menstrua. secundinam et fetum mortuum
cicit et clausam vuluam aperit et flegmatica aposte-
mata ibidem nascentia. sanat. Uel fiat suffumigium.
℞. abro. sassine arbutinellie añ. m. ij. polegi origani
tenacetiañ. m. i. asarebace apij añ. m. ʒ. contundant
omnia et fiat suffumigium et potenter pronocat men-
strua. Item resoluit apostemata flegmatica ⁊ dure re-
solutōis si misceat succus abro. cum farina ordei vel
melle et supponatur Idem remouet concussiones la-
terum. Item abro. fugat venenosa animalia si ponit i
angulis domus. Uel cum aqua decoctionis eius do-
mus vel cubile aspergatur vel fiat fumus in domo d
abro. Item abro. coctum in vino et bibūz valet cō-
tra venenum. Et abro. contusum cum sale et oleo cōi
et pulsus manuum et pedum inde vngantur. febricen-
tis autem perorissim aufert rigorem. Item abro. co-
ctum cum apio in vino et parum dulcoratum cū zuc-
ro stranguiream soluit et lapideam frangit. Et quan-
do caput iungitur cum abro. confuso cum oleo va-
let vertigini et scotomie

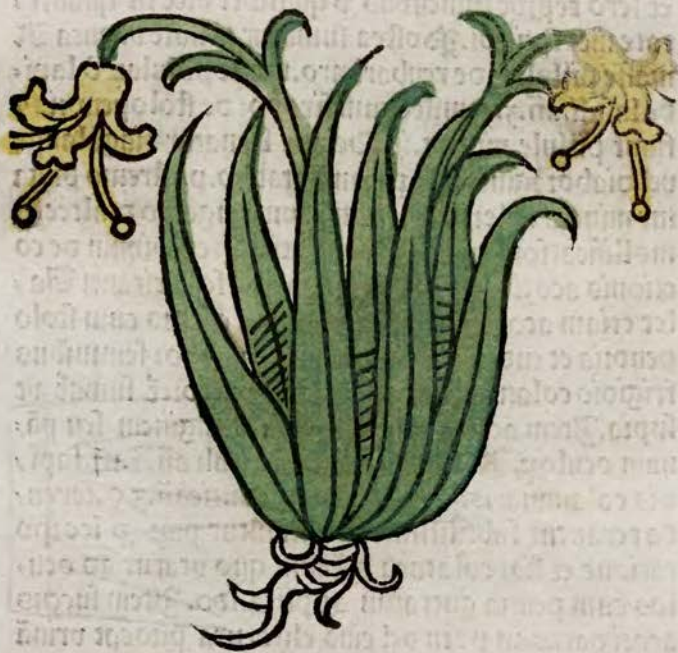

Altea

wildpapel

Altea calida et sicca cum equalitate. operatio et p
prietas ipsius est lenificare et maturare et mollifica
re et resolvere et abstergere. Semē et radix sunt ma
ioris efficacie. notanter radix viridis. Decoctio ra
dicis altee et seminis eius cum abrotano et vino et
potata valet strangurie et lampidi et supfluitatibz
crudis et sciaticis et vlceribus nervoz. Et quādo ra
vir altee decoquitur in aceto cum piretro ⁊ paz ma
stice et fiat inde ablutio oris tepide sumendo valet
contra dolorem dentium. Item semen altee coctum
cu nallio et aceto et inde liniat morphea in sole era

dicat eā. *Țoē* mirrū cū oleo ⁊ applicatū morſui ve-
nenoso ꝑfert. Et ſimilr valz in ꝑūctura apū. *Țtē* qñ
bibit radix altee cū vino aut aqua cū ꝑaz maſtice de
cocta curat vlcera intetiſtinorū ⁊ cōtuſiones neruorū.
Țtē radix altee valz apoſtematibz calidis mamillaz
⁊ apoſtematibz ani ⁊ tentōni neruorū ⁊ apoſtematibz
duris ⁊ ſcrofulis. ⁊ ſoluit apoſtemata inflata ⁊ tumo-
rē in palpebris ⁊ glandes auriū ⁊ ſedat dolorē iun-
cturaz. ⁊ valet ad extenſionē neruorū decocta cū fa-
rina ſenugreci ⁊ farina ſemis lini cū ſepo aneti ⁊ ter-
pētina miſcēdo. qz reſoluit ⁊ maturat ⁊ aperit apo-
ſtemata. *Țoē* mūdificat matricē et ſupfluitates par-
tus ſi inde fiant peſſaria. *Țtē* decoctō radicis altee
et abrotā cū aceto ⁊ liniat ſup alopicia curat eā i ſo-
le ericcādo. *Țtē* decoctō ſemis altee ⁊ liquiricie ⁊ ſi
cū facta cū aqua dulcorata cū ſucro albo valz i tuſ-
ſi in cauſa frigida ⁊ facile excreare facit ſputū. Et ꝑ-
hibet ſputū ſanguinis ſi addit draganū. *Țoē* valz
contra ſitim ⁊ ardorem vrine. Et valz etiā in plen-
reſi peripulmonia tali mō. *R.* radicū altee. 3. j. liqui-
3. 5. radicū cicoree ordei ſeminū qñmor frigidorum. ſe-
endimie. ſe. portulace. añ. 3. ij. floz violaz vuaz paſſu-
laz añ. 3. 5. omnia cōtundātur ⁊ buliant. Et exhibet
eo mō quo ſupius narratū eſt capitlo de abſintheo.

Acorus - gelschwertel

Acorus calidus est et siccus in secundo. Habet virtutem diureticam, dissolutivam, absterisivam et apitivam. Acorus ergo valde ad dissolventum duricie splenis, et valde contra opilationem splenis et epatis ex causa frigida puenientem. Istomodo dispensando. R. radicem acori coquassati quartam. lb. humectetur radix in aceto ad tres dies cui addetur radicem reupontici. 3. ij. flor. boraginis stolopendrie ann. m. 5. seminis anisi liquiricie ann. 3. ij. uiaz pasulaz. 3. 5. oia grosso modo trita et bulita in aqua simplici uiaz libraz ad consumptionem tercię ptis cola et colatum

dulcorando cum zucro q̄ sufficit et fiat potus mane
et sero tepide sumendus p̄ qualibet vice in quanti-
tate mediꝝ aphri. Postea sumatur pillule ut puta R
masse pillulaz de reubarbaro. masse pillulaz d̄ lapi-
de lasuli. añ. 3. 5. misce cum siropo de stolo pendia 7
fiant pillule. vii. aut. ix. Deinde sumatur diagalange
vel diaboraginum p̄ confortatiuo. postremo unga-
tur minera splenis ac epatis cum ungento dialtee p̄
mollificatione materie opilantis Item vinum de co-
ctionis acori valet ad idem sed nō febricitanti Glā
let etiam acorus contra ictericiam coctus cum stolo
pendia et endiuia et liquiricia et quatuor seminibus
frigidis colatum cum zucro albo dulcorē sumat̄ ve-
supra. Item acorus valet contra albuginem seu pā-
num oculoz. R. succi acori et feniculi añ. 3. iiij. lapi-
dis calaminaris. 3. j. aloepatici thuriceañ. 3. 5. terent̄
da terantur subtilissime et bullantur paz p̄ icorpo-
ratione et fiat colatura p̄ ānum quo utatur ad ocu-
los cum penna guttatim applicando. Item succus
acori datus in potu vel eius elixitura puocat urina
quia abstergit et aperit. et valet dolori lateris 7 pul-
monis. et idem valet moribus venenosis. Glāz etiā
ad dolorem matricis quando fit eukacissima. id est ses-
sio super acorum decoctum. Dicitur q̄ quādo quis
penes se gestat acorum nunquam incurret fluxū san-
guinis vel spasmus dicit pandera

Acetosa sawer ampfer

Acetosa alia est domestica alia siluestris. nam frigida est in primo et sicca in secundo. In ipsa est stipriticitas et acetositas super coleram. et acetose humiditas est laudabilis. Radix acetose cum aceto cocta confert scabiei ulcerose et excoiationi vnguis. Item valet contra morpheam et serpiginem et similibus defecationibus cutis. pluribus vicibus talia loca inungendo Postea vngantur talia loca scabiosa cum tali vngento. R. succi acetose. ʒ. ij. teripentine. ʒ. ʒ. salis cois. ʒ. j. misce cum oleo laurino et fiat vngentum circa ignem in incorporando Item acetosa valet contra

ictericiā ex opilacōne causata a causa calida. Unde decoquat acetosa cū aqua endiuie ⁊ cum quatuor se-
minibus frigidis et inde potet. Et coquat cū vino
albo subtili ⁊ hoc vinū bibat ⁊ valz cont ictericiam
a causa frigida. Et tale vinū dicit sedare nauisiam.
Itē acetosa valz ptra pūcturā scorpionis vel alteri
us animalis venenosi. Unde dicit Serapio ⁊ Auicenna.
q si quis comedat de acetosa vel bibat de ei⁹ de
coctōne ⁊ postea pūgit a scorpione nō nocet ei pun-
ctura ⁊ ita valet ptra venenū. Itē aqua acetose mi-
xta cū parū tiriace valet contra pestilēciā. Unde. R.
aque acetose. ʒ. ʒ. ʒ. ʒ. tiriace misce ⁊ fiat haust⁹ qui
detur tepide circa mediū noctis. deinde tegatur paci-
ens ad puocatōnē sudoris istud p expro habeat.
Itē acetosa habz acetositatē ⁊ stipticitatem manife-
stas in suo sapore adeo q curat vlcera intestinorū et
fluxū ventris. Et virtus semis eius est forcōr in strin-
gendo ventrē. Valet etiā in fluxu emoroidaz succus
acetose bibitus. ⁊ valet etiā ebriosis. Itē fit ex aceto-
sa emp lastrū ad scrophulas. Dicit q si eius radix su-
spēdit in collo habētis scrophulas inuet ab ea Auicenna.
Valet etiā succus eius vel decoctō acetose cū
vino p dolore dencū tepid e abluendo os. Item ra-
dix eius trita ⁊ bulita cū vino valz fluxui matricis et
frangit lapidē in renibus. Idem valet rasura intesti-
norū Auicenna.

Agrimonia hail allerwelt

Agrimonia est calida ⁊ sicca ī scdo. Decoctio radicis eius cum salvia ⁊ premula veris pprie flusselblo men cū vino veteri valz ad palisim. isto mō siropū di spensando. R. radicē agrimonie saluie p̄mule veris. añ. m. j. radicē pionie cathupucie añ. m. 5. castorie caleboni cinamomi añ. 3. ij. contūdantur grosso modo ⁊ buliant cū vino veteri duaz libraz ad cōsumptōnē terciē ptis cola colatū dulcorare cū sufficienti melle despūato ⁊ fiat digestiū. de q̄ sumat mae ⁊ sero tepide p qualibz vice ī quātitate medi j cīphi. q̄ siropo

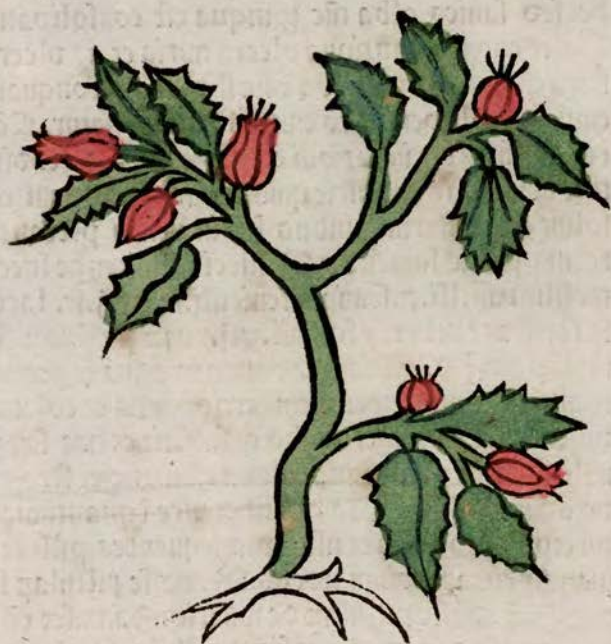
ꝑsumpto ꝑsumant sequentes pillule in sero cūdo dor-
nitum R. masse pillularꝝ de euforbiomasse pillula-
rum fetidaz añ. 3. 5. misce cum siropo de scicados 7
fiant pillule. vii. aut ix. Postea sumat diacastorium
vel diamusci pro confortatiuis mane et sero assu-
mendo. vngendo etiam nucham. id est posteriorem præ-
colli et loca paralytica cum isto vngento parꝝ þus
calefacto. R. succi agrimonie sinapis pulpe. seminis
pionie añ. 3. j. castorei piretri añ. 3. 5. croci. 3. 5. conte-
rantur et misceantur cum oleo de castoreo et parꝝ ce-
re circa ignem incorpando et fiat vngentum molle.
Item succus agrimonie clarificatus in quo imbiba-
tur parum ibucie puluerisate lento igne incorpora-
te et cum resistentiam fecerit valet frigide applicari
oculis et clarificat eos. Item succus agrimonie cum
farina fenugreci et boli armeni cū aurugia porci mi-
scendo valet contra dolorem et tumorem membroꝝ
Elgrimonia sumpta in cibis vel oleribus mixta cum
blebis et spinachia valet ad dolorē ventris 7 sple-
nis. Item agrimonia est diuretica valde et viridis tri-
ta et ꝑcum aqua acetose potata valet ad antraces. i.
pustulas malas. et ad morsum serpentum et canis et
hominis rabidi. Et valet similiter ab exē applicādo

Allium knoblach

Allium est planta et est duplex. aliud est domesticum aliud silvestre quod scordion dicitur est calefactivum et criccativum in tercio usque ad quartum. et silvestre plus illo sonde de facili potest dispoñi q̄ fiat venenuz et hoc illo modo. capiat semē allei et semine et ex illius allei p̄ducti semie itez semine et hoc fiat quin quies vel pluries. tunc alleum posterius productum erit venenum quare alleum deplantari et non seminari debet. hoc fit p̄mittre p̄pter causam iam dictaz licet ortulani eam ignorant. Item alleum confert

alopie pueniente ex putrido humore. Si misceat
alleum contritum cum oleo lauri vel cū fecbo olei
comunis de illo liniatur locus et valet. Item alle
um consum atque applicatum vlceribus humidis ⁊
furfuribus capitis confert. Idem valet contra pedi
culos et lendes et si assiduā eius cōmestio valet ad
idem. Item dicunt doctores q̄ assidua eius p̄mestio
inducit sodam id est dolorē capitis. imo magn⁹ vs⁹
allei crudi inducit lepram et huiusmodi graues mor
bos. Item alleum notanter crudum p̄mestum debi
lit visum quia multum exiccat sed humidis oculis
non obest. Item decoctio allei cum mastice et pire
tro valet dolore dentium cum os inde tepide ablu
tur. Alleum coctum et assatum cum zūcro mixtū cō
mestum clarificat vocem et confert tussi antique et
dolori pectoris ex frigidityte. Valet etiam alleum
habentibus grossos humores et viscosos in stoma
cho quoniam est calefactum inscisum et resoluti
um. Item confert alleum illis qui vsi sunt fungis.
nam fungi dicuntur venenosi ratione excessiue frigi
ditatis. Similiter valet rusticis qui excessiue bibunt
aquam frigidam et vtuntur cibis grossis et frigidis
p̄pter hoc dicit q̄ alleum sit tiriaca rusticorū et alleū
rectificat aquam bibitam post eius p̄mestionem qua
re valet nauigantibus qui bibunt aquam sepe nume
ro corruptam. Item alleum contritum et sumptū cū
aqua mellis educit soluendo flegma et vermes. Itē
alleum est valde sedatiuum inflationum qui fiunt ex
ventositate. Unde dicit Gal. li. de cōseruatione sani
tatis q̄ alleum plus resoluit ventositates aliis medi
cinis ventositatum resolutionis. Item valet succus
ei⁹ ad remouendum morpheam ad vngendum eam
p̄ius scarificatam Item contra fetorem allei p̄me
sti valet radix yreos cōmesta

Alkakenge iudentockel

Alkakenge est vna species solatri et est frigida ⁊ sic
 ca citra secundum gradum. et habet folia similia fo
 lysolatri et habet fructum in cista rotundum simi
 lem vesice. et est fructus granum rubicundum simile
 vne. et virtus eius proxima est virtuti vne lupine Al
 kakenge delet fistulas. succus eius mixtus cum succo
 celidonie et cum vitriolo romano puluerisato in
 tromittendo fistulis pl'ibz vicibz et iterpellatis t'pibz

abluat fistula cū melle rosato donec mortificet fistu-
la hoc senties cū virulētia amplius emanare non ha-
bet sed sanies alba tūc p̄p̄inqua est consolidationi.
¶ Claret etiam ad antiqua ulcera auris et ad ulcera in
flata quando tota herba cum stipitibus conquassata
cum aceto ibidem loco emplastri apponatur. ¶ Cōfert
etiam asinati et inflationi epatis et yctericie et difficil-
tati vrine et strangurie quia prouocat urinam et dis-
soluit calculum in renibus seu in vesica peccantem ī
forma potus sumendo. **R.** succi alkakenge succi pe-
trofilini añ. lb. ʒ. seminis feniculi. se. apij. se. lactuce
se. sarisfrage vel mily sol. añ. ʒ. ij. vnaꝝ passulaz floru
violaz añ. ʒ. ʒ. bulliantur omnia in aqua et parum vi-
ni albi ad consumptionem tercię partis et coletur et
dulcoretur cum zūcro albo q̄ sufficit et fiat siropus
valens ad ea vt supranarratum est mane et sero tepi-
de administrando pro qualibet vice ī quantitate me-
di cipi quo potu consumpto sequentes pillule su-
mantur citra medium noctis. **R.** masse pillulaz feti-
daz. ʒ. ij. masse pillulaz de miserion. i. misce cū siro-
po acetoso de radicibz et fiant pillule. ix. altera die
sumat electuariū ducis vel dialacca pro cōfortatiuo
Item valet succus alkakenge bibitus. apostematibz
intrinsecis et extrinsecis. et precipue grana alkakēge
bibita valent ulceribus renum et vesice.

Ameos

Reinfar

Ameos seu aethanasia seu tanacetū est plāta cui⁹ se-
mine vrimur in medicinis. et est calida ⁊ sicca ī tercō
Clalz in doloribus vētris ex vētositate causatis. Et
est puocatiua vrine ⁊ mēstrui ad hec oīa valz deco-
ctio eius cū vino in cā frigida vel fiat decoctō cum
aqua in cā calida. Itē succus ameos cū melle mixt⁹
valz interficiendo vermes ī vētre peccantes nomine
ascarides vl' cucurbitini ex grosso flegmate puenien-
tes. Item mundificat renes ⁊ venas inuiericas idō
valz calculosis ⁊ paciētibz strāguireā seu difficultatē

brine ideo valet ad illa decoctio athanasie acuminā
 do cū scīe fenicli. se. petrosilini. se. spargi. se alkakē
 ge cū melle despumato potādo. Decoctō ecīā ei⁹ cū
 scolopendria ⁊ folijs sene ⁊ semibus petrosilini ⁊ fe
 nicli ⁊ busti spargi cū vuispassulis ⁊ liquiricia cum
 zucro dulcorādo valet in forma pot⁹ cōtra febrem
 quartanā mane ⁊ sero sumēdo p qualibz vice in qn
 titate medii cippi. Desup sumēdo tales pillulas. R.
 masse pillularū de lapide lasuli. masse pillularum de
 reubarbaro .añ. 3. 5. diagrediū gradu. iij. masticiis ḡ.
 j. misce cum siropo de scolopendria ⁊ fiant pilule. ix.
 Postea sumat metridiatū cū vino p vna vice. 3. j. vñ
 3. ii. Item decoctio eius in aqua cū farina tritici ⁊ pa
 rum mellis miscēdo ⁊ cum tali vngatur facies. deter
 git maculas morpheatas ⁊ linorem eius Item suffu
 migatō facta ex landauo ⁊ succo ameos mundificat
 matricē. Idem decoctio eius cum melle despumato
 cū pulvere yreos miscendo in potu sumpta valz in
 discrasia anhelit⁹ ⁊ pectoris facilitando. saniem pe
 ctoris p viam sreatus euacuando. Item decoctō ei
 us cū menta ⁊ paz galange valet ad nauseam ⁊ sub
 ersionē stomachi.

R.

R.

R.

r

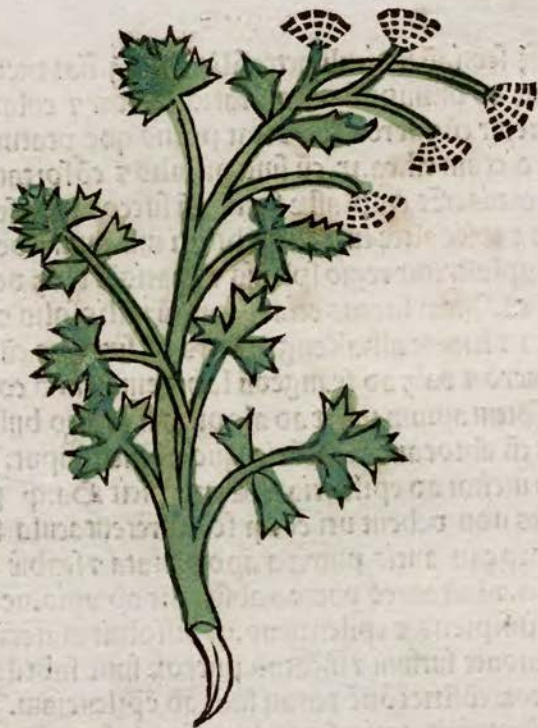

Anetum

Tille

Anetū est calidū inter scd̄m ⁊ terciū gradū. ⁊ siccū inter p̄mū ⁊ scd̄m gradū. Et quādo aduritur fit sic cum ī scdo. Est resolutiuū ⁊ maturatiū apostematū ⁊ vlcerū. notanter semen aneti intelligitur cōtusū cum radice altee ⁊ auxugia porci valet ad apostemata fleumatica maturādo ea ad sanici generacōnē. Et cinis seminis aneti combusti valet vlceribus exiccando ea cum puluere radice yreos miscendo Item oleum aneti confert doloribus nervoz et iuncturarum cum vngento dialtee miscēdo. Oleum eiam aneti cū oleo papaueri mixtum inducit somnū

ungendo cū eo tempa. Itē oleū aneti cōfert dolori
auris eius humiditatē exiccādo mixtū cū oleo amig-
dularū amararū repide auribus instillādo. Et assidua
tio semis aneti comesti debilitat visum Auicenna.
Item semen aneti valet cōtra viciū pectoris ex frigi-
ditate pueniēs. Unde. R. ficus. v. aut plures in suc-
co aneti imbibitas n nocte cū parū semis anisi ⁊ yso-
pi ⁊ liquericie cū vino buliendo. deinde coletur ⁊ co-
latura detur patienti. facit enī excreare siccum in sa-
niē cōuersum. Itē puluis semis aneti in sorbicōnibz
vel in iure carnū vel ī pulmētis exhibitus valet mu-
lieribz qz facit lac abūdere in mamillis. Confert eci-
am semē aneti cōfectū singultui pueniēti ex replecō-
ne cibi natātis in stomacho. Idē valz dolori ventris
pungitiuo. Valet etiā cinis aneti applicatis emoroi-
dibus natis ⁊ ano ⁊ virge ulcerate ⁊ tumefactōni te-
sticulorū. Itē decoctō semis aneti cū mastice valz con-
tra vomitū ⁊ nauſeā ⁊ singultū ex frigida cā. Et fre-
quens vsus aneti nō valet. Auicenna ⁊ Serapio. Et
qñ mulieres sedēt in decoctōne aneti hoc cōfert do-
lori matricis. Itē valet semen aneti tritū ⁊ pulueri-
satū vlceribus habētibus saniē. cito incarnat ⁊ resol-
uit ea. Auicēna. Serapio. Mandectā.

Apium

Eppe

Apium est calidum in primo. et siccum in secundo. Anice-
 cenna. Sed fin platearium est calidum circa tercium gra-
 du. et siccum in medio tercii. Est resolutivum inflacionis
 aperitivum opilationis. et sedativum doloris. et sunt
 plures species apii. domesticum et silvestre. et aliud quod
 oritur in aqua. Et semen apii debet sumi in medicinis
 quia in eis est maior virtus. Semen apii masticatum valet
 in fetore oris. Apium etiam valet in opilatione sple-
 nis et epatis in causa frigida. R. succi apii. 3. iij. scolopē-
 drie boraginis an. m. 5. radicum. acori. brusti. spargi

añ. 3. ij. seminũ feniculi petrosilini añ. 3. ij. fiat decoctõ
in aqua ad p̃sumptiõz medietatis coletur ⁊ colatum
dulcoretur cũ zucro albo ⁊ fiat potus quo vtatur. vt
sup̃a dictum est. ca. ix. cũ suis pillulis ⁊ cõfortatiuis
exhibendis. Et emplastrũ factũ cũ succo apij ⁊ semie
aneti ⁊ radice altee cũ parum butiri maij miscẽdo cũ
quo emplastretur regio splenis ⁊ epatis. ⁊ valz deopi
lando ea. Item succus eciam apij cũ miliosolis ⁊ sa
rifraga ⁊ semine alkakenge ex hys fit siropus cũ vi
no ⁊ zucro ⁊ valz ad frangẽdũ lapidem cum d̃ eo po
tatur. Item apium valet ad alopiciam quãdo bulitur
apium cũ abrotano in lixiuio quo abluit caput: Itẽ
apium incitat ad epilenciam. Unde dicit Sa. q̃ pre
gnantes non debent vti eo. q̃ soluit retentacula fetũ
et in corpe infantis putrida apostemata ⁊ scabiẽ fa
cit nasci. ⁊ lactantes pueros abstineãt ab apio. ne pu
er fiat insipiens ⁊ epilepticus. q̃ dissoluit materiam
⁊ eam mouet sursum ⁊ meatus pueroz sunt subtiles ⁊
p̃pter eoz cõstrictõnẽ parati sunt ad epilenciam. Itẽ
decoctõ radicis apij ⁊ feniculi in succo fumiterre et
storiole cũ parũ zucri dulcorando fit siropus contra
ydropisum ex flegmate. Idẽ valet contra yctericiã pro
uenientẽ ex opilacõne. Item apium decoctum in vi
cum seminibus feniculi. petrosilini ⁊ miliosolis. valz
ad strãguiriã ⁊ puocat urinã ⁊ mēstruũ ⁊ eo magis p
uocat urinã qm̃ miscet liconpetron i tli decoctõne.

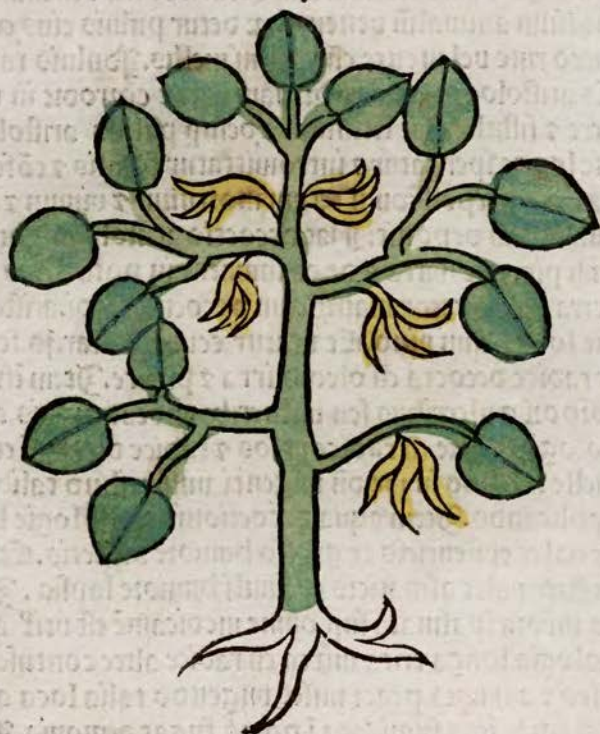

Arthemisia

Seifos

Arthemisia est herba calida et sicca in tercio sui plantarii. et dicitur mater herbarum. cuius folia sunt maioris efficacie precipue virida quam exsiccata. Artemisia est agriua valde ideo vix in opilationibus splenis et epatis ex causa frigida. fiat decoctio eius et scolopendrie et parum absinthii cum vino et zucchero dulcorata. Idem valet in yctericia vicio splenis cui addatur parum flor. centauree. Et residuum de herbis relictum applicetur regioni splenis tepide. hoc idem valebit ad splenis tumorem. Item balneum factum ex aqua decoctionis

arthimesie ⁊ folioꝝ lauri ⁊ arthanasie in quo mulier se
det vel vulua fomentet multum valet ad puocandū
menstrua ⁊ fetum mortuum expellendo. Et arthimes
sia cocta cum folijs lauri cum oleo oliue vel nucum
valet ad menstrua puocandum ⁊ inde matrix pessa
riferet. Contra thenasmonē ex frigidoitate. recipiat pa
ciens per anum fumum colifonie posite sup carbo
nes. deinde calefiat arthimesia in vino ⁊ posita sup
lapidem molarem ⁊ sedeat desup paciens. pbatū est
Et alꝫ eciam puluerisata arthimesia cum rasura ebo
ris ⁊ cornu cerni ⁊ nuce muscata cum melle mixta et
vino decoctionis arthimesie potata mulieribꝫ nō fe
cundis quia valet contra sterilitatem factā ex humi
ditate. Pandecta ⁊ Platearius. Nam si esset sterili
tas ex siccitate obessꝫ qđ potest ppendi ex cōplexiōe
mulieris si sit pinguis vel macilenta. et vtatur tali
mane ⁊ sero in modum electuarij postea balneat et
fomentet vulua ⁊ pessarisetur vt sup insinuatū est.
Valet eciam puluis arthimesie ⁊ maurubii ptra glā
dines que nascunt circa anum aut aures. pmo stari
ficetur. postea apponatur puluis eius. Arthimesia
fugat demonia posita vel sumigata in domo. Item
ipsa cōtusa cum anxygia ⁊ supposita pedum dolorē
tollit ex itinere.

Aristologia lōga låg holwurtz

Aristologia habz duas species scz longā z rotundā. ambe sunt calide in primo gra. z sicce in secūdo. Szm aliquos sunt calide in tercio z sicce in scdo. Longa aristologia est absterſiue z calefactiue virtutis. ideo valet in vlcēz incarnacōnibus. Saluis aristologie longe cum puluere yreos mixtus multum valet in cōsolidacōne vlcēz. Contra asma humidū. R. partes duas aristologie longe z mediā ptem

genciane cū pulnere yreos cōficiantur cum melle de
spumato ⁊ tale electuarium detur. Cōtra venenum ⁊
morsum animalū venenosoz detur puluis eius cum
succo rute vel mente cū parum mellis. Puluis radi-
ci⁹ aristologie longe mortuam carnē corrodit in vul-
nere ⁊ fistulis fiat licinium ⁊ desup puluis aristolo-
gie longe spergatur ⁊ intromittatur fistulis ⁊ cōfert.
Item ad expellēdum fetum mortuum ⁊ viuū ⁊ se-
cundinam deponit. Fiat decoctio aristologie longe
cum pipere ⁊ mirra ⁊ de ea sumatur in potu. Sed ab
extra fomentetur matrix cum decoctiōe radi. aristolo-
gie longe cum vino. Et vtatur eciam pessarijs sc̄tis
ex radice decocta cū oleo. mirra ⁊ pipere. Item ifixa
corpori ⁊ ulceribus seu vulnerib⁹ euocat puluis ari-
stologie longe cū radice yreos ⁊ radice diptami cum
melle miscēdo in modū vngenti vulnerib⁹ talibus
applicando. Item aqua decoctionis aristologie lon-
ge valet epilepticis ex grosso humore afflictis. Et si-
militer valet asmaticis ex simili humore lapsis. Itē
ad mēbra spasmata sup omne medicamē est vtil' ari-
stologia longa trita mixta cū radice altee contuse cū
oleo ⁊ aurugia porci misce vngendo talia loca ari-
stologia icca fumigata ī domo fugat demonia. Adā
decta. Item aristologia decocta in aqua ⁊ bibita valz
podagricis.

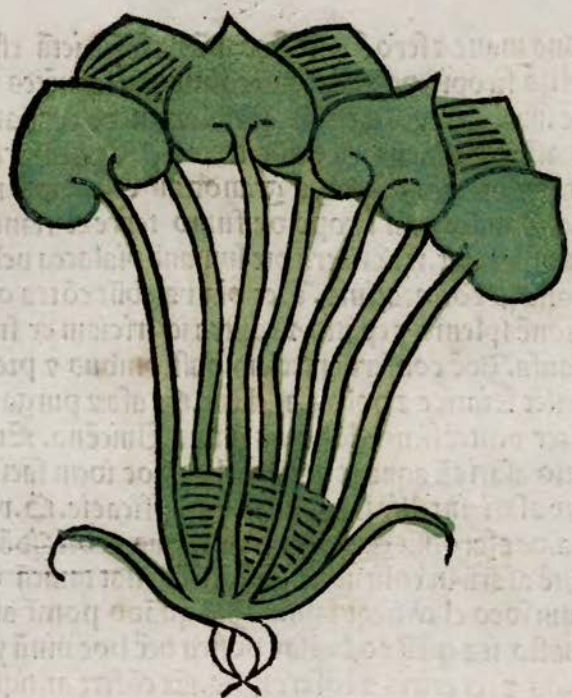

Aristologia rotunda

Sumbelholwurtz

Aristologia rotunda ē eiusdem caliditatis ⁊ siccitatis
 ut longa. ⁊ rotunda magis cōpetit medicīe p̄cipue ra
 dix ei⁹. hz aut̄ uturē dissoluēdi p̄sumēdi ⁊ expellēdi.
 ⁊ radix dz colligi aū. p̄uictōz floz. Radix aristo. ro.
 vnlissima ē ad curas. qz magis hz subtiliare q̄ p̄ oīa
 rotun. efficator ē lōga. ī quibz vulneribz aut aliis di
 scralijs volumus grossum humorem forcius subti
 liare. aristologia rotunda est incolumior Nec Pan
 decta. Item puluis aristologie rotunde confectus

cum succo lappacii ⁊ fumiterre ⁊ parū aloepatici et
 calēvine cū oleo laurino mixtus valz cōtra scabiem
 Puluis eciam aristologie rotunde in vlceribus car-
 nem mortuā corrodit. ⁊ notanter in fistulis extirpa-
 re facit cū melle miscēdo. Item cōtra epilenciam et
 paralysim valet vngentū factū ex puluere aristologie
 rotunde. R. ptes. ii. ⁊ castorei vnā partē ⁊ sulfuris vi-
 ui ⁊ euforbii añptē mediam misce cum oleo de casto-
 reo ⁊ cera q̄ sufficit ⁊ fiat vngentū vnde vngat nū-
 cha cū spina dorsū inferius. Itē vinū decoctōis ari-
 stologie ro. ⁊ asari ⁊ apii valet p̄nocādo mēstrua et
 fetū mortuum ⁊ viuū ⁊ secundinā de tali potādo.
 Messaria ex hys facta cum melle valent ad idem ad-
 dendo mirrā. Itē decoctio aristo. ro. ⁊ ylopi ⁊ liquiri-
 cie cum vino valet asmaticis. Valet ecia puluis ari-
 stologie ro. cum puluere aloē ⁊ calēvine cū melle mi-
 xtum ad vlcera cancrosa in naribus. Item valet ecia
 aristologia ad dolores qui fiunt p̄pter aliquē hūo-
 rem opilantē incessu spirituum vitalium rotunda sa-
 nat magis q̄ longa. Et valet puluis aristolo. rotun-
 cum melle ad putredinem oris ⁊ carnis dentine ⁊ gū-
 giuarum. Item puluis aristo. rotun. mixtus cum pul-
 uere radicis diptami ⁊ melle in modū vngenti sp̄as
 trahit q̄ aristo. rotun. habet virtutem abstersiuā sub-
 tiliariuā attenuatiuā ⁊ attractiuā. in hys opacio-
 nibus aristologia rotunda ē dignior longa. licet lō-
 ga sit dignior in nascēciis ⁊ vulneribus putridis: q̄
 magis abstersiuā Pandecta. Serapio. Plateari⁹.

Asarum Haselwurts

Asarum est calidū z siccū in tercio. aperit z resoluit et abstergit z membra frigida calefacit z sedat dolores intrinsecos omnes. mēstrua ergo puocat et urinā de flegmate grosso retentā. valet ergo ydropicis q̄s purgat p̄ urinā isto mō. R. asari aneos ra dicē acori. añ. m. ʒ. busti spargi seminum feniculi petrosilini milii solis. añ. ʒ. ʒ. fumi terre. m. i. folioz seue uuarū passulaz. añ. ʒ. ʒ. omnia contusa buliant cū vino et aqua. añ. lb. ʒ. aceti vini albi. ʒ. ʒ. ad cōsumptiōē tercie. ptis colet z cū paz zuci albi dulcoret z fiat siro

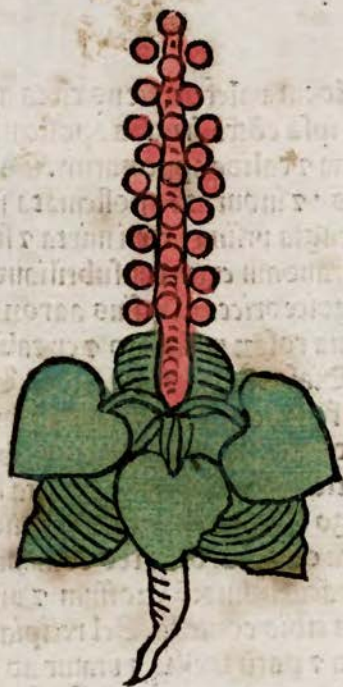
pus mane ⁊ sero sumēd⁹ eo mō vt sup⁹ dictū est cum
 alijs siropis potādis quo cōsumpto sequētes pillu-
 le sumantur. R. masse pillularum de reubarbaro
 masse pillularum de fumo terre masse pillularum de
 miserion. añ. ꝑ. i. pulpe granorum coconidū nume-
 ro. v. misce cum siropo de fumo terre et fiant pil-
 lule. vii. aut. ix. Altera die sumant dialacca vel dia-
 costū ꝑ cōfortatiuis. Nec oīa valebūt cōtra opila-
 tiōē splenis ⁊ epatis ⁊ contra ictericiam ex frigida
 causa. ꝑdē confert arteticis passionibus ⁊ precipue
 valet sciaticæ ⁊ dolori anchaz. Et asaz purgat aliq-
 liter ventrē sicut elleborus albus Znuicēna. Et deco-
 ctio asari cū aqua et parū mellis hoc idem facit. Ra-
 dix asari intelligit^r qz est maioris efficacie. S. vi. sim-
 ca. de asaro. Et eius virtus est virtus acon. ꝑdē decta
 ꝑtē asarū in colirijs appositū subtiliat tunicā oculo-
 rum ideo clarificat visum. ꝑtē quādo ponit asaz in
 multo ita qz cū eo buliat postea de hoc vinū ydro-
 picis ⁊ yctericis ⁊ cōfert ipsis. Et cōfert antique fe-
 bri notanter quartane eius decoctio cum scolopen-
 dria ⁊ foliis sene in vino. nā aperit opilaciōē splenis
 ⁊ epatis. ⁊ cōfert duricie eius. Et decoctio eius ī vi-
 no in spermate augmētū facit. Adeli⁹ qz ei admisce-
 tur ad solucionē faciēdā est aqua casei cū spica ⁊ aq-
 mellis ꝑobes mesue. Et olenū ipius cum laudano
 inuamētū facit ungendo spinā dorsī febre opilaciōnū

Atriplex molten

Atriplex ē herba que humectat in sēdo ⁊ in frigidat in primo. et eciam resoluit resolucōne panca. Et valet apostematibz calidis scz erisipile in principio sui vel eius fine. ⁊ cū indurat ⁊ in frigidat siluestris atriplex magis puenit ei. Et decoctō semis atriplicis et endinie ⁊ scolopendrie cū aq ⁊ paz ⁊ zuci miscēdo valet aduersus yctericiā puenientē vicio opilacionis splenis ⁊ epatis ex causa calida. Et quādo coquit ī oleribz cū mercuriali mollit ventrē. et qñ fit emplastrum ex eo ⁊ radice altee decoctū in aqua applicādo

apostematibus calidis resoluit ea. Item semen attri-
plicis cū aqua rassani ⁊ paz croci miscēdo de quo su-
mat sobrie bonā quātitatē repifactā pñocādo vomis-
tū. ⁊ nō solū prouocat vomitū sed etiā assellare facit
ymmo assumptio solius succi attriplicis in quātitate
3. ii. vl. 3. iii. facit vomere ⁊ assellare Serapio. Et at-
plex cōtusa cū sempvina ⁊ aceto valz cōt ignē sacz
Atriplex etiā trita cū melle valet curādo feruorē po-
dagre. Et folia eius cōmesta i iure carniū vel cū ole-
ribus dolorē vesice amputat. Et comestū cū blenbo
⁊ mercuriali febres acutas extinguit. Et lumbricos
educit miscēdo succū attriplicis cū semē lūbricorum.
Comestū dissintericis auxiliat. Atriplex cōtusum cū
radice altee ⁊ suppositū matricis dolorē mitigat.
Itē atriplex cruda siue cocta omnes duricies sanat
addēdo radicē altee ⁊ semē fenugreci ⁊ semē lini cū
parū butiri cōtūdendo. Itē succus attriplicis cū mel-
le mixtus valz dolori vnguium siue vlcere. Atriplex
domestica multū frigidior ē agresti. q̄propt̄ flectuari-
bus cōfert cōtusa cū aceto applicata. Atriplex i ole-
ribus comesta bene nutrit. Ictericis vero ⁊ calidum
epar habentibus beneficiū prestat.

Aaron

aron

Aaron. i. ianus est calida ⁊ sicca in pmo fm pande-
ctam. sed fm plateariū est calida ⁊ sicca in tercio.
Dabet virtutē dissoluendi. laxandi attennādi ⁊ ab-
stergendi. valz ad menstrua puocanda fiant pessaria
cum laudano ⁊ mirro cū succo aaron. Et valet cōt-
inflationē aurium emplastrum factū cum ipsa aaron
et cimino bulita cū parum vini ⁊ olei comūis. Elalz
eciam contra emorroidas ipsa tota aaron et taxus
barbatus cum kino et aqua cocta et fiat supet illno

euacissima Idem valet ad ficus circa anum. Valet
etiam herba ipsa contra frigida apostemata trita cum
re. eri auxugia et calide apponatur. Valet etiam con
tra scrofulas et indurata apostemata ipsa herba cum
squilla et auxugia ursina veteri mixta et supponat. Ad
faciem depurandam et cutem subtiliandam fiat pulvis
subtilis ex radice triccata ipsius aaron et osse sepie et
cerasa cum aqua rosarum miscendo et ex tali mixtura ablu
atur facies. Dialconides capto aaron. Virtus aaron
est in semine foliis et radice cum fimo bonis mixta po
dagricis medetur. Radix ab intra et ab extra exhibi
ta multum attenuat membra tumefacta ex pigui humo
re. misceat ergo cum tartaro et zucro ab intra ammistra
do. et ab extra cum tartaro et oleo communi. Unde ad ex
pellendum toracis humorem grossum et viscosum valet
tota herba in cibis comesta. Cel recipiatur herba de
cocta in aqua et parum mellis et utatur ad excreandum
humorem in pectore et gutture viscosum peccantem.
Item pulvis radice aaron super ulcera putrida appli
cata mala carnem corrodit et supfluat. et sic semina folia et
semen habet magnam efficaciam. semina radicem autem
maximam. Pandecta. Platearius.

Auricula muris meiw3 orlein.

Auriculamuris est que calefacit parum et desiccat si ne mordicatione. et abstergit absterfione forti et attrahit. Emplastrum factum ex auricula muris et ex aaron ⁊ tarobarbato in vino cocta valet contra tūmorem ani. Et succus auriculemuris cum aqua celi domie curat oculorum caliginem. Et confert ydropicis calculos ⁊ epaticis fiat inde pot⁹ ex eo ⁊ laureola

7 fumo terre 7 endiuia i aq̃ 7 paz aceti 7 uis passul
et semie feniculi petrosilini cocta 7 colatum dulcora
tum cum zucro 7 utat mane 7 sero tepide postea su
mantur pillule. R. masse pillulaz o miserion. maess
pillulaz de reubarbaro añ. 3. 5. pulpe granoꝝ coco
nidii numero. v. misce cum siropo de fumo terre 7 fiat
pillule noue. Tercio sumatur dialacca vel selectuari
um ducis p̃ cōfortatiuis. Item ip̃a herba p̃tusa cum
radice diptami mixta attrahit infira corpi notanter
telas euocat 7 tumore in vulnere non perimitit. Et
dolorem dencium p̃hibet succus auricule muris cum
eodera terrestri cōtusa et naribus immisus. hic succ⁹
mixtus cum melle valet caligini oculoꝝ. Adorsibus
venenatis succus bibitus medicat. Succ⁹ auricelle mu
ris naribus infusus putredinē capitis purgat. Et suc
cus eius vulnera cōglunat 7 ventrem mollificat cū
mulla exhibitus in potu. Et succus eius cū tarobar
bato in vino coctus cōfert exitui ani 7 calefactū fiat
eukacisma. Et confert epilecie bibita cum vino. Et
puluis eius mixtus cum parū zinziberis facit sternuta
re 7 caput inde purgat. Item auricula muris cum ca
tapucia 7 cimino cocta talis potus cum vino factus
valet in colica 7 yliaca passionibus. Item succus ei⁹
cum bolo armeno valet in sputo sanguinis. Et valet
contra vertiginem eius puluis naribus ip̃ositus ena
quando fleema. Et valz contra suffocationem matris
cis succus eius datus cum aqua arthimesie.

Arnoglossa wegrat

44
 Arnoglossa sine plantago est frigida et sicca in secdo gradu. 7 sunt due species scz maior 7 minor. Utilis ē ad ericcandum vulnera 7 mundificadū eoz putredi nem. va' et succus ei⁹ cū paz aloepatici puluerisati miscendo. Epar cōfortat cum aqua endinie buliendo 7 colatum cū zucro albo miscendo 7 fiat potus in cā calida. Et cū succo eius et aqua endinie regionē epatis linendo vel epithimando Et repugnat sacroigni succus eius cū succo sempervive 7 aceto miscendo. Galz

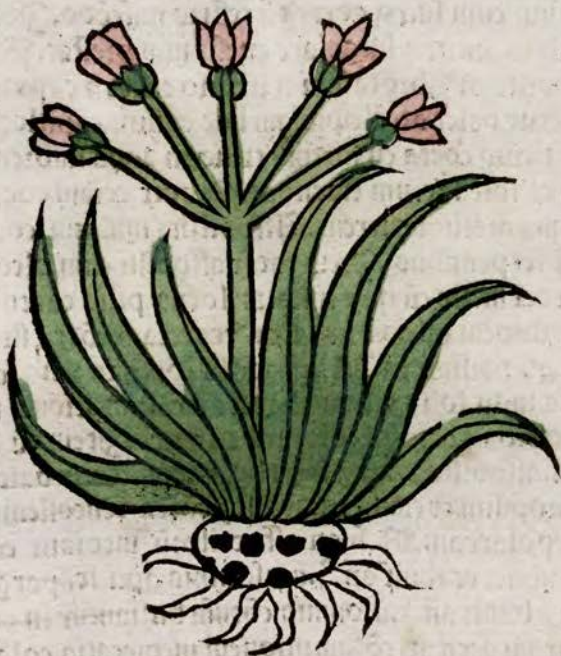
eciam emorroidibꝫ succus eius cū puluere radicis aa-
ron miscendo. Et omnē carnē que est ex ignis vstioe
refrigerat. Valet eciam dissintericis et fluxui vētris ⁊
cōtra fluxum menstruoꝝ. Valet eciam emoptoicis et
vlseratōnē pulmonis curat. R. succū arnoglosse cū
eius semīe ⁊ bolo armeno ⁊ corallis rubeis puluerisa-
tis miscendo ⁊ sumat in potu. Item radix eius cum
aqua ⁊ piretro cocta valet dolori dencium si os inde
tepidē abluatur. vt ait P̄andecta ⁊ Serapio 7c. Et
succus eius cū paz aceti valet ad maculas migras in
corpe abstergendas. Succus eius valet vulnēri circa
nasum vel oculos. Item succus eius cum paz tiri-
ce valet cōtra quartanā dat⁹ ante duas horas acces-
sionis. Succus eius valz cū aurugia veteri porci vul-
neribus recentibus quia cōsolidat mltum. Itē suc-
cus arnoglosse mirtus cū cerusa et parum aceti valet
ad postulas et putredinem oris. Et valet idē p̄tra
erisipilam. i. defecacōnē cutis ignitam. ideo valz vl-
ceribus corrosiuis. p̄pter hoc valet vlscribus intesti-
um ⁊ iucarnat ea ⁊ fistulas ⁊ alia vlcera antiqua. Et
semen eius ⁊ radix ⁊ folia sunt apitiua opilatiōis epa-
tis et renū. Et valet febribus tercianis ⁊ quartāis
quando bibitur succus eius ante accessiōnē. Itē suc-
cus eius valet ad vlcera fluencia. morsui canis p̄fisi-
diū prestat. et yd: opifim curat et p̄fiscis cōfert. P̄an-
decta. P̄latcarius 7c.

Ambrosiana wildersaluan

Ambrosiana dicitur salvia agrestis. est calida et sicca
in secundo gradu. Dioscorides dicit quod ambrosiana est spe-
cies archimessie que vocatur tanacetum. Idem dicit
Pandecta. Valet contra universale et particularem
paralysim. R. ambrosiane herbe paralisis cathapu-
cie añ. m. j. centauree. m. 5. castorei sinopis añ. 3. 5. se-
minis cubeborum. 3. j. contundantur singula et bulli-
antur in vino et aqua añ. lb. j. ad consumptionem
tercie partis coecur et colatum dulcoretur cum parū

mellis despumati et fiat potus quo utatur mane ⁊ se-
ro tepide pro qualibet vice in quantitate .iij. 3. quo
potu cōsumpto sequentes pillule sumantur. R. mas-
se pillulaz de enforbio. masse pil. fetidaz añ. 3. 5. mi-
sce cū sirupo de seicados et fiant pillule. viij. Deinde
sumantur diacastorium ⁊ diamusci p pfortatiuis. Va-
let etiam idem potus cōtra palisim lingue gargarisā-
do pluribus vicibz. ideo valet carentibus voce vicio
applie particulāris. Item confert etiam decoctio am-
brosiane cū succo apij ⁊ endiuie ⁊ scolopendrie cū se-
minibz diureticis scz semie spargi feniculi petrosilini
⁊ c. aduersus ydropisim ⁊ yctericiam. Et desup sumā-
tur pillule. R. masse pillulaz de miseron masse pil.
de fumoterre masse pillulaz de reubarbaro. misce cū
oximelle squillirico ⁊ fiant pillule. ix. postea sumātur
pro cōfortatiuis dialacca vel diarodon albat. Item
succus ambrosiane mixtus cū nucleis persecoz valz cō-
tra lumbricos. Item valet ambrosiana cocta cū ar-
rhinesia ⁊ tarobarbaro in vino cōtra tenasmonē cū
fuerit sessio sup talem decoctōnem calefactam. Item
valet etiam decoctio amarosiāne cū salua domestica
et feniculo in vino contra dolorem capitis noie emi-
grania. Valet etiam decoctio eius contra dolorem
nervoz et pedum.

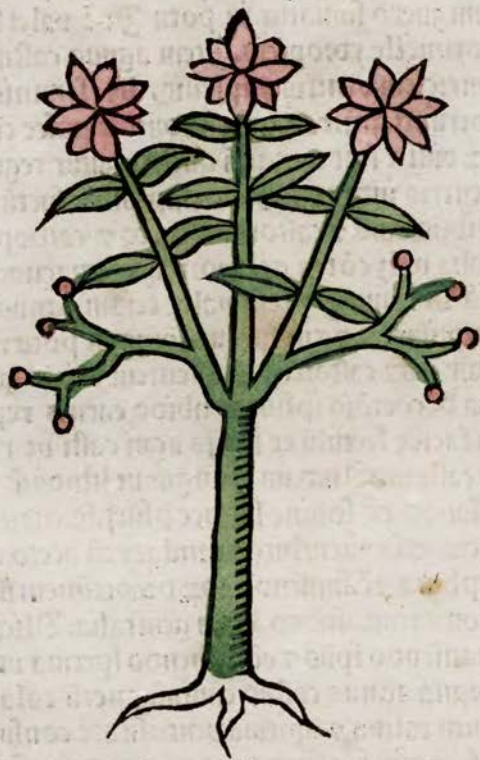

Affodill⁹ wildschwertel

Affodillus calidus ⁊ siccus in tercō gradu. Platea
 rius. urinam puocat. imperat mēstruis. dolorem late
 ris tollit prouenientem ex conquassatōnibz. Succ⁹
 eius cū apio ⁊ arthanasia cū radice. brusti spargi. ⁊ se.
 feniculi petrosilini cū vino decoquendo istud ad pre
 dicta confert. Item puluis radicis eius valet ad vlce
 ra putrida. et decoctō affodilli cū vino valet ad con
 similia vlcera ea ablundo ⁊ ea saluberrime curat. Et
 succus ei⁹ cū fece vini ⁊ mirra et paz croci mixtus v3

tumori ⁊ ordeolis circa oculos applicando. Item suc-
cus eius tepide auribus parū infusus valde dolori de-
tium cum succo edere terrestris miscēdo. Idē dolo-
ribus aurium singulare presidium prestat. Radix af-
fodilli cū abrotano in lixiuo cocta ⁊ caput inde la-
ueretur valet ad alopeciam siue casum capilloꝝ. Ra-
dix eius cocta cū furfure tritici in aqua limorem faci-
ei ex sole factum emendat. Radix eciam cocta cum
aqua mollit ventrem. Affodillus multum contrari⁹
est serpenibus. Item radix affodilli cum oleo pista-
ta vel melle cū quo liniatur locus pilis carens ⁊ fa-
cit ibidem pilos oriri. Confert eciam cōtra strangu-
ream ⁊ diarrham. R. affodillū coctū in vino cū gra-
nis mulli solis ⁊ semine apii ad cōsumptionē medie-
tatis. da patienti colaturā cū zucro. Item cū scribit̃
R. affodilloꝝ. debz interligi radix. Item valet con-
tra ypopisim ex causa frigida scz cōtra leucostemancā
⁊ yposarcam. R. succi affodilloꝝ mediani corticis
sambuci et ebuli añ. ʒ. iiii. seminis apii se. spargi radi-
cum brusti añ. ʒ. ii. omnia cōtusa bulliantur in vino cū
parum aceti ad cōsumptionem medietatis colatū dul-
coretur cū zucro et fiat potus habens p̃rogatiuam su-
per alios potus cōsimilis intentionis quo bibito se-
quentes pillule sumant̃. R. masse pillulaz de miseriō
masse pillulaz fetidaz añ. ʒ. ʒ. turbit. ʒ. ʒ. zinziberis
gra. i. mixe cū orinelle squillico ⁊ fiat pillule. ix. Po-
stea sumatur dialacca vel diacurcuma vel diacostum
pro cōfortatiuis.

rrij

Agnuscast⁹ Schaffinulle

Agnus castus est arbor calida ⁊ sicca in tercio Scaprio. ⁊ habz virtutem subtiliādi ⁊ resoluēdi ⁊ hz eciā virtutē abscondēdi coitū ⁊ maric qñ cō eo ē semē eius in cibis. ⁊ illa que admīstrant in medicīa ex hac arbore sunt folia flores et semen et puocat menstruum eius decoctio. Item semen eius comestum in multa quantitate inducit sodam ⁊ subet. Item agnuscast⁹

valet in opilacōne splenis ⁊ epatis. Eius decoctō cū
scolopendria ⁊ absinthio ⁊ liquiricia cū vino cocta ⁊
colatū cum zūcro sumatur in potu. Idē valet si biba
tur cum orimelle ⁊ oropisio. Item agnus castus valz
contra duriciem ventris ⁊ splenis. R. seminis agni
casti puluerisati. ʒ. ij. radi. altee contuse misce cū fece
olei ⁊ paz vini ⁊ fiat unguentū quo unguatur regio sple
nis vel ventris indurati. Item emplastrū factū ex fo
lijs ⁊ floribus eius ⁊ castoreo ⁊ aceto ⁊ cathaplasme
tur genitalia valz cōtra geomorream. i. euacuacōnem
spermatis in somno. Item valet eciam agnus cast⁹
libidinē reprimēdo detur succus ipsius in potu in quo
decoquatur paz castorei. Fomentent eciam genita
lia ex aqua decoctōis ipsius ⁊ libido carnis reprimē
Quidam faciūt lectulū ex folijs agni casti vt reddat
hominem castum. Quidam extinguunt libidinē sper
ma inspissando cū semine lactuce psilij. se. citrulli me
lonum cucumeris cucurbite portulace cū aceto agre
sta et camphora ꝛc. sumendo eoz decoctōnem in po
tu. vel in fomentationibus circa genitalia. Aliqui la
borant inaniendo spūs ⁊ cōsumendo sperma vt sunt
ruta maiorana agnus castus ciuinū anetū calamētū
ꝛc. sunt enim calida ⁊ apicua ventositatē consumen
cia. Item fomentū factū ex decoctōne agni casti ⁊ ce
pri galli et arbutinchie in aqua supfluitates matricis
ericeat ⁊ ipsius orificium angustat ⁊ ad conceptōnem
disponit. Item contra litargiam accipe agnum castū
castoreum apium ⁊ salinam ⁊ fiat decoctō ī aqua sal
sa cū qua fortificetur posterior ps capitis embrocā
do posteriorem partem capitis. ꝑ. andeeta. ꝑ. lateari⁹.

xxiii

Borago**Borisz**

Borago est calida et humida in primo gradu. Eius folia dum sunt virida precipue competunt medicine. ericcata non conferunt secundo semine. Virtutem habet generandi bonum sanguinem. unde valet cō- ualescentibus ex egritudine eius decoctio. Valer eci- am cordiacis siue siucopisantibus ⁊ melancolicis bo- rago cum carnibus comesta vel loco olei. Cōtra sin- copim tali modo fiat potus. R. succi boraginis. lb. i. vin i decoctōis citri quarā. i. oss. ⁊. de corde cerui. ⁊.

¶ misce cum zúcro albo ⁊ fiat potus quo utatur m̃ae
et sero quantum placet. Confert eciam aduersus opi
lacōnē splenis ⁊ contra melancoliā seu febriē quar
tanam. R. succi boraginis. lb. j. scolopondrie cultute
añ. m. s. folioꝝ sene. radicū busti spargi. seminum
femiculi petrosilini anisi liquiritie añ. ʒ. s. omnia bu
liantur in aqua ⁊ vino añ. lb. s. ad cōsumptionem ter
cie partis coletur ⁊ colatum dulcoretur cum zúcro ⁊
fiat siropus quo utatur tepide mane ⁊ sero p. quali
bet vice in quantitate mediū cippi. Quo sumpto reci
pantur sequentes pillule. R. masse pillulaz de reu
barbaro masse pillulaz de lapide lasuli añ. ʒ. s. pul
pe granoꝝ catapucie numero. vii. misce cum siropo d
scolopondria ⁊ fiant pillule. ix. Deinceps sumat tui i
ace. ʒ. i. cum paz vini vl' diacor⁹ p. confortatiuis. Ra
oir boraginis nō cōpetit vsui medicine. Herba cru
da comesta cum buglossa generat bonum sanguinē.
Contra yctericiā valet succus eius vel ipsa herba
cum atriplice cum carnibus cocta cuius ius vel bro
dium confert. Item olera facta cum boragine ⁊ ble
tib⁹ ⁊ petrosilino in iure carniū elixata prestāt bo
num nutrimentum. Item borago sua pprietate ha
bet cor confortare. Unde aqua boraginis est m̃ltum
cordialis ⁊ valet in plurib⁹ passionib⁹. ⁊ in ipa aqua
decoquant^r folia sene ⁊ fiat inde siropus cum zúcro ⁊
valebit patientibus m̃ltū debilitatis. Serapio. ¶ Ad
docta. Auicenna.

xxiii

Buglossa Echsenzungen

Buglossa siue lingua bonis quod idem est quia assimilatnr in figura sua lingue bonis. et virtus eius prima est que calefacit et humectat. Secunda virtus est que cōfert ruffientibus et asperitate pulmonis. Istomodo fiat potus. R. succi buglosse. lb. j. ylopi mellis se añ. in. 5. radiciis lilii. radiciis yreos. enule campane liquiricie añ. 3. 5. ficuū siccarum numero. vii. bulianē singula cū aq. lb. ij. ad psumptōnē medietatis colatū

dulcoretur cum melle despumato ⁊ fiat potus admi-
nistrandus mane ⁊ sero repesactus p qualibz vice. 3.
v. quo cōsumpto sequētes pillule sumant citra medi-
um noctis. R. masse pillularū de agarico. 3. j. agarici
3. 5. salis gēme 3. j. misce cū siropo de liquiritia ⁊ fi-
ant pillule. i. p. Hostea sumātur ⁊ apenidiū vel diay-
ris salmonis p cōfortatiuis. Hostremo vngat regio
toracis cū vngēto dialtee mane ⁊ sero cui misceat pa-
rum olei anigoulaz dulcium. Virtus eius tertia est
que letificat cor scz qñ buglossa decoquitur cū car-
nibus vel misceatur in oleribus que fiant ex buglos-
sa boragine ⁊ bleibus in iure carniū recencium de
coquendo. aut fiat decoctō cū vino qd vinum simile
opatur Serapio. Et quando folia eius comburunt
istud valet fluxibilitati penciū ⁊ ginguiariū. Jodē va-
let ad alcolam ⁊ pprie in ore puerorū ⁊ in omibus ca-
liditacibus que fiunt in ore. Et pprietas eius est pur-
gare coleram ⁊ melācoliam. ⁊ quādo aliquis vult eā
sumere sumat succum eius cum sene puluerisato cum
parum zinziberis ⁊ parū zncri. Al. desue. Valet eciam
vt sumatur succus eius cū boloarmino i cordiaca pas-
sione miscendo parum de mellecrato. ꝑ anodecta.

Betonica **Bethonich**

Betonica est calida et sicca in tercio. habet virtutem
 abstergerendi et incidendi. non grossos humores ideo valet
 ad frangendum lapidem reni et vesice et puocat mēstrua
 Et valet in doloribus laterum. Et valet contra opilatio-
 nem splenis. ad hec omnia confert decoctio eius et sco-
 lopendrie et radices feniculi cum vino potando. Idem
 valet in yeropisi addendo radices brusti spargi nota-
 ter in causa frigida. Item pulvis betonice valet ad
 consolidandum vulnera capitis cum mirra et parum croci

miscendo Item betonica decocta in aceto cum ede-
ra terrestri et parum piretri valet ad dolorem denciu
os ablundo. Alqua betonice cū puluere aloepatici ⁊
parum thucie puluerisate miscenda valet contra ob-
scuritatem visus imponendo oculis guttatim. Item
decoctio betonice in vino et parū absinthei ⁊ cubeba-
ris valet ad dolorē capitis p̄fortando nervos. Et be-
tonica cū spica celtica et cubebis in lirimio cocta va-
let contra verriginem et dolorē capitis ipsum caput
crebie inde lauiando. Idem valet cōtra epilenciam.
Item decoctio betonice cum aceto valet cōtra mor-
suram anīalis venenosi desup applicando. Et vinum
decoctōis ei⁹ cū paz galange puluerisate valz eru-
ctuatiōi acetose. Itē decoctō radiceis betonice ⁊ flo-
rum cartami data in potu cū yzomelle facit potēter
vomere flegma. Item quando bibitur betonica cocta
in vino valet maliciei indicinaz mortiferaz. Serap̄.
Et vinum decoctōis betonice cum boloarmeno mi-
xtum valet spuenticibus sanguinē ex pectore. Lōfert eci-
am vinum betonice cum ebulo ⁊ catapucia decoctum
contra artericā. Item valet colice passioni. Et vinum
betonice valet mulieri in partu nō febricitanti. Et fe-
bricitanti valet aq̄ betonice. Pandecta. Serapio et
Platearius.

Braucarsina bernklaw

Braucarsina est herba calida et humida in secundo gradu virtutem habet mollificandi et maturandi et leniendi. valet contra ariditatem nervorum et membrorum et ad apostemata indurata. Et contra vicium splenis indurati fiat unguentum ex braucarsina et radice altee et seminibus fenugreci et lini cum oleo communi bulliat et coletur colato addat cere quod sufficit et fiat unguentum :

quod valet vniuersaliter ad omia apostemata indu-
rata et ad vicium pectoris ex flegmate fiscofo ibidem
peccante qđ indiget mollificacōne vt per viam screa-
tus facilius euacuet et si loco olei cōmunis recipiatur
oleum amigoulaz dulcium pfortat eo melius pect⁹
liniendo. Idem vngentum valz ad dolorem matricis
z ad dolorē aliorū mēbroz ex frigideitate et ventosita-
te quod sic potest dispēsari. ℞. succi brauce vsine .z.
iij. saune plegii archimesie abrororai absinthei sal-
uie maiorane rousmarini añ. in. j. cinamomi spice ci-
mini galange añ. .3. ij. omia contundantur z buliant
cum vino ad vini cōsumptōnem postea exprimat suc-
cus cui adde cere albe q̄ sufficit et fiat vngentū mol-
le spēs sup̄dictas in fine addendo et inde liniať ven-
ter vel alia loca dolorosa ex flegmate seu ventositate
Brauca vsina sedat dolorē iuncturaz cum adipe an-
seris z radice altee z parū vini miscēdo. siml̄r valz ad
extensionē mēbroz inde limita. Item decoctō brau-
ce vsine z folioz altee z semie psilij in aqua valz cō-
tra ardorē vrine z intestinorū dolorē. Et precipue va-
let cōtra sitim z apostema ipsius ani. et contra mor-
sum venenosi. Pandecta. ℞. latearius ꝛc.

Bleta**Siessen**

Bleta est frigi. et humide cōplexionis et sunt due species alba et nigra. Alba habet virtutem abstergerendi et leniendi et humectandi ⁊ in frigidando. Sed nigra habet aliam ualem stipricitatem ideo nigra stringit ventrem. sed alba sua humiditate laxat ventrem. ideo cōstipatur valet decoctio blete in carnibus. Et alz eciam expurgando supfluitates capitis fiat inde sternuatorium cū succo blete et melle et parz zinziberis imponendo naribus. Et succus eius cum semperuina prohibet

generacōnem apostematis. Idem valet ad ignem sa-
crum ad erisipilam cū aceto mixtum. Et vsus blete
nimis mordicat stomachum et intestina. ⁊ ambe spe-
cies sunt pauci nutrimenti ppter nitrositatē que est ī
eis Serapio. Sed bleta est bona in aperiendo opila-
tionē splenis ⁊ epatis ab intra capiēdo eius decocti-
onem cū scolopendria loco cibi. Item ex decoctōne
eius radices et abrotani abluuntur caput auferit fursu-
res et lendes capitis ⁊ pediculos. Item ex succo ble-
te ⁊ sale nitri fiat mixtura qua abluat morphea ⁊ con-
fert. Idem valet ad vlcera fraudulenta putridam car-
nē abluendo. Idem valz ad ulceratōnem oris. Idē
valz ad impetiginem et curat vlcera narium. Itē cum
liniuntur caput cum succo blete ⁊ abrotani facit oriri pi-
los in alopecia. Item decoctio blete valet cōtra sitim
et tussim. Et decoctō blete cū sinapi aut cū aceto co-
medit spleneticis pfert ⁊ eis est bōa medicina magis
q̃ nutrimentum. Dioscorides capitulo de bleta. Ble-
ta epati laborantibus ⁊ spleneticis cū sinapi utilissi-
me esuridatur. Ignem sacrum ⁊ que adusta sunt cū albu-
mine illinita restringit ⁊ ad incolumitatem reducit.
Item succus blete auribus tepide parū infusus sedat
dolorem aurium. Et liniatur cū eo cicatrix auferit eu-
us linorē seu nigredinem. Pandecta.

Berberus **Isaiffelpere**

Berberus est frigi. 7 sic. in secūdo. sed siluestris est sic.
 7 fri. in fine terci gradus. et est frutex cū spinis. Et
 fructus eius est cum stipticitate forti vincenti colerā.
 Succus fructus eius cū aqua plantaginis abscondit
 fluxum ventris inueteratum et humiditates a matrice
 fluentes. Et quando fit emplastrum cū fructu berberis
 trito cū succo diptami vel auricule muris attrahit
 sagittas infiras carni vel spinas 7 alia similia.
 Et succ⁹ fruct⁹ berbari aufert siti calida 7 fortificat

stomachum et epar præter naturaliter calefacta vicō
colere: Et succus berberi cū aqua rosarū valet aposte
manibus calidis cum albumine omī miscendo ipīs sup
positum. Et cōfert valde fluxui sanguinis pueniētis
ex rasura intestinorū. succus fructus berberi cū aqua
plantaginis cū parū mastice miscendo. Valet etiā con
tra calefactōnem epatis succus berberi cū aqua endi
mie ⁊ par sandali rubei miscendo et epar epithiman
do crebre donec perpendas eius infrigidatōnem. Va
let etiā cōtra discrasiam febrilem notanter in febre
terciana isto modo. R. succi berberorum succi endimie
an̄ lb. ʒ floz violaz. m. j. seminū quatuor frigidorū. ʒ. ij
prunorū damasceni numero. viij. omnia buliātur ī aq̃
simplici. lb. ʒ. ad cōsumptōnem tercię ptis colādo
colatū dulcorando cū zūcro albo et fiat sirop⁹ sumē
dus ut sup̄ dictū est in aliis capitulis quo p̄sumpto se
quentes pillule sumant. R. masse pillularū de reubar.
ʒ. ij. masse pillularū de fumoterre. ʒ. diagredii grad.
iij. misce cū siropo de endimia ⁊ fiant pillule. ix. seque
ti die sumant diaradon albat vel triasandali p̄ con
fortatiuis. postea epithimando epar ut supra. Pan
dacta. Platearius.

rrr

Bursapastoris taschel krawt

Bursapastoris sine sanguinaria est fri. complexionis
habet virtutem stipticitadi. z sunt due species. vna ha
bet folia in modū pere z dicitur bursapastoris. f alia
dicit centinodia z est herba serpens super terram ha
bens folia in modū rute et semen habet circa folia et
dicit eciam lingua passerina. Dee herbe multum
iuvant ad apostemata calida scilicet ad erisipilam

et valet similiter ad flemones siue postulas rubicun-
das et ca. ore ideo bursa pastoris cum aceto cōtusa et
talibus iam dictis applicata repercutit humores ne
reumatizare habeant ad locū apostematum. Et sum-
mum est remedium dissintericis et emoptoicis deco-
ctō bursipastoris cū plantagine et boloarmeno cum
aqua pluuiali decoquendo ⁊ inde bibatur donec ces-
set talis fluxus. sed ab extra sup intestina fiat catha-
plasma cum tota herba ipsius bursipastoris et plan-
taginis ⁊ boliarmeni ⁊ albuminis oui cum aqua plu-
uiali decoquēdo hoc magnum prestat in tali casu iu-
uamentum. Item succus bursipastoris est cōsolida-
tium vulnez sanguinosoz. Iuuat eciam ad vlcera in
auribus existencia repleta putredine pus ibi existens
ericeat. Iuuat eciam ad fluxum mēstruoz decoctō bur-
sepastoris et psecarie. i. herbe cū maculis nigris cum
aqua pluuiali. Et cum eodē fiat fomētatio per inferi-
us circa femoralia. Succus eciam bibitus cū boloar-
meno mixt⁹ emoptoicis medicatur et stranguirosis
opitulatur. urinam p̄ocat. morsibus venenatis cum
vino bibitus p̄dest dolorē aurium cōpescit. Et deco-
ctio bursipastoris cū sempina in aceto et applicata
loco ignito valet contra ignem sacrum.

Baselicon basilgrum

Baseliconis due sunt species. una est garioffilata qz
 habet odore garioffiloz. et est cali. in primo gradu et
 siccu in secdo. z est maioris efficacie. Platearius au-
 ctoritatem constantini. sed citrinum est calidū z sic. in pri-
 mo z cum reperitur baselicon in receptis semen intelli-
 gitur in medicinis sed in emplastris ipsa herba sumi-
 tur. Et sua aromaticitate habet virtutē confortandi et
 dissoluendi. sumendi. abstergēdi z mundificādi. sda
 auctoritate diasconid. cap. 8. ozimo vl baselicōe

q̄ virtus eius inter medicos penitus sit incerta. et dicunt q̄ sit inutilis stomacho et oculos ebetat et insaniam facit. Et quando baselicon putrefit in sole contingit vermes generari ex ea herba. Et putant aliqui q̄ si quis eo die quo baseliconem sumpserit a scorpione ferietur non posse saluari. sed hec opinio falsa est. Mandecta iuno stomacho. p̄dest eo q̄ inflationes ei⁹ dissolvit et valet ad alia iuuamēta qm̄ valet ad sinco p̄m et cordiacam passionē. detur aqua decoctionis v̄l vinū decoctōis ei⁹ cū citro in modū infusionis p̄ notem. Ipsa herba valet in frigidacōne stomachi. hoc modo decoquatur in vino cū mēta ⁊ galanga. Sic idē valet contra indigestionem ex frigidityte. Valet etiā ad fluxum ventris ex frigidityte principaliter ad lienteriam que dicitur fluxus ventris cibalis t̄li mō. Recipiatur semen baseliconis cū parū acacie. i. succi p̄mnoz. agrestū in aqua pluuiali et detur patienti et valebit. Valet etiā ad matricem mundificandā ⁊ menstrua p̄uocanda fiat decoctō eius cū arthimisia ⁊ folijs lauri et fomentet matricē et fiat inde pessariū siue suppositorium ad vuluam. hoc idem valet ad conceptum. Ipsa herba baselicon et tarus barbatus cū vino cocta cū oleo mirra ⁊ cathaplasmata anchis iuuat ad benafuonem. Baselicon comestū in olerib⁹ p̄stat bonū anhelitū. Et decocito ei⁹ cū vino bibita. valet dolonibus oculorū. Mandecta. Platarius.

**Brionia Brionich oder
wilde weinreben.**

Brionia est calide et sicce complexionis scz tota herba scz folia fruct⁹ ⁊ radix ⁊ habent virtutem abster-
gendi et subtiliandi ⁊ dissoluenti ideo valent in duri-
cie splenis faciendo emplastrū ex eo et radice altee et
ficibus cū aqua decoquendo cum aurugia porci ⁊ lo-
co indurato ipsius splenis applicando vel alio mē-
bro idurato ⁊ valebit. Itē cū succo brionie abraoune

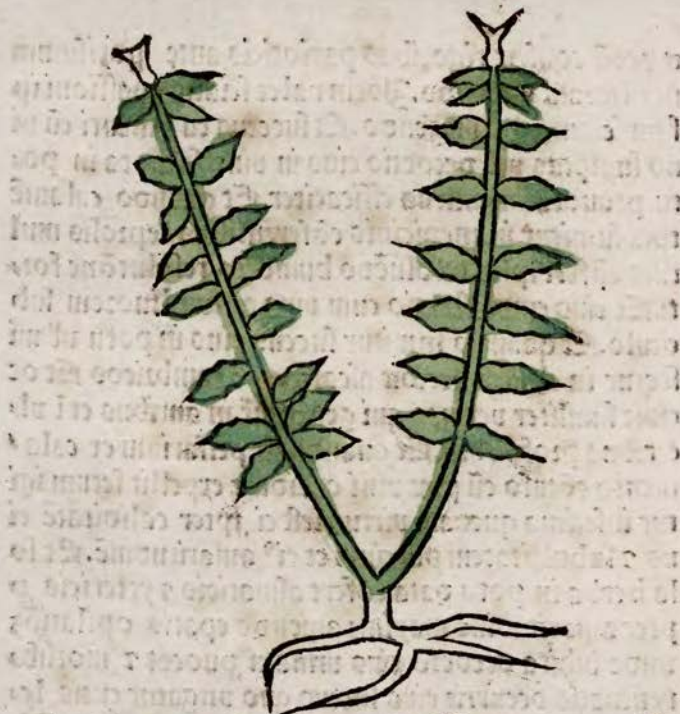
pili corioꝝ. Et succus brionie cū sale cōmuni cōfert
ulceribus fraudulentis quando abluūtur cū eo. Idē
valet curando fissuras tibiaꝝ. Item radix eius cōtusa
cum fenugreco. ⁊ orobo ⁊ aceto quo abluatur cutis
mūdoificat et abstergit eam ⁊ aufert pannū ⁊ vestigia
nigra ⁊ cicatrices vlceꝝ ⁊ aufert linorem sub oculo.
Et succus brionie mirtus cum oleo et parū cere fiat
ungentum ad fistulas ani et sedat dolorem. Et sumi-
tas huius herbe in principio sue maturitatis coqui-
tur cū feniclo ⁊ petrosilino ⁊ bibitur. puocat urinā ⁊
latat ventrem. Et quando fit emplastrū ex decoctōe
brionie cū vino sedat pānericiū. i. apostemata in un-
gue ⁊ eciam resoluit apostemata et aperit ea. Exibit
eciam ossa in ulceribus et putridā carnem. Ungentū
ex succo eius et viride eciam factum cum parum olei
et cere. Et vinum decoctōis eius valet ad apoplexi-
am et epilenciam et occidit fetum. et cōfert morsib⁹
turi et parum inde sumere debet et si nimis sumat de
ea accidit p̄mixcio racōis dos eius est. ʒ. ij. Et quā-
do mulier subicit brioniam sibi expellit fetum ⁊ secū-
dinam. Et si bibitur eius decoctio cum vino. puocat
urinam et menstruum. ⁊ quādo fit sessio sup idē per
mulierem mūdoificat matricem. Zungamentū ecia fa-
cit ad apostema saniosum rumpendum fiat emplastrū
cū brionia et altea ⁊ auxugia porci mutuo cocta. Se-
rapio. Auicenna. Pandecta.

rrrij

Licorea**wegwart**

Licorea est frigida ex hūida in scdo. Et sunt due species. vna agrestis. alia ortulana. Et ortulana magis i frigida q̄ siluestris. Succus eius valet cōtra opilatōnem epatis ⁊ eius calefactōnem isto mō sumendo ℞. succi cicoree et endiue scolopendrie añ. lb. ʒ. floz violarū vuaz passulaz añ. ʒ. ʒ. quatuor seminum frigidorū. seminis lactuce seminis portulace. añ. ʒ. ij spo dij. ʒ. ij. omnia contusa bulliantur cum .lb. ij. aque simplicis et parum aceti ad consumptionem medietatis

colatum dulcorando cū zucro albo et fiat siropus q̄
utatur mane et sero repide vsupra. quo siropo con-
sumpto sequētes pillule sumantur. R. masse pillula-
rum de reubarbaro .ʒ.ij. masse pillularū stomaticarū
ʒ.ij. diagredū gra.ij. misce cum siropo de enomiā et
fiant pillule. ix. Altera die sumat diaradō albatis vl̄
triasandali vel diadragantū frigidū pro confortatis.
Et ab extra fiat inunctio sup mineram epatis cū un-
gento triasandali vl̄ fiat epichumia sup epar cum aq̄
endiuiē miscendo puluerisatū sandalū ruberū cū pan-
nis lineis imbibitis in ipso epati applicatis. Succ⁹
eciam cicoree iuamentū prestat morsui animalis vene-
nosi. Idem valet crisipule seu apostemati ignito cum
samich ordeī sine ordeo fracto cum aceto miscendo et
parum ceruse inde fit ungentū vtile vbi oportet isri-
gidare. Succus cicoree mixtus cū succo altee ⁊ her-
ba palas. cum oleo lini et parum croci miscendo va-
let ad podagram notanter sedando dolorem eius.
Item aqua cicoree mixta cū nitro siue sale nitri va-
let contra morfeam ipsam abluendo crebre. Pandes-
eta. Item succus eius cum aqua lactuce valet cōfor-
tando cor. Auicēna de viribus cordis.

Calamētum Staimmütz

Calamentū est calidum et siccum in tercio gradu. Et sunt tres species. una est in odore suo et in folijs simili polegio nisi q̄ folia sunt maiora. ⁊ aliqui nomināt illud polegiū agreste. Et scōda spēs nomināt nepita. Et est tercia species simili mente agresti nisi q̄ folia sunt longiora folijs mēte. Pandocia. Serapio auctoritate ga. quando bibitur succus ei⁹ cum aqua mellis puocat sudorem. Et calamentū tritū cum oleo ⁊ parum salis ⁊ parum aceti quo vngant pulsus manuum

et pedū confert rigoribus parieticis ante perissimum
per horam ungendo. Idem valet sciaticæ passioni ip
sam sciam inde ungendo. Et succus calamenti cū vi
no sumptus vel decoctio eius in vino sumpta in po
tu prouocat menstrua efficaciter. Et quando calamē
tum sumitur in medicinis cōferentibus leprosis mul
tum cōfert ipsis resoluēdo humores resolutōne for
ti. Et eius emplastratio cum vino aufert liuorem sub
oculo. Et quando sumitur succus eius in potu v^l mi
scetur in clisteri occidit ascarides ⁊ lumbricos Et oc
cidit similiter vermes qui generant in auribus et i vlc
ceribus profundis. Et quando fit pessarium ex cala
mento cōmiso cū paz vini occidit ⁊ expellit ferum igi
tur inscissura quedam virtus uest ei ppter caliditatē ei
us ⁊ subtilitatem paruium et ei⁹ amaritudinē. Et so
la herba in potu data cōfert asmaticis ⁊ yctericis p
pter amaritudinē maxime apiendo epatis opilatōz
vnde bibita decoctō eius urinam puocat ⁊ moribus
venenatis occurrit eius succus quo ungatur cutis le
sa et torsionibus vel cōquassacōnibus membroz sub
uenit. Et bibitum calamētū cū vino venenū amputat
Et comestū ⁊ bibitū stomaticis pstat effectū. Et suo
fumigio serpentes de domibus fugat. vnde nobilis
simis antidotis meruit ascribi. Pandecta. et hodie
a medicis diacamentū predicatur.

Centaurea fieberkrawt

Centaurea calida et sicca in tercō gradu. et sunt due species scz maior et minor. et est cōsolidatiua tantū qz si radix centauree maioris ponatur in olla buliente i qua. sunt carnes separate eas cōglutinat. Et si recēs ponatur sup vulnus cōsolidat vehementer. ⁊ similiē ericcata puluerisat a idem facit. Radix centauree maioris sumpta in potu cū liquiricia valet in spūto sanguinis. Item decoctio centauree maioris vl̄ minoris cum scolopēdria et puīspassulis et liquiricia ⁊ colatū

cum zúcro dulcoratū p̄fert febricitantibus. Dicit̄ pla
tearius auctoritate. ℞. q̄ centaurea ē ex medicinis no
bilibus remouendo opilacōnē splenis et epatis sine
nocumento ergo yctericia causata ex opilatōne valz
decoctō iam sup̄ius dicta. Item decoctō eius cū vīo
puocat menstrua et educit fēū. et nullo mō pregnāti
exhibeāt quia abortum causat. talis etiā decoctio cū
semine feniculi et petrosilini puocat urīnā. Et similē
vinum decoctōnis centauree addito zúcro valet cō
tra opilacōnem splenis et epatis renū 7 vesice 7 cō
tra stranguiream 7 dissuream. Et centaurea cū vīo 7
oleo cocta 7 cathaplasmata circa renes 7 pudibun
da et pectini et etiā sup̄ splenē cōfert. Ungentū eti
am factum ex succo eius et puluere et oleo 7 parū ce
re valet sup̄ splenē induratum. Item ī duricie splenis
et epatis 7 ad alia predicta et p̄ncipaliter cōtra yc
tericiā valz talis siropus. ℞. succi centauree. lb. j. aq̄
scolopēdie. lb. ʒ. radices feniculi petrosilini apij q̄tu
or seminum frigidorū añ. ʒ. ʒ. quibus decoctis ad con
sumptionem tercię partis colatū cū zúcro dulcoret̄ 7
fiat potus sumendus vt supra. Prius sumant̄ pillule
de reubarbaro. 7 diacalamū p̄ cōfortatiuo. Idē po
tus valet cōtra yliacā passionem. Item pro oculis
clarificandis valet succus eius cum aqua ros. ℞. a de
cta. ℞. latearius.

Cartamus wildefaffran.

Cartamus est cali. in primo et siccu in secdo gradu. ⁊ melior pars plante ipsius est semen post illud flos eius. Est autem cartamus aperitiu⁹. absterfius. cōturbatiuus faciens nauseam. ideo inest ei virtus pnoctaria vomitus et laxativa per ventrem et multū nocet stomacho faciens fastidium. sed est debilis solutio⁹ nis ideo additur ei parum zingiberis pro rectificatōne. sed q nocet stomacho emendat cū galanga vl maibus. Semen cartami datum cū paz mellis despūati

et parum galange purgat ventrem. Item flos cartami tritus mixtus cū aceto et liniatur sup malam carnem siue impetiginem aufert eam. Et idē auctoritate mesue linitum sup linguam pueroꝝ vñ os ulceratum confert. Cartami flores decocti cū vino ab extra applicando lac coagulatum dissoluit ⁊ dissolutum coagulat. et laxat humores flegmaticos et adustos cum parum zinziberis miscendo. Decoquitur eciā medulla seminis cartami cū speciebus vt supra in iure galli. et multum valebit pro eductōe flegmatis peccātis ī pectore seu stomacho p vomitum similiter per ventrē. Idem valet in colica per viam clisteris. Decoctio vero floris cartami in aqua mellis remouet ictericiam. Valet eciā potus florum cartami contra puncturā scorpionis. Item lac amigoulaz dulcium cū succo seminum cartami ⁊ aqua ordeī aut philiij cū aniso ⁊ parum mellis fiat decoctō ⁊ colatura qđ valz in dissintheria et dicūt multū valere. ⁊ quāritas illius p vna dosi est. 3. vj. Item flores cartami cōtusi cū aceto ⁊ puncture scorpionis appositum pfert. Et quidam putāt qđ si percussus a scorpione si tenuerit radicē cartami non sentiet dolorem. ⁊ qñ picit eam sentiet. Item galus antiquus virga percussus ⁊ illico interfectus ⁊ depilumatus ⁊ in eius ventre ponat de cartamo ⁊ polipodio et aniso et calamento ⁊ cinamomo ⁊ buliatur ī aqua cuius ius multum valebit ad predicta. Pandecta. Platearius.

Linoglossa Schsenzun gen

Linoglossa. i. lingua canis .et dicitur a cinos quod est
canis ⁊ glossos qd est lingua . ⁊ est herba siliis arno
glosse. nisi qz sunt ei coste appntes i folijs. Ei⁹ succ⁹
mixtus cū aceto medet^r vlceribz oris ⁊ alijs vlceribus
fraudentis. Et est frigide complexionis ⁊ sicce. Et
eius succus cum sucro plantaginis ⁊ radice pyreos ⁊
paz mellis v3 ad alcolā siue apostema oris vlcerati

Et balneum decoctionis cinoglosse cum plantagine
et bursapastoris valet cōtra geomorream. 7 post bal
neū fomentent genitalia cū decoctione floz agnicasti
7 paz castorei 7 aceti. Uel fiat potus cū semine lactu
ce philij citrulli melonū cucumeris portulace storio
le. sumat cū aceto 7 agresta qui pot⁹ extinguit libidi
nem inspissando sperma. Alia autem sunt inanitiua
spiritus consumendo sperma 7 ventositates vt agn⁹
castus ruta maiorana calamentū ciminum anetū sunt
enim aperitiua 7 resolutiua. Ad lateari⁹ capitulo ag
nuscatus. Confert etiam decoctō cinoglosse contra
viscositatem stomachi et contra discrasiam pulmōis
ex calida causa cū aqua mellis ministrando. Item ac
cipias linguam canis siue cinoglossam cū corde ra
nicule 7 eius matrice pone ubi vis 7 post modicū tem
poris cōgregabunt omnes canes ville 7 si predictum
sub pollice pedis habueris omnes canes obmutescēt
nec poterint latrare. Et si predictum in collo alicui⁹
canis posueris ita q^d non possit ore attingere semper
vertetur ī circuitu ad modū rote volubilis donec ca
dat in terrā velut mortuus. 7 hoc est exptum nostro
tempe. Albertus de virtutibus herbar⁹.

Camomilla Camillen

Camomilla est calida et sicca in primo. habet virtutē
 mollificandi et dissoluendi. frondes et flores sunt eque
 lis virtutis. Et aqua decoctionis eius cum arthemisia cum
 qua fomentetur matris valde puocando menstruum
 Joem valet mulieribus difficulter parientibus. Deco
 ctio flos camomillaz et extremitatū absinthii et ra
 dicū fenculi petrosilini et quatuor seminum frigidorum
 in vino cum zucro albo dulcorando de quo bibat valde
 vinam puocando lapidē expellendo. inflat omēs splenis

et dolore epatis ⁊ ylioz dissoluit ⁊ ictericiam curat.
Confert etiam decoctō camomillaz ⁊ floz violaz ⁊
quatuor seminū frigidaz ⁊ se. lactuce ⁊ endimie cū liq
ricia ⁊ ficubz cū aqua ⁊ paz zuci miscēdo in potu ex
hibendo valet pipulnomicis ⁊ epaticis. Itē flores
camomillaz cū aceto et paz salis comūis ⁊ oleo ei⁹
mutuo cōquassata valz febribus pionicis pulsum ma
num ⁊ pedum inde emplastrando ante horā por
tū. Sed cū oleo camomillaz vngatur dorsum paci
entis febrem tercianā valet cōtra rigorem ei⁹. Et cū
aliquis fuerit fatigatus ppter laborē tunc inungatur
dorsum cū oleo eius ⁊ oleo aneti ⁊ de mane nihil sen
ciēt. Et decoctō ei⁹ ⁊ arthimesie i vīo bibita ⁊ suppo
sita fomēto mēstruis imperat aborsum celebrat cal
culos frangit. urinā puocat. torsionibz et inflacōnibz
auxiliatur. Est autē extenuatoria ⁊ apterea diu
retica est et relaxatiua cōdensat ⁊ arefacit. ideo i do
loribz multum inuat. Itē flores camomillaz i oleo
cocti cum quo vngant ypocondria dolore sedat Item
sedat dolore capitis et oculoꝝ. Epaticis succus eius
potui dat⁹ precipue febricitātibz cū aqua endimie mi
rifice pdest p̄dēcta. Camomilla sedat dolore apo
stematum mollificādo ⁊ resoluendo. Auicēna.

Lamepitheos
gāmandre

Grosz

Lamepitheo : calidū et siccū in secdo gradu. et dicitur
 camedoros maior. Dabet virtutem diureticam mundi
 ficatiuam ⁊ laxatiuam. et est resolutiuum ventositatū
 et attenuatiuum grossoz humoz. ideo valet contra
 opilatōnem splenis et epatis atq; matricis. vinā p
 uocat et menstrua extirpat ⁊ ictericiā curat et nefresi
 auxiliatur ⁊ intestina purgat. Istō modo fiat potus.

R. camepitheos arthimelie scolopendrie. añ. m. vñū
radicum brusti spargi seminū feniculi petrosilini añ.
3. ij. omnia buliant in vino et aqua ad cōsumptōnem
tercie partis. colatum dulcoretur cū zucro 7 fiat po-
tus qui ad omnia predicta presidiū prestat. Et suc-
cus camepitheos cū mellicrato et bibit valet strāgui-
rie. Et succus camepitheos habet virtutem cōsolidan-
di vulnera magna. et curat plagas putridas et resol-
uit omicies mamillarū miscēdo succo ei⁹ farinā femi-
greci et farinam seminis lini cū succo radicū altee. Et
quando bibit de succo camepitheos cū ydromelle. xl
diebus curat yctericiam. et valet in potu egritudinis
bus epatis ad stranguriā et dolorē renū 7 ad pū-
ctiones intestinorū. Item succus camepitheos cū suc-
co caulium cū melle miscendo valet ad conglutinādū
vulnera 7 phibz dilatacōnes fornice 7 alioz aposte-
matum de putredine multum corrosiva. Item pulvis
camepitheos cū melle datus valet cōtra lumbricos
cum succo centauree miscēdo. Item succus ei⁹ cum
succo premule veris vñ succo herbe palisis ī vino co-
cta miscendo castoreum quo inungatur locus paliti-
catus magnum prestat iunamētum. Et decoctio came-
pitheos cū abrotano 7 vino 7 zucro miscēdo in potu
data matricem infrigidatā calefacit 7 mūdificat a su-
perfluitatibz flegmaticis ¶ andecta

Capill⁹ veneris. stainerutte

Capillus veneris alio nomine adiantum. Pandecta et
 Johannes mesue ca. de capillo veneris dicitur capil-
 lus fonicium et secundum quosdam coriandrum putat nuncu-
 patur. Et est herba cuius folia sunt similia folijs cori-
 andri. Et secundum diascoridem dicitur polettricon que om-
 nia in idem redeunt. Nascent in locis umbrasis et aquo-
 sis et parietibus humidis et circa fontes. frigide et sic-
 ce est complexionis temperate. Platearius. virtute habet
 diureticam. recens est multe efficacie. exsiccatum pance

virtutis. herba utilis est non radix. Consert contra
 calefactionem epatis et febris terciane pdest ex eo fa-
 ctus siropus. R. aque decoctionis eius et endiuie et sco-
 lopendrie cum seminibus quatuor frigi. et semi. portula-
 ce et lactuce et ex his fiat siropus cum zucro quo utat
 mane et sero p qualibz vice in quantitate mediij cippi
 Deinceps sumantur pillule de reubarbaro cum acumie
 trium granorū diagrediij. vel loco pillularū. R. elctu-
 arij cum succo ros. diasene añ. 3. ij. cass. fistule. 3. iij. misce
 et fiat bolus. Postea sumant triasandalū vel diatira-
 gantū pro confortationis. Capill⁹ veneris facit oriri ca-
 pillos in alopecia et dissolvit scrofulas. ei⁹ succ⁹ mi-
 xtus cum succo abrotani et paz mellis quo liniatur lo-
 cus depilatus. vel ponantur ipsa ad lixivium quo ab-
 luatur locus depilatus ratificando cutem callosam in
 de liniatur locus talis cum succis et melle ut sup⁹. Item
 succus capilliveneris cum semine feniculi et milij solis
 decoctus cum vino frangit lapidem. et iuvat ad excrea-
 dū humores flegmaticos in pectore peccantes cum suc-
 co yreos et paz zucri miscēdo. Serapio. Item elixiru-
 ra capilliveneris et scolopendrie in vino valet opila-
 tioni splenis et epatis et straguirie. et abscondit fluxū
 sanguinis. Pandecta.

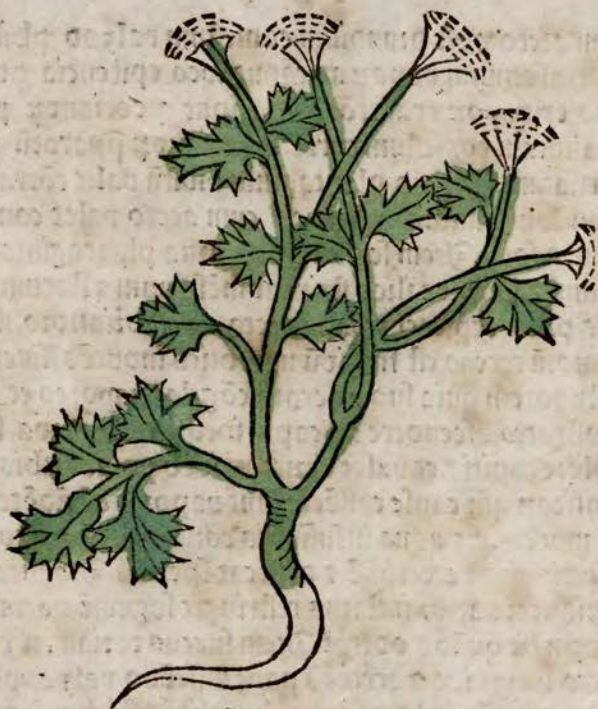

Cepe

3iwifal

Cepe calide sunt in quarto cū aliquali humiditate. et cepe longe 7 rubei coloris sunt acutiores rotundis 7 cepis albis 7 ē apitina qz apit ouificia venaz q̄ sunt ī ano ideo aperiunt cepe emorroidas qñ applicantur ano. Et prouocant menstrua applicando cepe ī modum pessarij. Item cepe est inflatua 7 difficilis digestionis notanter cruda. Et cepe cocta calefacit cor 7 pus et subtiliat in ipso grossos humores flegmaticos ideo hominibz colericis nocet. sed ipsis flegmaticis

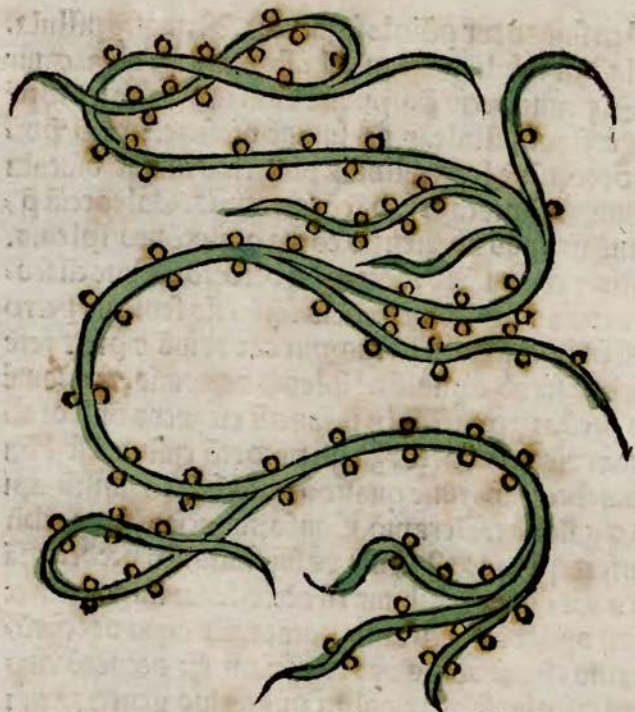
et habundantibus fleemate viscoso et crudo confert. quod
cepe inscindit et subniliat grossos humores ideo tali
bus epulas prestat tutas. Item cepe generat sitim et
mordicat et gignunt ventositates molliunt ventrem .et
fit ex eis suppositorium. Et succus ceparum mixtus cum
pulvere maiorane et pax zinziberis naribus inflatus
purgat caput. et dicitur caput purgum. Et cepa cotu-
sa cum aqua et ruta valet in morfu canis rabidi. Et ce-
pe mixta cum melle yrimdinum et melle prestat squinacie
presidium ab extra applicando. Item cepe cotusa cum
aceto et inde limatur morfea in sole et confert. Et quan-
do succus ceparum cum tuthia miscetur et applicatur oculis usque
ad pruritus oculorum qui a flacinate salso causatur. et
quando miscetur cum sale et administratur super verucas au-
fert eas. Et quando succus eius miscetur cum adipe galli-
ne et apponitur aufert calles seu nodos qui sunt in pe-
dibus propter calciamenta. Et succus ceparum distillatus in
aurem confert debilitati auditus et in iunctu eius et aqua
descendenti in eam. Et quando limatur succus eius cum suc-
co abrotani super alopiciam facit nasci pilos. et circa
barbam inunctus facit eam accelerare quia frictio fa-
cta cum cepis aperit poros et inde aptatur locus pro cre-
scentia pilorum in longum et hoc habetur pro experito. Se-
rapio. Item cepe valent ad prouocandum coitum. Et fre-
quenter coestum obtenebrant visum. Item inducit som-
num quia replet caput vaporibus.

Coriandrum Coriander

Coriandru est planta cuius semine comuniter utimur in medicinis ⁊ est frigidu in primo ⁊ siccu in secundo Auiçena. Sed Serapio dicit ipsum declinare ad caliditatem. sicut Valienus. Sed Dioscorides contra dicit ⁊ vult q sit frigidu. Nota succus ei⁹ valz apostematibus calidis cu aceto ⁊ succo sempvine miscendo. Item succus coriandri cu farina fabaz et fursure tritici cu rosas ⁊ aceto miscendo remouet inflatone testiculor ipsis applicando. Item coriandru pparatu

cum aceto post prandium comestum valz ad phiben
dum ascensum vaporz ad caput ideo epilencia pueni
ens ex vaporz exalatōne ad caput p coriandz post
prandium comestum curat. et coriandz pparatū pul
uerisatum cū succo plantaginis bibitū valet cōtra flu
rum sanguinis. et succus ei⁹ cum aceto valet contra
ignem sacz. Item semen ei⁹ cū aqua plantaginis po
tatum a muliere ilico stringit mēstruum ⁊ fluxum vē
tris patet expiēcia. Pandecta. c. de coriandro. Co
riandz recens est frigidū narcoticū inducēs sincopi
⁊ stuporem quia suo oderatu cōgelat vapores et fu
mositates ascendere ad caput ideo valet in soda siue
dolore capitis. et valet ebrietati. ideo ponit i cibus epi
lenticoz qm cause epilēcie sunt vapores ascēdētes a
stomacho. Et aqua infusionis coriandz cū zucro ab
scindit virge erectōnē ⁊ desiccat sperma. Item succus
coriandz naribz inflatus restringit sanguinē narium.
Idem fit quādo oderat. Item succus coriandz cum
succo sempvine ⁊ aceti cū pane miscēdo valz applica
re in erisipila vel apostematibz calidis. Vel miscendo
succū coriandz cū lacte vl cerusa ⁊ aceto vl oleo ros
⁊ idem facit i igne psico Serapio. Item coriandz ppa
ratum valz cōtra vertiginē causatum a vapore cali
do aut flematico. et succus eius distillatus i oculo se
dat eius pulsatōnē. et coriandz valz in tremore cor
dis dando eius puluerē cum aqua boraginis.

Lustuta flachseiden oder seiden vff flachs

Lustuta est res involuta sup linū est calidum in prio
et siccum citra scdm. Est mūdificatiuū ⁊ purgatiuum
melācolie pūcipalit scdario flectma. isto mō. R. Lustu
te scolopēdie añ. m. j. polipodiū. radic. esule foliorū
sene añ. ʒ. floz violaz boraginis añ. m. ʒ. oia buliant
in viō ⁊ aq añ. lb. j. aceti paz ad psumptōnē terciē p
tis colatū. dulcore. cū zucro ⁊ fiat pot⁹ sumend⁹ vts

postea sumantur pillule sequentes. R. masse pillula:
de lapide lasuli masse pillula. stomaticaz añ 3. 5. tur
bit. 3. 5. zinci beris 5. iij. misce cum siropo de scolopē
dria et fiant pillule. ix. vel sumat diase. 3. 5. cū poi
cta decoctōne loco pillulaz postremo sumat diacala
mentum vel diacape. p. cōfortatiuis. Valet ecia p
dictus siropus aperiendo cōtra opilatōnes splenis.
epatis 7 renū. Ad idem valet decoctō custute cū sco
lopendria 7 semibz diureticis scz semie feniculi petro
silini in vino. Idem potus puocat urinā 7 pfert ycte
ricie que fit ab opilatōne splenis ac epatis. 7 inuamē
tum prestat pprie febribz infanciu cū zucro dulcora
ta iam dicta decoctō. Item decoctō custute est bōa
stomacho et maxime quando miscet cū ea anisiū api
um 7 galange Serapio. Confortat eciam stomachū
7 aufert qd in eo est fixum de supfluitatibz decoctō iā
dicta. Et quando bibitur cū aceto sedat singultum et
aperit opilatōnes cū vino potata. Et aqua decoctō
nis eius est mirabilis ad yctericiam Et decoctō eius
7 anisi 7 scabiose pfert dolori pungitino ventris. quia
mundoificat sordes intestinor 7 matricis 7 renū. Anis
cenna. Item eius cōplexio est scdm cōplexionē her
be cui adheret. quoniam fit calida p adherenciā cali
de herbe seu arboris. 7 fit frigida p adherenciam fri
gidie. Adandecta.

Ciperus **wildegalien**

Ciperus est ca. 7 sic. in scdo 7 est herba triangularis.
 Et radix eius cōfert vsui medicine. habet virtutem di-
 ureticam. ideo valet cōtra stranguiream diffuriā et cō-
 tra lapidem 7 tali modo fit vsus. R. radic. ciperi be-
 ne triti. radic. petrosilini añ. 3. vj. seminū apij feniculi
 saxifrage añ. 3. j. omnia ptusa bulliant in vino ad con-
 sumptōnem tercię partis colatum cū zūcro dulcore-
 tur 7 fiat potus. Ad idem valet cathaplasmatō cum
 cipro bulito cōquassato in oleo 7 applicata pecteni

procerto puocat urinam humores dissoluendo. Et decoctio radice ciperi in vino cum sarisfraga et cum sirin-
ga in virgam iniecta lapidem frangit p certo cofert
Item valet contra dolorem stomachi et intestinoꝝ ex
frigidoitate et ventositate p dicta potio. vel ad idem va-
let vinu decoctionis ciperi cum cinamomo: habz eni
confortare virtutem digestiuam. Item decoctio cipe-
ri triti i oleo fere vsq ad psumptioꝝ postea sup carbo-
nes ponat et paciens recipiat fumum p os et per na-
res. optimum remedium est in litargia. i. obliuioe seu
apostemate fleumatico. Puluis radice eius positus
vulneribꝝ putridis putredine tollit Platearius Item
usus eius facit bonum colorem et bonu odorem oris.
Item ciperus tritus et mixtus cum succo paralisis et
parum olei castorei valet ad dolore iuncturarū ea te-
pide ungendo et nervos debilitatos. Item frequēs usus
radice ciperi inducit lepram quia adurit sanguinem
Auicēna. Item decoctio ciperi cofert putredini nari-
um et oris et mollificatōni gingiue. Et vinu decoctio-
nis eius confert distillatōni urine et debilitati vesice
valde et frigori eius vehementer et similiter opatur in
remibꝝ. Similiter confert frigori matricis et emoroi-
dibꝝ auxilium prestat emplastrando cū decoctione ei⁹
Et decoctio eius superi⁹ dicta valet febribꝝ inuetera-
tis ex flecmate. Serapio. Pandecta. Platearius.

Celidonia Schelwortz

Celidonia calida est ⁊ sicca in quarto gradu. Et sunt
dues pēs scz maior et minor. tamē vna p alia potest
poni. Et cū in receptis repitur radix non herba debz
poni. Radix est maioris efficacie. Virtutē habz dissol-
uēdi psumendi ⁊ attrahendi. Confert dolori den-
cium ex frigida causa. radix aliquantulum trita ⁊ cir-
ca dentem dolentem teneatur. Confert etiā ad caput
purgandum a frigidis humoribz. ⁊ vulnam repletam
flegmate exicare habz Radix celidonie trita coquat

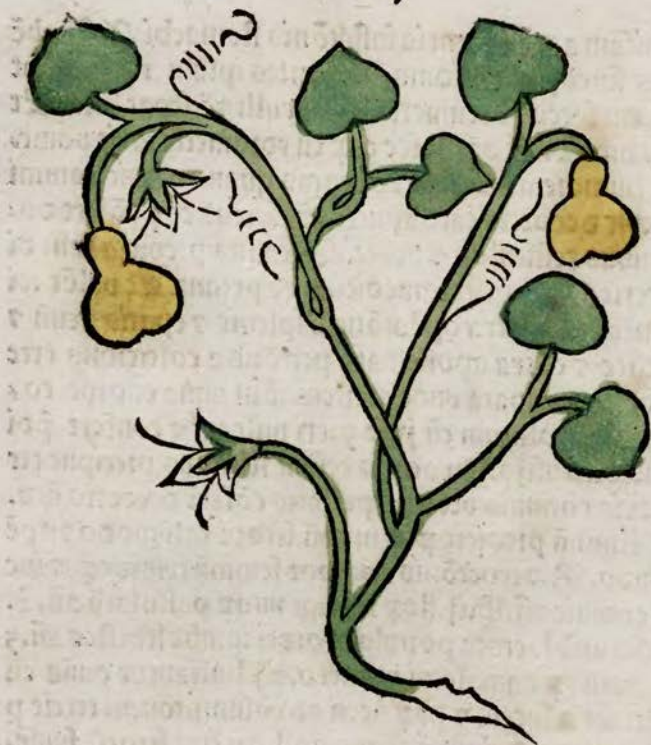
et paciens sumū per os recipiat. postea fiat gargari-
sma ex celidonia in vino cocta et colata addat parū
zinciberis et piretri et paz aceti et mellis et valebit. Item
celidonia trita et in vino cocta et spongia infusa ī tali
decoctōne intestinis applicata valet in colica passio-
ne. Confert etiam ad mēstrua puocanda et ad matri-
cem mūdificādam fiat fomētum crebre īpi matriei ex
aqua decoctōis ipsius. Item aqua decoctōis ipsius
cū melle mixta valz ad cancz oris addendo puluerē
rosaz siccaz in modū pulmenti. Item puluis radicis
celidonie cū succo celidonie mixtus valet ad fistulas
ori eius immittendo. Platearius. Et succus celido-
nie vel aqua eius in qua sit dissoluta turbia utilis est
ad visum confortandū in quo cernit aliqđ grossum se-
cūm pupillam. Quidam recipiūt vinū decoctōis
eius radicis ptra yctericiam Diascond. ca. de celido-
nia dicit. Succus celidonie maioris melle coctus sup
carbones oculoz maculas detergit. Item succus celi-
donie cū paz sulphure quo ungat cutis eius scabiem
detrahit et ungues leprosos excludit. Succus ei⁹ mel-
li mixtus naribz infusus caput purgat. Pandecta.
Item dicit Serapio autoritate Diascond.

Catapucia Springkraut

Catapucia calida est in tercio et humida in secundo gradu. Quando aut in receptis reperit fructus non herba debet poni remoto exteriori cortice. Et catapucia viridis virtute habet principaliter purgandi flegma secundario melancoliam et coleram. Habet etiam virtutem purgandi humores per superiora ex vinctuositate et lenitate quam habet. unde quicquid satis profert sanis pro preservatione sanitatis. Et datur etiam egris ad egritudinem remouendam contra febrem quotidianam de

flecmate salso ex quo generat scabies. Isto modo fiat potus. R. catapucie scabiose sumiterre añ. m. j. radic. esule minoris polipot. j. añ. 3. 5. custute folioz senañ. 3. ij. omnium istoz fiat bulitō in aqua in ei⁹ colatura addat paz mellis despumati 7 fiat siropus digestiuis 7 laxatiuis. Ad idem fiat claretum capiēdo catapuciam tritam cū speciebo scz cinamomo. galanga 2c. cum vino paz decoquat cum melle miscendo 7 per saculum distillando ut moris ē 7 multum valebit delicatis patientibus febrem quortidianam. Idem etiam modus prodest podagricis Item in iure etiam carminum recencium vel alioz ciboꝝ tale claretum potest misceri. Confert etiam vinū decoctōnis cathapucie in yliaca passione. Idem presidium prestat cōtra paralysim 7 arthriticam cū radice esule 7 herba nomie premula veris decoquendo cum paz mellis despūati miscendo. Item puluis cathapucie cū paz cinamomi in ouo sorbili sumptus vel in prodiis sumendo si ne molestia purgat humores fleumaticos. Et virtus folioz cathapucie est debilior granis. Et grana. ro. excorticata 7 mixta cū paz aloepatici et paz mastice ī modum pillulaz purgant flema 7 colerā 7 humiditates aquosas 7 prouocat nauſeam 7 vomitū. Et pfert etiam potus decoctōnis ei⁹ cōtra scabiem 7 in lepra auxilium prestat et lumbricos laxando expellit. Serapio. Pandecta,

Cucumer**kurbis**

Cucumer est frigidus ⁊ siccus in secdo. Semen in receptis assumitur. Et semen citrulli ⁊ cucurbite ⁊ melonum ⁊ cucumeris sunt fere eiusdem virtutis. Ista semina sedant caliditatem et coleram et prestant cucumeres et citrulli ⁊ ē. malum chinum ⁊ preparant ad humorum putrefactionem ⁊ ad febres. Et semē cucūeris melius ē seie citrulli. Citrull⁹ lōgionis ē digestiōis. cuius vsus generat febres cronicas. cui⁹ nocumētū expellit

anisum a vehementia inflatōnis stomachi. Item habē
 tes sincopim calidam odorantes ipsum remiuiscunt
 Item succus cucumeris vñ citrulli zē. sedat sitim. Et
 quando bibit de radice eoz cū yzomelle facit vomere
 humorem subtilem cō magis quando huic commi
 scetur decoctio carthapucie. Et succus eoz cōfert do
 lombus testiculoz 7 vesice. Et semina predicta sunt di
 uretica ideo p̄cipue medicine cōpetunt. Et valēt eci
 am semina cōtra opilatōnem splenis 7 epatis renū 7
 vesice 7 cōtra apostemata pectoris a corticibus exte
 rioribz mundaata vnde conterant in aqua et ordeī co
 quant 7 colatum cū paz zuci misceat 7 confert p̄di
 ctis discrasijs. In acutis eciam febribus precipue ter
 cianis cōtinuis vel interpellatis cōfert decoctio q̄tu.
 or seminū predictoz in modū siropi tali modo dispē
 sando. R. decoctōnis quatuor seminū frigidoz 7 suc
 ci endiuie añ. lb. ij. floz violaz vuaz passularū añ. 3.
 5. seminū lactuce portulace ordeī iuinbe sebesten añ. 3.
 ij. p̄ynoz damasceni numero. viij. buliantur omia cū
 predictis succis 7 paz aceti ad cōsumptōnem tercię p
 tis colatum dulcoret cū zucro albo 7 fiat sirop⁹ sumē
 dus vt sup̄ in alijs capitulis insinuatū est. Postea su
 matur electuarium d̄ succo ros. 3. 5. cū paz cass̄ fistu
 lis miscendo p̄ laratiuo. Postremo sumat triasanda
 li vel diarod. albat. p̄ cōfortatiuis. Item siropus vñ
 acute febricitantibz epaticis 7 ethicis 7 aliquantiter p
 urinā purgat 7 laxat. P̄adecta. Serapio. Platear.

Calam⁹ siluestris
der calmis

wil

Calamus siluestris aromaticus est calide ⁊ sicce complexionis. ⁊ habet virtutem subtiliandi et fortificandi sua aromaticitate. Et puocat vinā et mēstrua bona puocatōne noranter vinum decoctōnis eius cū asa rabacca ⁊ abrotano cū paz melle dīspumati dulcorādo. de quo sumat in pōrni mane et sero p qualibet vice in quātitate mediij cīphi. Et tales herbe relictē p⁹

decoctōnē calide applicentē circa femoralia matricē
aptat p̄ puocatōne menstrui. Similit̄ valet vinū de
coctōnis calami siluestris cū gramine et semine apij
et ebuli p̄tra yoropisim ex cā frigida addēdo colato
paz̄ zucri. Idem eciam cōfert distillatōni vrine scilicet
stranguirie et egritudinibz renū. Et quando pessa
rium fit ex herbis relictis post decoctōnē iam dictam
puocat menstruum et cōfert dolori matricis. Ad idē
valz balneum in quo sint p̄dicte herbe bulite qđ bal
neum aufert matrici dolorē Serapio. Item emplaz
strū factū ex dicto calamo cum sanamūdi et radice vi
prami mutuo cū oleo cōquassato cōfert et auxiliū ma
gnū prestat in fractura crurium vel in eoz cōtusione
ideo in lingua vulgari sumit sibi suum p̄prium nomē
asscriptum sue virtuti nomie beyn welde cū eius vir
tus in restauratōne crurium dissolutōnem cōtinne pa
ciencium vel cōtusionē. patet p̄ exp̄ienciam. Et radix
huius calamisiluestris est multū aromatica et simlis
calamo aromatico. Valet cōtra dolorē stomachi et i
testinoz ex frigidityte et ventositate. Vinū decoctiōis
eius cū cinamomo et galanga digestiōnē p̄fortat. v̄
det puluis eius cum galanga et cinamomo et paz̄ zu
cri in modū tragee.

Lanapus

Maniff

Lanapus est calidus et siccus in secundo gradu. Semē
canapi est maioris efficacie q̄ herba qđ ericcat ericca
tione forti. Et habet virtutē resoluendi inflatōnes ⁊
ventositates ideo v̄z ipsum administrare in ydropisi ex
frigida causa. Et qñ nimis comedit exp̄ssio sui succi d̄
siccet sperma. Et quidā exprimūt succum ei⁹ qui distil
lat in aurem ⁊ sedat dolorē eius potenter. Serapio:
Et radix quando coquitur cum radice malue et sola
tri in modū emplastri valet apostematibus calidis.

Et cortex est idoneus ad faciendū funes. Et de apprie
tate eius est q̄ desiccat humiditates que fiunt ī auribz
qñ distillat in eis ex oleo eius. Et quādo aliquis uti
tur succo exp̄ssō a semie facit sodam Et folia canapi
cū abrotano in lixiuio bulita ⁊ caput inde lauet. delet
furfures ⁊ facit ad piloz longitudinē. Et eius nutri
mētū n̄ est pueniēs stomacho qz dure digestionis ex
istit. Item semen eius educit ventositates. Itē succ⁹
toci⁹ herbe applicat⁹ vulnere dolorē ei⁹ mitigat Itē
siropus acerosus de zucro exhibitus post sumptionē
ipsius canapi aufert nocumētum prestitū ex esu ipsius
canapi. cū canapus sit multū euaporatiu⁹ vaporum
ad cerebz vnde generat soda siue dolor capitis. ob id
siropus acetosus de zucro p̄fatus tale nocumētū au
fert. Item ex decoctōne radicis et semis canapi cū ce
rula ⁊ oleo rosaz fit emplastr⁹ apostematibz calidis
⁊ erisipile. Item cū comedit succus semis canapi ī ci
bis facit stomachū dolentē dolere ⁊ facit eciam ma
lum humorē in stomacho eructuare. huic obuiat dia
ciminū qd̄ est ventositatū resolutiuum.

Daucus creticus fogelneft

Daucus creticus calidus ⁊ siccus in tercō gradu cui⁹
 flores magis cōpetunt vsui medicine q̃ folia ⁊ radix
 minime . cuius due sunt species scz daucus creticus qui
 maioris est efficacie . et est daucus asininus q̃ existit ci-
 bus asinorū . hic innuitur daucus creticus . Virtutē ha-
 bet dissoluenti cōsumendi attenuandi ⁊ est diureticū
 Contra frigidū asina ⁊ tussim de frigida causa cōfert
 detur vinum decoctōnis eius ⁊ sicum siccat cū liq-
 ricia si sit talis discrasia sine febre . sed cū febre detur

aqua decoctionis daucicretici ⁊ ficuū siccat liquiricie.
Et detur eciam dyaprasium cū vino decoctionis eius ī
causa frigida. vel cū aqua decoctionis ei⁹ ī causa ca-
lida. Confert eciam vinū decoctionis ei⁹ cū aniso cō-
tra grossam ventositatem. vnde yliaca passio sepe nu-
mero impregnari habet. Contra ydrosolum de frigida
causa detur talis sirop⁹. R. floz dauci. m. j. seminum
apii feniculi petrosilini. añ. ʒ. ʒ. Radicū busti spar-
gi añ. ʒ. ij buliantur ī vino ⁊ aqua añ. lb. j. ad psum-
ptionē fere medietatis ⁊ colatū dulcoret cū parū mel-
lis despumati ⁊ fiat potus sumendus vt supra q̄ con-
sumpto sumant pillule de miserion. Et postremo ex-
hibeant dialacca vel diacoros pro cōfortatiuis. Ta-
lis eciam potus iam dictus opitulat opilatione sple-
nis ac epatis. ⁊ vias meatuum urinarū aperit. Talis
autem potus matricē mūdificat ⁊ extergit a suis sup-
fluitatib⁹ sine molestia miscēdo cū triffera magna ni-
colai. Vel fiat pessariū inde cū triffera cui misceat pul-
vis dauci ⁊ paz mirre ī oleo buliendo ⁊ matrici ipo-
natur. Item cōtra viciū lapidis ⁊ contra strangurēā
et diffuriā valet vinū decoctionis dauci. Plateari-
us. Pandecta. Serapio.

Diptamus

Diptami

Diptamus calidus ⁊ sic⁹ in tercō gradu i calidis lo-
cis lapidos⁹ p̄cipue repit̄. Radix diptami maioris est
efficacie q̄ herba. ⁊ radix i receptis repit̄. Eligēda est
radix que interi⁹ habz solidā substāciā nō perforatā
virtutē habz dissoluēdi cōsumēdi attrahēdi venenū
vnde p̄cipue valz cōtra morsum aīaliū venenosorum
ipsa herba trita cū succo ceparū et applicata morsui
miro modo valebit. Potus eciam factus ex dipta-
mo .et arthimesia .et sanamundi .et auriculamuris .

cum vino decoquendo valz vulneratis ab intra sumē
do z istū potum vulgares reputant p magio secre-
to z talis potus ab intra vulnerata membra consoli-
dat vt experientia docet. Sed puluis diptami cū ce-
rusa z paz terpentine miscendo in modū unguēti q ab
extra applicat vulnus cōsolidat. Item ad mēstrua p
uocanda z ad fetū mortuum z ad secūdinam educēdā
valet potus factus ex decoctōne diptami z arthine
sie z abrotani cum vino z paz mellis despumati. Et
idem valet puluis diptami cū mirra z succo arthine
sie miscendo in modū pessariū matrici īponēdo qd ef-
ficacia magnam habet in puocatōne mēstrui z ali-
orum vt sup. Confert eciam iam dictus potus cōtra
stranguiniam z dissuriā. vlt vinū decoctōnis radicis
diptami cū succo absinthei cōtra dolorem stomachi
ex vsu fungoz tactum. Item cōtra frigidū asma fiat
decoctō ficum siccat in vino z exprimat cui misce-
atur puluis diptami. Item decoctio diptami cū ebu-
lo z apio in aqua z cū paz mellis despumati confert
cōtra yoropisū ex frigida causa. Item qn fricat cor-
pus in balneo cum decoctōne diptami valet contra
yetericiā. Item quando sternitur hec herba in do-
mo fugat anīalia venenosa. Platearius. Pandecta.
Serapio.

Esulamio: kleiwolfwortz

Esula est calida et sicca in tercio. cu⁹ radix vsui medicⁱ
 cine competit habet virtutem purgandi flegma prin
 cipaliter et melancoliam. Confert esula contra febrē
 quotidianam. similiter valet contra artheticas passi
 ones scilicet contra podogram. cirogram et contra
 paralysim et contra yliacam passionē et ptra ydopi
 sim ex frigida causa isto modo. R. radice esule radi
 cis petrosilini. ebuli radi. acori. añ. ʒ. j. semis feniculi
 seminis apij et anisi. añ. ʒ. ij. mastice cinamomi. añ.

℞. j. et his fiat decoctio in aqua lb. ij. et cum zucro dul
coretur colatum et fiat siropus sumendus ut supra
digestivus et laxativus. Et si delicati abhorrent
talem potum decoquantur radices esule cum carni
bus recentibus et uispassulis et aniso et de brodio
eius sumant et valebit ad supradictas passiones. vel
fiat claretum ex pulvere radicis esule et alys speciebo
scz cinamomo galanga aniso mallicis zc. et erit min⁹
abominabile et magis delectabile. Et esula interdi
cta sit habentibus calidam complexionem et inducit
febrem potans eam. et inveniunt plures tale nocu
mentum in eius operatioe. Serapio Et precipue no
cet patientibus emoroidas. nam aperit venas ani et
inducit fluxum sanguinis earz qz vene ille de natura sua
sunt fluxibiles Et venas quas aperit etiam obstruit
sua stipticitate et siccitate et sic facit venas emoroida
les tumescere et ille medicine que laxant cum stiptici
tate et acuitate sicut esula et miserion faciunt hoc Se
rap. ca. de stebrau. i. esula. Item in lacte esule non est
aliqua bonitas ymo nocet illi qui accipit ipm. Et me
dici viatores cum tali lacte multos homines interfece
runt ppter paucitatem scientie ipsoz. Et quesitum ē
ab eis que esset medicina quā dabant in potu denuda
bant lac esule fore cum oleo sisamino myrtum et lara
bant aliquos vsqz ad mortem Serapio Pandecta
℞ latearius

Endiua**maijdiestel**

Endiua est frigida et sicca in pmo semina ⁊ folia me-
dicine comperunt, et folia vsui cibaz valent et marie
viridia sunt magne efficacie sed sicca nullius. Et diu
reticam habet virtutem confortandi et ex frigiditate
alterandi. ideo valet contra opilationem splenis et e-
patis ex causa calida. Et valet etiam contra ycter. c ā
et simplicem tercianam et duplicem et contra calefa-
ctionem epatis ⁊ calidum apostema ad hec oia valet

sumato Recipiantur pillule sequentes R. masse pil-
lularum de euforbio. Scropulos duos masse pil-
lularum fetidaz. 3. j. turbit. 3. 5. zinziberis. 3. iiij. misce
malaxando cum siropo de scicados et fiant pillule.
viij. vel. ix. Quibus pillulis sumptis sumat dyacastoreū
vel dyancos nicolai p confortatiuis. Item contra
ydropisum et yctericiam ex causa frigida si fiant ex opi-
lacione splenis et epatis talis congruit potus. R. eu-
patorii saluie ebuli añ. m. j. seminum apy femiculi pe-
trosilini añ. 3. 5. omnium fiat bulicō i vino et cum zu-
cro fiat siropus sumendus ut sup. Deinceps sumant
pillule de miserion. Et postremo recipiatur dialacca
vel electuarium ducis p confortatiuis Item decoctō
eupatorii et abrotani valet in alopecia et tinea caput
inde lauādo. Item succus eupatorii cū succo lappacy
acuti et fumiterre cū oriuelle miscendo confert sca-
biei et pruritu quando potatur cum aqua scabiose.
Et succus eupatory cum succo lappacy acuti cū anru-
gia veteri porci et paz salis omnis mutuo miscēdo
cum paz sulphuris si placet i modum unguēti quo un-
gat locus scabiosus et multum pdest. Item vinum d
coctionis eupatory cum absintheo et paz zuci con-
fert febribz chronicis et antiquis et si addat assaz vale-
bit eo me ius. Confert etiam loca potus vinum deco-
ctionis eupatory et anisi doloribz et pleribz intesti-
stinorum Auicenna.

Enula

Alant

Enula cuius radix p̄stat inuamentum in medicinis. ē calida et sicca in secundo gradu et in ipsa est aliqua humiditas superflua ppter hoc non calefacit corp⁹ statim quando ei occurrit. Confert omnibus lesioni bus et doloribus frigidis et inflatōibus ventositatuz Confert etiā dolori puenienti ex contusione lacerto rum his omnib⁹ succurrendum erit cuz emplastro fa cto ex decoctione radicis enule et yreos et radicis ipsius altee cum parum oleo lini inmiscendo

et predictis locis exhibendo et auxiliabit ip̄is. Con-
fert etiam omnibus p̄dictis d̄ causa frigida potus et
enula factus cum radice yreos et semine anisi cum pa-
rum melis despumati miscendo. Confert etiam pre-
dictum emplastr̄ sciatice et dolori iuncturaz. P̄fesa-
tus etiam potus auxilium prestat mundificando pe-
ctus et adiuvat ad expuendum seu excreandum hūo-
rem flegmaticum in pectore peccantem et valet p̄tra
tussim et est bone operationis quando ei admiscetur
diayris salomonis. Et vinum decoctionis enule cum
cinamomo et galanga miscendo confortat stomachum
infrigidatum et cor. Elucēna capit̄o de enula. et enu-
la est duplicis manerie sc̄z ortulana et cāpest̄is. De
ortulana mens hic non versat̄. et vinum decoctionis
enule cum paz̄ zuci mixtum confert spiritualibz mem-
bris seu cordialibz. Juxta illud. Enula campana red-
dit precordia sana. Contra dolorem stomachi et inte-
stinor̄ et p̄tra yliacā et strāgniriam et colicā passiones
valet talis tragea et frigida causa intelligendo. R.
enule campane cinamomi añ. 3. ij galange anisi liquiri-
ci j. añ. 3. j. radice yreos zinziberis añ. 3. 5. macis gari-
ofiloz nucis muscate añ. 3. j. omnia puluerisent 7 cū
sufficienti zūcro albo misceant̄ et fiat tragea Item qñ
bibit decoctio enule cum semine sparai et milie solis.
puocat urina et mēstrua ¶ Dandecta Serapio 7c

Epatica

leberkraut

Epatica frigida est et sicca in primo gradu. Est herba iuxta aquas crescens in lapidibus humidis. Et valz contra viciū epatis vñ denomiata ē. Et valet contra calefactionem epatis et contra yctericiā: detur aqua decoctionis epaticæ et endiuie cū zucro miscendo. Et contra easdem passiones et principaliter contra febrem tercianam continuam vñ interpellatam vicio epatis exuberanter calefacti vel apostemati fiat siropus talis qui maiorem prestat incohimmitatē predictis discrasijs

R. succorum epatice. endiuie. lactuce. añ. lb. j. florum
violaz unaꝝ passulaz añ. ʒ. ʒ. prunoz damasceni nu
mero. viij. omnium fiat bulitō ad cōsumptōnē medie
tatis. coletur ⁊ colatū dulcorē cum sufficienti zūcro
albo et fiat siropus mane et sero sumendus p quali
bet vice in quātitate. ʒ. iiij. quo siropo cōsumpto far
macia sequens sumat. **R.** electuarii de succo rosaz. ʒ.
ʒ. renbarbar ʒ. j. spice. gra. iij. cassie fistule extracte. ʒ
iij. terant reubar. ⁊ spica ⁊ misceant cū supiore siro
po. ʒ. iiij. ⁊ fiat haustus tepide sumendus. Beinceps su
mat triasandali vel cōserua violaz p cōfortatūis.
Et ab extra epithimē regio epatis cū aq endiuie cui
admixtum est puluis sandali rubei. ʒ. ij. ⁊. ʒ. ʒ. spodi
puluerisati cū panno lineo in eo humectato applicet
epati pluribꝫ vicibꝫ. Item epatica scolopendria ⁊ en
dima in aqua cocta cū paz zūcri dulcorando valz cō
tra opilātōnē splenis et epatis ex causa calida. Et aler
eciam cōtra omnē egritudinē epatis ⁊ cōtra eiꝰ apo
stemata calida. **P**redictę herbe cōquassate ⁊ supposi
te epati cōfert in principio apostematis repuciēdo
Eadem emplastratō applicata matri ci abscondit eius
menstrua. Similiter appositā calido apostemati sedat
eorꝫ calefactionē.

Elleborus albus **nisiwurtz**

weis

Elleborus albus calidus est et siccus in tercio . cuius
due sunt spēs scz alb⁹ ⁊ niger . albus dicit⁹ qz eius ra
dix existit alba vñ albū humorē scz flegmaticū purgat
et nigra dicit⁹ qz nigrū humorē vel melancolicū purgat
Et cū in medicinis repit⁹ eius radix in receptis intel
ligit⁹ . Et hic pprietates elleborialbi ponimus . Anti
qui autem utebantur elleboro albo in purgationibus

sicut ⁊ nos nunc utimur scammonia quia tunc erant
corpora fortiora ⁊ eius violentiam poterant sustine-
re. Istunc autē corpora humana debiliora sunt ⁊ elle-
borialbi violentiam tollerare nō possunt unde cū sum-
ma cura ⁊ elata moderno tempore danda est medicina elle-
borata. unde debilibus ac macilentis elleborus precipue
albus ⁊ strictum pectus habentibus non debet dari. quia
cum violentia vomitum prouocat et similiter per secessum
violenter purgat. sed fleumaticis facile vomentibus et
pinguibus potest dari. Item infusio elleborialbi per no-
ctem in aqua feniculi que misceatur cū oximelle valebit
multum febris quotidianae de fleumate vitrio. Idem
confert aduersus arteticam passionē ⁊ podagram ⁊ ci-
rogam ⁊ contra palisum. Oximell. est decoctio facta
ex aceto ⁊ melle. Confert etiam ab extra applicare de
coctionē elleborialbi cū origano emplastrata membris
palericatis vel arteticā passionē patientibus cui parum al-
muri admisceatur de aqua salsa ex piscibus sale positis ex-
tracta ut est aqua qua alleca condiri habet. Item pul-
uis elleborialbi mixtus cū succo psicaz vel oleo ami-
gdalaz amaraz auribus instillatur valet contra vermes
aurium. Item elleborialbi decoctus in lymio quo ab-
luatur caput valet contra pediculos ⁊ suos fures. Item contra
scabiem valet unguentum factum ex ellebore albo ⁊ litar-
gio ⁊ oleo communis et aceto. Pandecta. Serapio
Platycarins. Adesue ⁊c.

Eleborus niger swartze nieswartz

Eleborus niger calide et sicce existit plexionis et si debite preparēt totum corpus rectificat et bonum colorem dat sanguinem bonificat. quia solutius est melancolici humoris. Et rectificatur si immitatur galline et cum ea bullatur et addatur fenicul⁹ et illud brodium magnū pstat iuvamentū. Itē decoctō ellebori nigri valet ad cutis defecatoz. Itē pulvis tā albi q̄ nigri ellebori corrodit carnē putridā i ulceribz pueri

dis. Pulvis etiam elleborinigrum mixtus cum melle va-
let applicare fistulis et in tribus diebus possibile est
curare eam. Pandecta. Uterque elleborus tam albus
quam niger sunt absterline virtutis. ideo conveniunt in mor-
fea et lepra et scabie sed decoctio ellebori utriusque in
succo lappacii. acuti cum litargiro et pau mellis mi-
scendo. Acetum decoctionis utriusque ellebori confert
dolori dencium os tepide abluendo. Et in tali deco-
ctione misceantur pisa vel frumentum et propineet co-
lumbis in cibo occidit eas. Item elleborus niger est
ca. et sic. in tercio Pandecta. Et est subtilissimus solu-
tissimus melancolici humoris et corrosivus carniū putri-
daz in ulceribus. et dicitur quod quando nascitur elleborus ni-
ger apud radices arborum fiunt fructus illius arboris
solutivi. Contra vermes aurium pulvis elleborini-
gri misceatur cum succo absinthii et guttatim et tepe-
de auribus instilletur et confert. Item infusio radices el-
leborinigrum cum semine feniculi aut petrosilini in aqua
scolopendrie cum pau zuchi miscendo coleram et fle-
gma per ventrem purgat. purgatio illa melancolicis
epilepticis arthriticis et paralyticis medicatur. Et pessa-
rium factum cum melle et elleboronigro menstrua pro-
vocat et abortum facit. Pandecta. Johannes mesue di-
cit album elleborum debere vitari. quia prefocativus et
venenum corpori.

Ebulus**arich**

Ebulus est calide ⁊ sicce cōplexionis. qz virt⁹ eius de
 siccāt ⁊ incarnat et resoluit resolutōe tempata. Ra-
 dices eius ⁊ folia sunt ea que in via medicine valent^r.
 Item multum resoluit ⁊ aperit ideo puocat mēstrua
 fiat fumigatio cū ebulo ⁊ arthimisia ⁊ abrotano ī vi-
 no decoquendo circa matricem applicando.
 Item ebulus valet contra podogram inflatam vel
 alia membra inflata ex materia flegmatica.

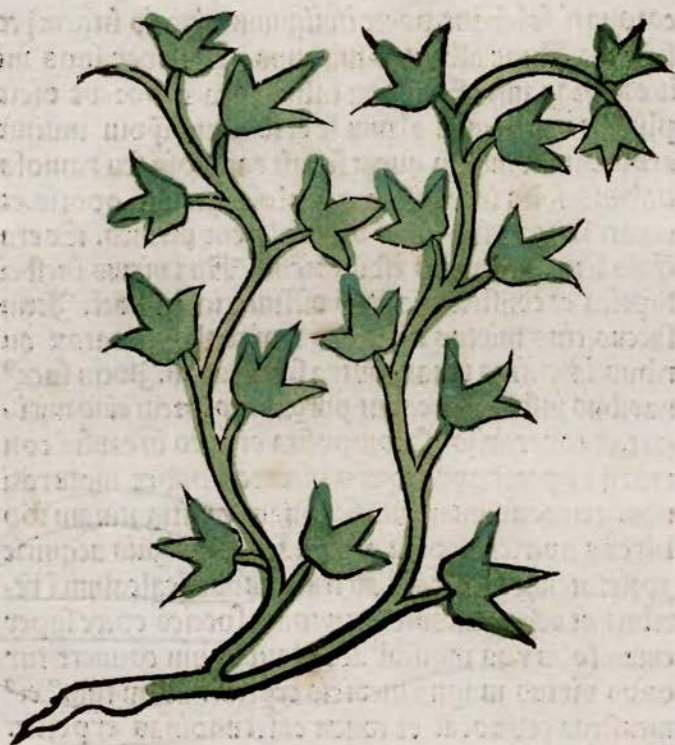
Rebuli florum canomillaz melliloti añ. m. j. fursus
ris tritici. m. ij. buiantur in lixivio et cum eo ter aut q̄
ter i die lauent pedes aut pars inflata et pfert Succus
etiam ebuli cum aqua salsa valet contra arcticā
et cirogram et podogram ab extra applicando. Con
fert etiam vinum decoctōis radicis ebuli seminum fe
niculi petrosolini et apiij in yoropisi de frigida causa
et in tali diserasia erimum remedium est. Pandecta
capitulo de ebulo Item succus ebuli in aures imissus
sonitum eaz p̄pescit et vermes aurium cum succo ab
sinthei miscendo occidit. Succus ebuli mori libo vene
natis occurrit. Et sanguinem et lac congelatū soluit
Et sanguisugas occidit succus ebuli bibitus. Et vinuz
decoctionis eius cum liquiricia tussim antiquam com
pescit et squinantia singulari prestat effectū Suc
cus ebuli cum aqua plantaginis cuz paz p̄iretri 7 pa
rum mellis rosati miscendo i modum gargarismi. idē
phibet reumia fluere ad guttur. Confert etiam idem
ad dolorem dentium os abluendo. Idez subuenit vnu
le p̄pendenti Item aqua decoctōis radicis ebuli cū sco
lopendria spleneticos mire iuuat. et vinum decoctō
nis eius et apiij calculosis p̄dest Pandecta

Edera terrestris grūdreb

Edera terrestris quantum ad eius folia vsui medicine competit Item folia eius cum aceto cocta cū foliis altee et radice acozi splenem tumentem attenuat. Istomodo dispensando R. succi edere terrestris succi scolopēdie. añ lb. ʒ. altee farine fabaz radici acozi añ ʒ. omnia contusa buliantur cum succis et parum aceti quo emplastretur splen tumentis et confert Sed ab intra sumendo confert sequens potus tumefactioni splenis et omni opilationi splenis. et alijs

discrepans vicio splenis puenientibus ut febris q̄ntana
poropisis yctericia nigra a causa frigida. R. succorū
edere terrestres scolopendrie añ. lb. j. folioz extremi
tatum absinthei asari floz centauree añ. m. s. floz bo
raginis vuaz passulaz folioz sene añ. ʒ. s. epithimi
culcute seminum anisi apij feniculi petrosilini radi
cum brusci spargi añ. ij. liquiricie. ʒ. s. omnium fiat
bulicio cum lb. j. vini albi et paz aceti ad consumpti
onem fere medietatis colet et dulcoret cum sufficienti
zucro et fiat siropus quo utat tepide mane et sero p
qualibet vice ī quātitate mediij cippi vel. ʒ. iij. s. quo
consumpto sumatur tale purgativum. R. electuarij.
hamec mesue. diaturbis. dialcene añ. ʒ. ij. cassz extra
cte. ʒ. s. misce cum siropo iam dicto et fiat haustus.
Sed p confortativis sumantur diacorus vel diacap
pere vel diacalamentum postremo applicet ēplastz
p̄dictum supra splenem tepesactum primo regionem
splenis uniendo cum ungento dialtee desuper appli
cando emplastz. Item succus edere naribus infusus
purgat caput et dolorem capitis mitigat. Et succus
cum herba auri dextre infusus sinistro dēti dolenti me
det. Item decoctio edere in lixivio cum corticibz nu
um nondum maturaz nigrescit capillos Addecta:

Hedera arborea ebich

Hedera arborea ab herendo est dicta eo q̄ arboribus
 adhereat. vel dicitur ab eod q̄ a capris eodē 7 ip̄is lac
 multiplicat Radix eius frigide est nature et frigidam
 inducit esse terram ubi crescit virorem seu viriditatē
 diu seruant folia eius Et est amari et stiptici saporis .
 Hedere aut̄ due sunt spēs sc̄z alba et nigra siue mascul⁹
 7 fc̄ia Hedera alba fructū ofert albū 7 niḡ nigz 7 eod̄a

coronari solebant poete in signum viuacis ingemj et
subtilis. Unde albertus magnus alexander suos mi
lites coronauit. Est autem talis edera arbor ut dicit
plinij multum in altum se extendens q̄ diu inuenit
arbozem vel muz p quem serpit radicola seu ramosa
habens folia intercisā et angulosa. gravis odoris. et
amari saporis sub cuius umbra latent vermes. Edera
q̄uis sit amara utilis est medicine. Nam virtus inest ei
stiptica et constrictiua ideo dissintericis medet. Item
succus eius mixtus cum oleo amigdalaz amaraz au
ribus immixtus iuuat contra sorditatem. Idem succ⁹
naribus instillatus caput purgat. dolorem eius miti
gat. et contrarijs est composita et ideo in causis con
trarijs operat̄ ppter quod virtutem habet. maturati
uam attractiuam mundificatiuam ⁊ mitigatiuam iso
bircus nutritus edera arborea eius sanguis acquirit
pprietatem diureticam ad frangendum calculum i re
nibus et vesica. Est autem quedam species edere super
cuius folia ros inuisat ac in laudanum conuertitur
cuius virtus magna medicis expitur. Nam fum⁹ ei⁹
menstrua prouocat et educat et secundinas expellit.
Serapio

fumus terre erdrauch

Fumus terre calidus est et siccus in secundo gradu. Pandecta et dicitur fumus terre quia generatur a fumositate grossa a terra resoluta et superficie terre adherens et quanto viridior tanto efficacior existit et ericcata nullius virtutis. principaliter purgat melancoliam. secundo flegma salsum et coleram et est diureticum. Unde decoctio eius cum alijs appropriatis valet leprosis et ydropicis de frigida causa. Recipe succi fumus terre. lb. j. extremitatum absinthii florum ceterauree

florum boraginis añ. m. 5. radices esule polipodij ra-
dicis ebuli añ. 3. j. cuscute epitimi folioꝝ sene añ. 3. 5
seminum feniculi petrosilini leuistici apij mirabolo
uoz kebuloz indoꝝ añ. 3. ij. liquiricie. 3. j. omnia gros-
so modo contundant et buliant cum aqua simplici lb
j. 5. cum paz aceti ad consumptionem medietatis co-
let et dulcoret cum zucro et fiat siropus qui sumatur
mane et sero tepide p qualibet vice in quantitate me-
dy ciphi Quo consumpto sequentes pillule sumant
℞. masse pillulaz de miserion. 3. ij. masse pillulaz de
fumo terre. 3. j. turbit. 3. 5. granoꝝ conidii numero
v. zinziberis g. ii. j. misce malaxando cum siropo de fu-
mo terre et fiant pillule. ix. Postea sumant dialacca
vel diacostum vel diacoros p confortativis. Lō fert
etiam succus fumiterre cum sero caprino cum mirabo-
lonis miscendo cum p̄dictis passionibus Item succ⁹
fumiterre cui misceat pnluis milii solis vel saxifrage
et confert puocando vrinam. Item succus fumiterre
valet ad putrefactionem oris et giugular os cum eo
abluendo Item succus fumiterre cum zucro valz ad
opilationem splenis et epatis de frigida causa Item
succus fumiterre cum sulphure et oleo lauri valet cō-
tra scabiem Mandecta Platearius

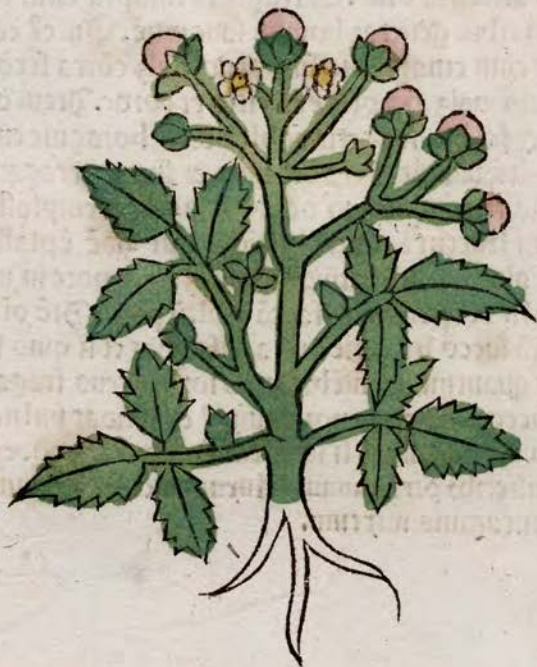

feniculus

fenchel

Ifeniculus est calidus et siccus in secundo gradu Virtutem habet diureticam. Semen et folia et radix ei⁹ vsui medicine competunt. Item aqua feniculi sua proprietate clarificat oculos cum thucia et lapide calan maris puluerisatis miscendo fiat inde collirium Et serpentes exentes de canernis habentes malos oculos vadunt ad feniculū Itē semē feniculi vel radix vel folia eius comeste facit mulieribus augmentare lac

Item decoctio seminis vel radice feniculi cū semine
petrosilini et milij solis et sarifrage in vino puocat
urinam et menstrua Item vinum decoctionis feniculi
et brusti spargi leuistici confert opilationi splenis et
epatis. Idem est resolutuum ventositatum. Item cō
tra morsum animalium venenosorum valet decoctio fe
niculi cum cepis in modum eniplastri loco applican
do Idem valet contra morsum canis rabidi Itē vi
num decoctionis feniculi et mente digestiuam confor
tat et nauseam sedat ex causa frigida puenientē Itē
vinum decoctionis feniculi valet difficulter urinātibus
et contra stranguriam et dissuriam ꝛc. Item vinum
decoctionis feniculi cum radice hermodattuli et radi
cis esule cum zucro miscendo confert contra ydopi
sim ex frigida causa Item succus feniculi soli exposi
tus ꝑ viginti dies valet contra pannum vel maculaz
oculorum Et contra eorum oculorum pruritum certum ē re
mediū. conficiat ꝑaz aloepatici cum succo feniculi
et ponat ī vase eneo ad solem ad ꝑꝑ. dies et ponatur in
oculis more colirij. Platearius. Itē feniculi vsus fre
quens tarde est digestionis licet conferat nausie et in
flatōi stomachi tamen malum prestat nutrimentumꝫ
Auicenna capitulo de feniculo Itē ī febribus cronicis
seu inueteratis valet aqua decoctionis feniculi petro
silini et radice esule cum parum zucri miscendo Itē
decta Platearius Auicenna

fragaria

erperkrut

Fragaria est frigide complexionis Valet contra a-
 postema gutturis isto modo. R. succi fragarie et aq
 plantaginis añ. ʒ. iiii. mellis rosari. ʒ. j. succi mororum
 celli. ʒ. ʒ. albi greci balastie añ. ʒ. j. fiat inde cum paz
 aceti gargarismus. Item aqua decoctionis fragarie
 valet contra sudorem et calorem Et si in tali decocti-
 one fragarie dissolueretur dragantum valet contro
 sitim Confert etiam vinum decoctionis fragarie et se-
 minis petrosilini et saxifrage contra calculum & tali

potando. Item succus fragarie cū melle rosaz valet
ad vlcerationem oris. Et fragaria sumpta cum bo-
ragine in cibis generat bonum sanguinē. Succ⁹ ecia
fragarie cum cinamomo sumptus valz cōtra fetorē
oris. Idem valz p dolore capitis et corde. Item ole-
ra facta ex folijs fragarie et bletibz et boragine cum
vuispassulis valent cōtra ethicam. et succus fragarie
cum folijs fragini mutuo decocta in modū emplastri
valet ptra fracturā cruris qz cōsolidat Idē ēplastrz
cū folijs altee incorporatū p^t p^tusioz i corpore in mē-
bris a casu vel p^cussione factā multū pdest. Itē oīa
vulnera cū succo fragarie limitā cōsolidat et si quis fu-
erit lesus quantum ad mēbra interiora succus fraga-
rie cum succo p^solide minoris mixt⁹ cōsolidat vulne-
ra ibidem discōtinuata si sumatur in potu. Prodest
eciam mulieribz ptra nimium fluxum menstruoꝝ cum
succo plantaginis mixtum.

fraxinus

espenbaum

Fraxinus frigidus et siccus in secūdo. Virtus eius est
que cum fuerit recens conglutinat vulnera recencia
et aqua in qua folia recencia fraxini cum radice eius
sint cocta in modum emplastre confert fracture ossi-
um ipsa cōglutinando ⁊ cōsolidando. Item vinū de
coctionis corticis fraxini et cortici tamarisci datum i
potu infallibiliter splenem attenuat. Iſam res pro-
bata est q̄ si detur porcello bibere aliquibus diebꝫ et

interficiat minimum inuenies splenem. Pandecta ca-
pitulo de fraxino. Item valet ptra dissinteria et liente-
riam et fluxum ventris aqua pluuialis decoctiois cor-
ticis fraxini et seminis plātaginis. Et ex tali decoctōe
fiat fomentū cum spongia sup intestina valet simili
contra predictas passiones. Idem applicatur cū spō-
gia sup stomachum addendo paz aceti valet contra
vomitum ex debilitate virtutis continentie. Item ex ci-
neribus corticum fraxini et succo lappacij acuti cum
paz olei laurini et paz argentinini. mutuo miscendo
in modum ungenti qd valet scabiosis. Item. 3. j. 5. pul-
ueris corticis fraxini cum vino miscendo purgat flec-
ma Serapio capitulo de fraxina Et humiditas que
reperitur in capitibz que in principio nascunt in ra-
mis quando apparent si linia facies cū ea humidita-
te abstergit maculas fedas faciei Et ex illa exiccata hu-
miditate generant animalia que assilantur cinicibus
Item folia fraxini ptra venenum sunt utilia. Nam suc-
co expulso et potui dato contra serpentes seu venenū
summum opifex est. Et tantam habet virtutem vt ser-
pentes eius umbram matutinam vel vespertinam nō
atingant. Qd si iter ignem et folia fraxini ponatur
serpens in ignem plus q̄ i fraxinum fugient. Warbo-
lomens anglicus dicit de proprietatibz rerum

Grana solis steinbrech

Grana solis. i. milium solis est calidum et siccum in tercio.
 eius semen est maioris efficacie et album rotundum et lapi-
 dosum. nascitur in locis asperis et altis. Virtus semi-
 nis eius est puocatiua vrine et fractiua calculi. rido vi-
 num decoctionis milij solis et seminis feniculi petrosi-
 lini puocat urinam et frangit lapide. Sed fiat potius in
 de qui melioris est efficacie. R. succi milij solis aqua
 rum feniculi. petrosilini an. lb. s. seminum milij solis
 sarifrage. alkakenge apij an. s. s. radicū brusci spargi

añ. 3. ij. seminis melonū sanguinis hirci añ. 3. j. omnia
cōtusa buliātur in vino. lb. j. 5. ad cōsuptiōē fere me
diatatis cōtām cū zucro dulcorecur et fiat potus ma
ne et sero sumendus. Itē vinū decoctionis mily sol
vel pulvis mily solis in cibis mixtus soluit strangū
riā et diffuriā et yliacā passiones. Serapio auctorita
teraf. q. pulvis mily solis mirabilis est in. puocatiōe
vrine et mēstrui et frāgit lapidem in renibus et vesica
quocūq; modo sumatur. vel in via cibi aut decoctio
nis aut tragee. Item tragea cōmunis exhibita cibis
mixta cū milio solis miro modo cōferre habet tum i
puocādo urinā tum in purgādo menstrua et frāgen
do calculū in renibus ac vesica. R. seminū mily solis.
saxifrage alkakēge seminis spargi apy 2 melonis añ.
3. j. cinamomi gariofoloz macis galange sanguinis
hirci añ. 3. 5. zucri albi quarta. lb. misce et fiat tragea
in vino amministranda vel in via cibi. Et melius va
lebit amministrare trageā tpe necessitatis i balneo aque
dulcis cū aqua feniculi vel rassani maioris. Et i aqua
balnei sint cocte tales herbe vtputa absinthēū. fenicu
lus petrosilinū. tanacetum flores camomillaz Plate
rius Pandecta Serapio 7c

Galletricum Scharlach

Galletriu alio nomine ceptrum galli. callidum ē sic-
cum. De proprietate galletrici est purgare matricem
potum inde faciēdo. *R.* succi galletrici. succi arthime
sic añ. lb. abrotā. seminū feniculi anisi petrosilini añ.
m. ꝯ cinamomi galangi añ. 3. ꝯ. omnia buliantur in vi-
no sufficienti ad consumptionem medietatis. colatum
dulcoretur cum melle spumato ꝯ fiat potus sumēdus

mane et sero ad placitū quo potu cōsumptio sequēs
enformatū conferre habet. R. gere pigre galieni. 3.
iij. diafenionis. 3. j. cassi extracte. 3. 5 misce cū predi
cto potu et fiat haustus Deinceps sumantur diambra
vel electuariū de gēmis vel zucrū regal pro conforta
tūis. balneū etiā aque dulcis cū suis herbis appropria
tis postremo conferre habet matricē mundificatam a
suis fecibus magis aptando ad eius cōceptionē. Her
be cōueniētes matrici in balneo sint mellissa matri
caria arthimisia galletrici ysoopus organū menta ꝛc
Item post balneū sumatur. 3. j. demetridato cū aqua
arthimisi et in presenti casu multū valebit. Et aliis
diebus fiat fomentū cū decoctione galletrici et arthi
mesie et matricarie ꝛc in vino cocta matricē inde fo
mentando istud crebre fiat et eo melius aptabis ma
tricem infrigidatam ad potentiam conceptionis. Et
ad cibos misceatur zucrū regal vel tragea cōis p cō
fortatōe stomachi et alioꝝ mēbroꝝ ꝑ latearius.

Garioffilata Garioffel kraut

Garioffilata calidā est et sicca in sc̄do. et ista herba magnā habet efficacīā sc̄dm folia maiorē q̄ sc̄dm radices. vnde folia non radix in medicina poni debēt et recentia maioris sunt virtutis q̄ exsiccata. Habet aut virtutē dissoluēdi p̄sum̄di ap̄iēdi et garioffilata d̄r qz habz odores similes garioffilis. fomentū factū ex vino decotionis garioffilate et gallerici et arthimēsie mēstruū puocat. Et suppositorium vel pessarium factū

ex succo garioffilate et arthinesie cū mirra miscendo
valet ad idematrici applicādo. Itē vinū decoctio-
nis garioffilate et mente cuz galanga miscendo valet
ad cōfortādū digestiūā et cōtra dolorē stomachi et ī
testinorū et cōtra v̄tositates ex frigitate. Itē vinum
decoctionis garioffilate et coriandri p̄parati valet in
doloribus capitis ex v̄tositate ex stomacho p̄uenien-
te. Itē garioffilata sua aromacitate emendatur in pas-
sionibus cordis. Vinū ergo decoctionis garioffilate
cū cinamomo et macibus miscendo valet cōtra cor-
dis discasiā. Itē succus garioffilate mixtus cū parū
viridis eris fistulis iniectus curat eas. Itē vinū deco-
ctionis eius et cimini et scabiose cōfert ī colica et yli-
aca passionibus. Et succus garioffilate cū aqua plā-
raginis miscendo est siccatiue virtutis et scdm ventrē
rennata sufficienter sistit. ¶ Tandecta capitulo de ga-
rioffilata.

Benciana**Encien**

Benciana calida est et sicca in secundo gradu. cuius herba eodem nomine appellatur. Et eius radix usui medicinis competit. Unde radix non herba in medicinis ponitur. Et genciana multa habens amaritudinem bona est. et parvam amaritudinem abiciens est. Dabet enim virtutem dissolventi consumendi et attrahendi et est diureticum. Elinum decoctionis eius radices et radices preos cum liquoricia valet contra inueteratum asma

Alto idem valet emplastrū factū de puluere gēciane ⁊
radicē yreos cū melle miscēdo pectori applicādo. vel
ungatur pectus cū ungeto dilatee cui misceat puluis
radic. yreos et magnū prestat p̄sidiū. Item epilepticis
cōfert puluis genciane cū aqua maiorane. Et puluis
eius datus cū succo mente ī potu pdest morsui anima
liū venenosoz. Et puluis genciane mixtus cū succo ce
paz valet cōtra morsū reptiliū aningliū vulneri sup
ponendo. Item puluis genciane cū puluere abrotāi
cū succo arthimēsie et paz mellis fiat pessariū matrici
supponēdo ad puocādum menstrū fēnū mortuū et se
cūdinā et miro modo cōferre habet. Platearius. Et
virtus eius magna existit aperiendo opilationes. Et
quando sumitur succus genciane vel aqua decoctiois
eius cum cinamomo pdest dolori lateris et torsioni
neruoz et eoz corrosioni ⁊ dolori epatis ⁊ stomachi
Et puluis genciane mixtus cū puluere aloepatici cu
rat vlcera corrosiua ⁊ fraudulenta. Et succus abrota
ni cū puluere genciane mixtus aufert morpheā albam
Serapio Pandecta.

Benesta**Bunst**

Benesta est frutex calide et sicce cōplexionis ī secdo gradu et ponit flores citrini coloris siles figure lūe Et sem eius est calidus. Et in flore eius ⁊ stipite ē humiditas supflua cū virtute īscisina quare mltiplicat vomitū. Et sunt omnes ptes eius cōturbatiue īscisine subtilitatiue et puocatiue. Nocet stomacho ⁊ cor di. et cū melle ros tollit eius nocumētū et cū mastice Semen antez eius ppinandū est cū aqua mellis ros laz aut cū semine anisi aut feniculi aut anferūt nocu

mentum floꝝ vel seminu geneste. Et flos geneste decoctione mediocriter sustinet. semen autē eius plus sustinet. Est autē alia que vocat genestra frigide ⁊ sicce complexionis sitis geneste superiori sed minor est et habet stipites minores et angustiores et albū floꝝ facit. **¶** Ad decocta hec dicit capitulo de genestra. Et diasconid. sili capi. dicit q̄ semen genestre et flos bibitus cū mullis humores vomitibus purgat. Johannes mesue dicit p vomitū ⁊ p vētrē educit flegma et p iūcturās forti motione materias educit. Et mūdificat renes ab omnibus supfluitatibus et puocat urinā fortiter. et frangit lapidem in renibz et vesica ⁊ neqz pmittit materia figi in eis neqz lapidē cōdensari. Ad hec oīa pot⁹ ex semine et flouibz geneste factus cōferre habet isto modo. **R.** floꝝ geneste et seminis eius et seminis anisi et feniculi añ. m. ʒ. radicū spargi et petrosilini añ. ʒ. ʒ. mastice. ʒ. ʒ. fiat oīm decoctio i vino et aqua añ. lb. j ad consumptionez terciē pris et colatū dulcoretur cum melle ros et fiat potus sumendus ut s̄. Idem valet ad apostema splenis. Itē aqua decoctionis floꝝ ⁊ seminis eius cū aqua plātaginis valet cōtra dissinteriā. Et fomentū ex tali factū valet ad cōstringendū fluxū menstruoꝝ. **¶** Ad decocta.

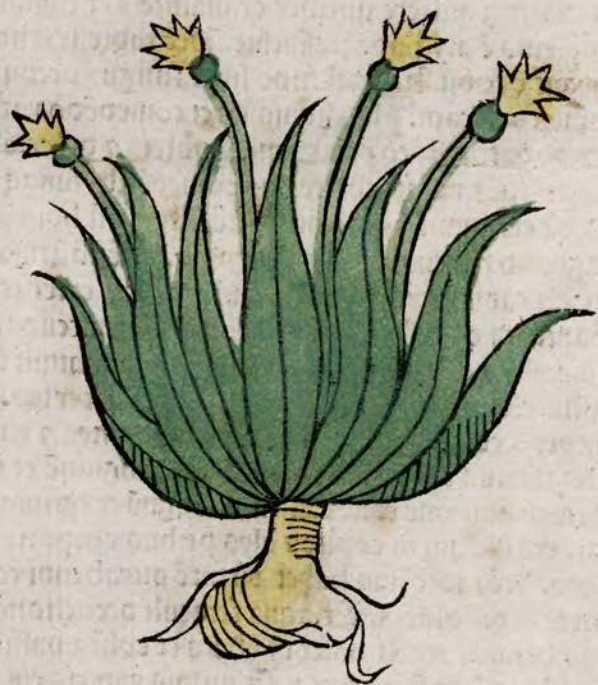

Gramen

gras

Gramen ē frigidū et siccū in principio primi gradus.
 Aqua decoctionis eius et radic. petrosilini valet con-
 tra diffusiā si bibatur et frāgit lapidem et curat vulne-
 ra vesice et puocat urinā et ē conglutinatiua ⁊ curat
 reuma vētris. Item succus graminis vulnera recētia
 dū sunt sanguinolenta cōglutinat. sed semen eius puo-
 cat urinā ⁊ desiccāt qđ currit ad stomachū ⁊ intestia ex
 humiditatibz qz virt⁹ ei⁹ ē testificatiā sine stipricitate

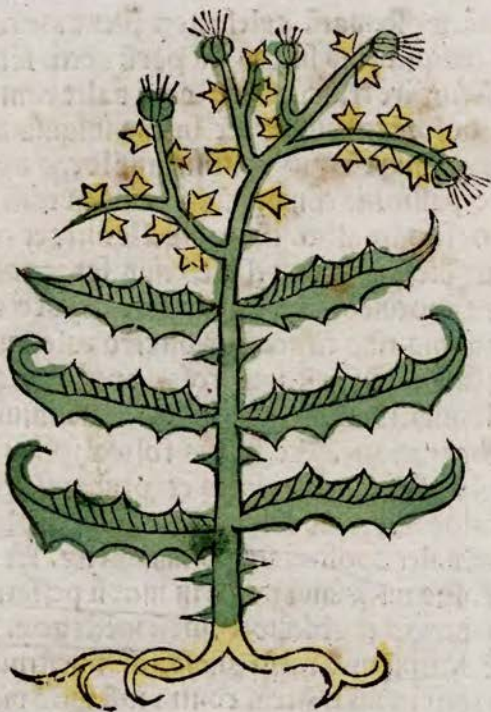
Item radix eius est sanguilentoz vlceꝝ consolidatiua
ipsa radix cū succo eius desup cathaplasmata ⁊ id cō
fert. Item elixatura graminis torliombus ventris
et diſſurie medicatur vulnera vesice optime curat et
calculos frāgit et vrinā puocat. Canes quādo volūt
se purgare hāc herbā māducāt. Itē in splenis doloꝝ
re valet vinū decoctionis graminis et scolopendrie ⁊
radicis fragini cū paz zucri miscendo et potū talem
administrādo Sed talis decoctio sine zucro valet ip
si spleni ab extra applicādo ipm splenem fomētando
inde mox ſenciet beneficium Pandecta capitulo de
gramine. Et Auicenna eodē capitulo dicit. Gramen
facit coherere plagas seu vulnera sanguinea. Et de
coctō e⁹ cū diptāo et semie petrosilini sanifrage i vi
no extrahit lapidē. Et semen eius in vino decoctū vl
aqua puocat vrinā puocatione forti et abscondit vo
mitū et fluxū ventris Pandecta aucte galieni. Item
succus graminis cū paz abrotani puluerisati et parū
mellis in poru datus valet cōtra vermes seu lumbrī
cos a proprietate. Sed ab extra valet succus eius cū
felle thaurimixtus in testina ungedo. Itē succus gra
minis cū herba et paz aceti valet cōtra ignē sacrum.

Hermodattulus zitlos

Hermodattulus est herba que florescit in fine autū
 ni. et quidē habet florem albū et quidē ad nigredinē.
 declinantē. et est quidā dattulus habens florē rubē.
 sed albū florē deferēs est melior. alij sunt tanq̃ vene-
 na. Et est calidū et siccū citra scdm gradum Zluicēna
 scdo libro ca. de hermodattulo. Et solutione concit
 flegma a iuncturis. et est medicina cōferens arthriticis
 passionibus. Et quia nocet stomacho et nauseam pre-
 stat et ventositates impregnat. ideo valet radici her-

modattuli miscere zinziber et masticem et cuminum et
dos eius ē a. 3. j. ad. ij. Adesue. Nec radix si crude co-
medat occidit strangulando sicut fungus occidit Se-
rapio eodē capi. Ne aliquis erret comedēdo radicem
bermodattuli loco cepaz qz est dulcis ⁊ delectabilis
saporis. Et radix cōfert illis comedētibz fungos ma-
les. est eis summū remediū. Itē albus est bonus po-
dagre sed rubens occidit. Serapio. Itē cōfirmat me-
sue. Et radix bermodattuli puluerisata ericcat vlce-
ra antiqua et abstergit ea cū paz melle miscendo. ⁊ est
cali. et sic in ticio Adesue. Et radix bermodattuli v3 va-
riolis. Et melior ex eo est qui est albus exterius. Mi-
ger vero et rubens sunt ambo interficientes. ⁊ eius ra-
dicis nimius vsus facit commonere sanguinē et indu-
cit eius adustionē et nocumētū magnū et egritudines
sicut erisipilam in capite ⁊ alyis ptribus corporis Se-
rapio. Itē radix eius habet virtutē attrahendi consu-
mendi et dissoluēdi. Et. aqua feniculi decoctionis ra-
dicis bermodattuli valet in yliaca et colica passioni-
bus febre nō eristēte acuta. Et puluis radicis eius va-
let benedictē lassarine miscendo purgādo humores in
articulis peccantes. Et puluis eius cū sapone valet si
stulis imponere Platearius.

Thiſquiamus Bilſenkrout

Thiſquiamus eſt frigide et ſicce cōplerionis. Et ex eo deterius et fraudulēcius eſt nigrū deinde ruberū. ſed albū eſt magis incolume. et eſt id qđ adminiſtrať. Si autē non reperitur albū adminiſtretur ruberū et alietur nigrū ſemper. Nigrū eſt frigidū et ſiccū in fine tery. et albū in principio ipſius Avicenna capto de inſquiamo. Et eſt ſtupēfactiū et abſcindit fluxum ſanguinis. ⁊ ſedat ſua ſtupēſactione dolores percuffos et

sedat dolorē apostematū calefactorū p̄ter naturaliter
ideo valet erisipile eius succus cū parū aceti. Et suc-
cus eius cū fursure tritici et parū aceti valet contra in-
flationē et dolorē testiculorū. Et succus insquiami cū
succo herbe palisis cū quo epithimetur locus doloro-
sus artetice passionis et magnū p̄stat iunamentū et bi-
batur. Et de semine albo cū ydromelle ante et eo me-
lius valebit. Item succus vel oleū eius sedat dolores
auris tepide imponēdo. Et succus eius cū aceto vel
vinū decoctionis eius cū aceto et piretro valet dolori
dentiū. Et succus eius cū aqua rosarū applicatus frō-
ti inducit somnū. Et si ex foliis ipsius comedatur ali-
quid cōturbat rationē. Item succus foliorū ipsius lini-
tus sup oculos sedat eorū dolores et p̄hibet fluxū hu-
morū ad oculos. Et fit ex foliis insquiami emplastrū
cū parū aceti valet apostematibus mamillarū. Et eius
succus cū foliis insquiami mixtū in modū pessarii va-
let dolori matricis et abscondit fluxū mēstruorū. Item
usus eius ē venenū quo ratio p̄miscetur et destruit me-
moriā et inducit inaniā. Item contra instanciā vigilia-
rū in acutis febribus valet inducere somnū fomentā-
do pedes et tempora cū aqua decoctionis foliorū ins-
quiami sed ad frontē addatur lac mulieris cū albu-
mine oui et parum aceti. Platearius

Ysopus**Ysop**

Ysopus alius est montanus alius in ortis reptans calidus est et siccus in tercio gradu. Confert pectori et pulmōni et contra asma et tussim antiquā. Decoctio ysopi et yreos cū ficibus et liquiricia isto modo. R: folioꝝ ysopi mellisse añ. m. j. radicū yreos et lily añ. ʒ. ij. liquiricie enule campane añ. ʒ. j. ficū numero ix. omniū pꝛusoz fiat decoctio in vino et aqua añ. lb. j. ad consumptionē tercię pꝛis colatū dulcoret cū zucro vel melle despumato et fiat potus sumendus mane ⁊

fero tepide p qualibet vice i quātitate medy cippi q
consumpto sequentes pillule sumant. R. masse pillu
lar de agarico. ʒ. ij. masse pillular agregatinaz. ʒ. j.
agarici. ʒ. ʒ. salis gēme ʒ. j. misce cuz siropo de ysopo
et fiant pillule. ix. Beide sumant dyasopum vel oya
prassum vel dyadragantum calidum p confortatinis
hec omnia valent p̄dictis discrasys a causa frigida p
uenientibus. Item vinum decoctionis ysopi ⁊ ficuū.
siccat et liquiricie valet contra tussim frigidam. Vinū
eciam decoctiōis ysopi et ficuum et seminum feniculi
petrosilini valet doloꝝ stomachi et intestinoꝝ. Et si cū
his decoquitur arthimisia mundoꝝ matricem a su
is supfluitatibz frigidis. Et fomentum factum ex deco
ctione folioꝝ ysopi et arthimisie et abrotani in vino
valet matri a suis supfluitatibus mundoꝝ ⁊ ab
stergendo. Item contra catarrum frigidum et casum
vule fiat gargarism⁹ ex decoctōe ysopi et floꝝ rosaz
et piretri cū vino et paz aceti. postea vula subleuet
cum digito et super spergatur pulvis zinciheris et pi
retri. Alucenna.

Ireos vel iris swertel worcezel

Iris et yreos cōueniūt in folys et differunt in floribz
 Unde versus Iris purpureā florē gerit yreos albus
 Gladiolus crocēū sed spatula fenda nullū. Et aliōū et
 siccū ē in fine tercij Radice utimur in medicinis. Et
 una radix p alia potest poni Platearius. Eirritatem
 habēs diureticā dissolutiuam et aperitiuam ideo ua
 let contra opilationem splenis et epatis renum et ve
 sicę et contra vicium pectoris et pulmōis et stōachi et
 intestinorum ex ventositatē et contra ydropisum ex

causa frigida. p hys omnibus discrasys pdest vinum
decoctionis radicis yreos ⁊ yfopi ⁊ seminu feniculi pe
trofilini anisi liquiricie cu paru mellis despumati mi
scendo. Item puluis radicis yris pdest ulceribus pu
tridis qz carne mortua ⁊ putrida et supflua corrodit
Et puluere radicis yreos et thucie cu aqua rosaz vel
feniculi fiat colliriū ⁊ valet ad panū oculoꝝ. habet eti
am virtutē absterfina ⁊ mūdificatina et digestina ido
succus radicis eius et paz pulueris esule cu aqua mel
lis miscendo purgat flegma grossum et educit ipsum
Et aqua decoctionis radicis yreos cum paru ellebori
albi et ceruse. facie mūdificat eius pannū et lentigio
nes auferendo. Itē succus radicis yreos mixtus cum
melle ros. vl puluis radicis ei⁹ cōfert ulceribus sordi
dis et facit nasci carne in fistulis et alijs vlcenibz. Itē
puluis radicis eius cu anrugia porci mixtus lenificat
duricies et apostemata grossa et scroffulas. Itē eius
oleum valet in spasmo et paralisi et sciaticae et cōtriti
oni lacertoꝝ. Itē aperit etiā orificia venaz emoroi
daz et auferit geomorrea et pollutionē et puocat mē
strua cu vino decoctionis eius. Itē eius oleū cu oleo
rosaz et paz aceti remouet sodam. Et puluis eius fa
cit sternutationem Auicenna

Juniperus kraidentber

Juniperus est calidum et siccum in tercio gradu cum reperitur in receptis fructus intelligitur habet autem virtutem dissoluendi et consumendi Et valz cōtra fluxum ventris escāmonea vel alio acuto laxatiuo adherente villis stomachi et intestinoꝝ fiat decoctio Juniperi in aqua pluuiali et patiens se submergat in tali aqua. vsqꝫ ad umblicum Et vinum decoctionis Juniperi et radicis yreos confert stranguirie ⁊ diffurie et yliace passioni Item oleum iuniperi efficax

cissimum est contra quartanam ex melancolia. detur
oleum in quantitate. 3. 5. in cibo vel alio modo mate-
ria digesta. Ungantur etiam partes dolentes in ylia
calet stranguinea passionibus. Et contra epilepsiam un-
gatur spina dorsii. Idem valet contra quartanam ut
supra ungendo spinam dorsii et pulsum manuum aut
porisimum per horam. Item val et etiam oleum Jun-
peri contra vicium lapidis iniciat per siringam Contra
asina inueteratum ex frigida causa. Dentur fructus cum
ficibus siccis. Vel detur vinum decoctionis fructuum
Juniperi et ficuum siccorum et liquiricie. Plataginis :
Oleum etiam valet contricōi lacertorum et doloribus
pectoris et in tussi cum oleo amigdalorum dulcium mi-
neram pectoris circa ignem ungendo. Oleum etiam
ipsius valet doloribus iuncturarum. Vinum decoctionis in-
iperi aperit opilationes circa stomachum factas ma-
trix et confert doloribus eius. et fomentet matricem
cum decoctione iniperi et arthemisie et radicis yreos
et mundificat matricem puocando menstruum. Oleum
expellit nocuum puncture animalium veneno-
sorum ungendo locum puncture ipso oleo. Amicena. c. c.

Tringus**krustistel**

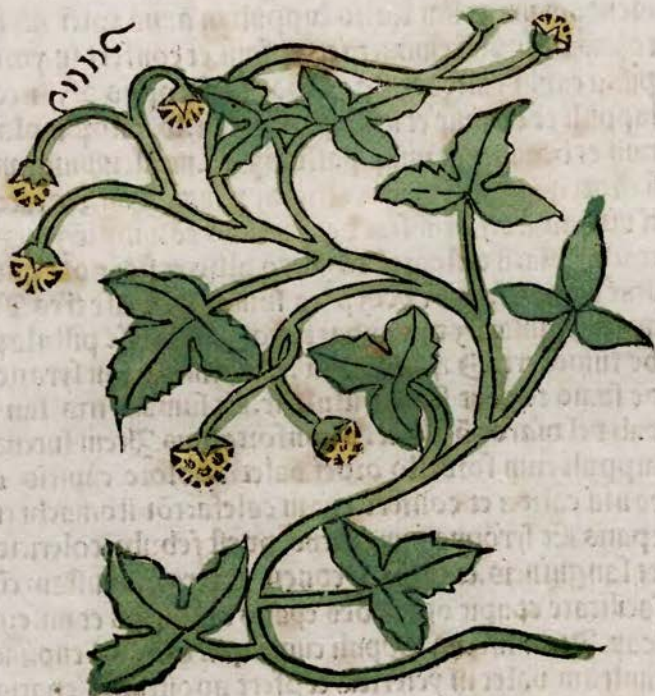
Tringus est calidus et humidus in primo et humiditas amplior est caliditate sua .et usus radices in melle condite augmentat multum sperma et auget in coitu et ad virge erectionem et prestat bonum nutrimentum Serapio eodem capitulo et Auenarum. Et radix yriugi cum aliquali specie aromatica comeditur aut cum melle aut zucro et cinamomo conficiatur . Tringus est species spine cuius folia apponuntur oleribus et melius prestant nutrimentum et cetera. et virtus ipsius

radicis yringi est sicut virtus bancie siue pastinace do
mestice Item radix yringi id est secacol cruda p̄mesta
curat geomoream. **¶** Mandecta eodem ca. Et folia yri
gi et plantaginis i aqua et aceto cocta p̄ferūt inflatōi
stomachi et apostematibz oculi et alyz apostematibz
caliois Et quidam dicunt q̄ flos hui⁹ herbe cui⁹ co
lor est purpureus si bibat aqua decoctōis ei⁹ cōfert
squinantie et epilencie que accidit infantibz Et succ⁹
eius inunctus super apostemata calida limboz sedat
eoz pullum seu pullatōem **¶** Mandecta. Et quando bi
bit succus radicis yringi albi coloris. puocat vrinaz
et menstrua dissoluit inflatōes et tortōes stomachi.
Et quando bibit cum vino decoctōis radicis ei⁹ va
let dolori epatis et morlibz venenaris **¶** Mandecta. Itē
Serapio dicit vez yringum tpe veris in sumitate ei⁹
deferre florem cuius color est sicut color violaz. nisi
qz sunt maiores eis. et quando cadunt flores habz se
men in quāitate ciccris plenum humidita te nigrum
dulcis saporis Serapio eodem capitulo.

Lilium**lilgen**

Lilium est calidum et humidum in primo et est dōe
 sticum cum albis floribus. valet ad apostemata frigi
 da maturanda cum anxygia et oleo tritum et co
 ctum et superponatur. Item radix lily cum radice
 brance vrsine et radice altee mutuo cocte cum vino.
 et coletur et colature addatur cera et oleum añ q̄ suf
 ficit et fiat vngentum contra viciū splenis et duri
 ciem eius Et radix lily domestici cum aceto mutuo q̄
 quassata valet contra malum mortuum siue scabiem.

malam ip̄am vngendo. et virtus radicis est q̄ desiccat
desiccatione temperata et abstergat absterfione t̄pata
et radix mundificat ⁊ maturat Item radix lily et ra
dix altee mutuo bulita in aqua i modum pulvis cum
butiro mixta i modum emplastri valet potissime i pas
sionibus pectoris tale emplastrum pectori tepide appli
candum erit in asmate vel i tussi sicca p̄ mollificati
one materie flegmaticae in pectore vel pulmone peccā
tis ut eo facilius poterit p̄ viam secretus eā euacua
re Item radix lily cum aceto cocta seu assata marie
valet in combustione ignis vel aque calide. Item oleū
lily valet ad remouendum tūm̄ aurium et ad sedā
dum dolorem auris. vnde ponat parua quantitas ta
lis olei tepesacti in aurem et p̄dest Item radix lily do
mestici est bona ad incarnandum omnia vlcera et
mollificat duricies matricis et puocat menstrua. et
oleum lily resoluit sine mordicatione et mollificat.
ideo confert duricie matricis ip̄am matricem vngē
do cum vngento sup̄ius dicto de asmate vel de tussi
sicca vel cum radice lily assata cum oleo lini et butiri
fiant pessaria suo modo applicanda ⁊ valebit multū
Pandecta. Serapio Platearius

Lupulus**hopfen**

Lupulus est calidum et siccum in primo gradu ad
 frigiditatem declinans. Est autem sedativus dolorum:
 calidorum et extinguens inflammationum et lenitivus
 Indiget rectificatione quia aperit officina venenarum
 propter quod miscendum est ei aliquid ex draganto aut
 mastice et rectius quod vigorat eius operationem est
 aqua casei cum spica et mastice. Pandecta capitulo 8
 volubili Lupulus educit solutione coleram citri-
 trinam et mundificat sanguinem ab ea et clarificat

ipsum et sedat inflammationem eius. Et offert ei ungu-
mentum magnum ifusio luppuli in aqua casei Et sy-
ropus luppuli remouet ictericiam et confert in ydoro
piti. a causa calida Istio modo fiat syropus R. succi
luppuli et endiuie et scolopendrie añ. lb. j. floz viola-
rum et boraginis vnaꝝ passulaz añ. m. j. scminum ani-
si ordeĩ quatuor seminum frigidorũ maiorũ añ. ʒ. ʒ. ace-
ti vini albi. ʒ. j. oĩm fiat decoctio ad cõsumptõz medi-
etacis colatũ dulcoret cũ zucro albo et fiat pot⁹ quo
vrat mane ⁊ sero vt decz p⁹ ea sumant pillule rles R.
masse pillularũ de reubarbaro. ʒ. ij. masse pillularũ
de fumoterre. ʒ. j. diagrediũ. ʒ. iij. misce cum syropo
de fumo terre et fiant pillule. ix. Et sumant tria san-
dali vel diarodõ alba. p. confortatiũs Item succus
luppuli cum sorbello ordeĩ valet i dolore capitis a
causa calida et confert etiam calefactõĩ stomachi et
epatis Et syropus iam dictus pdest febribz colericis
et sanguineis. et solutõẽ educit coleram adustam cũ
facilitate et apit opilatões epatis et splenis et misera-
icaz. Item succus luppuli cum aqua casei vel endiuie
multum valet in yctericiã et pfert apostematũ epatis
calidi Pandecta capitulo de volubilo

Lappacium acutum spicz wegerich

Lappaciū acutū ē calidū et siccū in tercio scđm Pla
tearium. Et sunt due species scz acutū et rotundū. et a
cutum qz acuta habet folia. rotundūz rotunda habet
folia. Cū simpliciter ponit rotundū intelligitur. Lap
pacium acutum valet contra scabiē impiginē seu
serpiginē in modū vngenti. R. succi lappacy acuti: lb
ss. olei nucū quar. j. et. ʒ. ss. picis buliant simul et cole
tur et colature addatur pulueris sulphuris et tartari

añ. ʒ. ʒ. et misce et fiat unguentum Item ad apostema
maturanda recipiat lappacium acutum et in oleo co
ctum et cum anrugia porci mixtum Valet etiam con
tra duriciem splenis succus lappacij acuti cum scora
ce liquida et armoniaco et aceto conficiatur et dimit
tatur sic tribus diebus. postea fiat decoctio et colet.
et colature addat cera et oleum quantum sufficit ⁊ fi
at unguentum Item vinum aut aqua decoctionis eius
et radicum brusci et spargi soluit opilationem splenis
et epatis Contra scrophulas et nodositates i corpo
re vel alias excrecentias cutis. Valet emplastrum ex ra
dice lappacij acuti et anrugia simul tritis. Semen
lappacij acuti habet quid stipiticum manifeste. ideo
succus lappacij acuti et plantaginis confert in dissin
teria et diarea. Pandecta ca. de lappacio acuto Item
contra stranguriam et dissuriam fiat decoctio lappa
cij acuti et radices yreos in vino et bibat. Et ad idem
valet decoctio lappacij acuti et radices yreos ⁊ petro
silini in vino et oleo et pectini supponat. Idem pu
cat urinam in multa quantitate Contra ydropisum no
mine leuco fleumancia fiat potus ex succo lappacij
acuti. lb. ʒ. et vini lb. ʒ. fiat decoctio cum. ʒ. ʒ. esule et
radices yreos. ʒ. ʒ. cum melle despumato det patienti
colatura Placarius

Lactuca**Laticb**

Lactuca est duplex scz domestica et silvestris. Virtus lactuce domestice est frigide et humide complexionis temperate. Decoctio lactuce in aqua et paz aceti pferat apostematibus calidis et erisipile super ea emplastrando. Et lactuca sumpta in via cibi abscondit sitim et abscondit etiam distillationem humiditatis spermaticae et confortat pollutioni que fit in somno. Ad idem valet semen eius in potu sumptum. Ex rebus enim que sunt contrarie spermatici est semen lactuce quando bibitur cum aqua

Et lactuca est melioris nutrimenti et melioris humo-
ris omnibus oleribus alijs. quia ipsa generat sanguinem
quicumque multum non malum vino bonum in fine bonitatis.
Serapio capitulo de lactuca. Et non reperio aliquam her-
bam cum possim curare adeo vigilias sicut cum illa her-
ba. humor enim qui generatur ex ea est frigidus et humi-
dus. Et non accidit ex ea nocumendum sic accidit ex alijs
oleribus et non restringit ventrem nec laxat eum. quia non ha-
bet stipticitatem nec ponticitatem nec salsedinem nec acuita-
tem. Et vniuersaliter non est in ea virtus abstersiva vel ve-
tris laxativa. Item lactuca emplastrata cum suo succo
apostemati calido manifestabit eius infrigidatio. Item
lactuca domestica est bona stomacho et infrigidat ven-
trem et facit dormire et mulieribus prouocat lac. Et quando ip-
sa decoquitur in cibis precipue cum carnibus recentibus est
boni nutrimenti notant in corpore propter naturaliter cale-
facto ideo valet colericis. Et in febre acuta lactuca mel-
lius valebit cum paucis aceti administrando in cibis cocta vel
cruda comesta. Et aqua decoctionis lactuce cum paru-
m zuchi valet contra opilationem splenis et epatis et som-
num inducit. Et semen eius cum lacte mulieris et albumi-
ne oui super frontem ungendo inducit somnum. Serapio.

Lemniscus Liebstückel

Lemniscus calidus est et siccus i secundo gradu. Semen et radix non herba in medicinis debet poni cum inuenit in receptis Virtutem habet diureticam apicōi extenuandi. Unde vinum decoctōnis lemnistici cōfert contra opilatōnem splenis ⁊ epatis a causa frigida vel aqua decoctōis lemnistici valet ad idem a causa calida Sed melius isto modo dispensabit potius ad idē queniēs R. succi scolopēorie lb. j. succi absinthei q̄r

℞. floz lupulorū boraginis seminū lenistici feniculi pe-
tr̄. silini añ. m. j. uuar passulaz radieum brusci spar-
gi. reupontici añ. ʒ. ʒ. liquiricie. ʒ. ij. omniū grosso mo-
do contritoy fiat bulicō ī aqua lb. ij. cum parum ace-
ti ad consumptionem medietatis colature addat zuc-
rialbi q̄ sufficit p̄ dulcoratōe et fiat potus mane et
sero sumendū repide eo modo ut sup̄ ī alyz capitulū
insinuatū est. Quo potu cōsumpto sequentes pil-
lule sumant̄. R. masse pillulaz de miseron masse pil-
lulaz de lapide lasuli. añ. ʒ. ʒ. turbit. ʒ. ʒ. zinziberis.
ʒ. ii. j. misce cum syropo de scolopendria et fiāt pillu-
le ix. Et p̄ confortatiuis sumat̄ diayris salmonis v̄l
dyacoros vel dyacapperis. Et idem potest conferri ī
febru huartana vicio opilacōis splenis pueniente.
Item vinum decoctōis lenistici et radieis galange z
cinamomi valet contra dolorem stomachi splenis et
intestinoz ex ventositate factum. Item puluis semis
lenistici et cinamomi et reupontici et galange cū zuc-
ro albo miscendo in modum tragac de quatragea de-
tur in cibus et valebit ad idem iam dictum dolorē sto-
machi intestinoz et splenis. Platearius.

Lauendula lauendel

Lauendula est calide et sicce complexionis que sua aromaticitate confortat nervos. et sua calefactione consumit materiam paralisis. Istō modo dispensando syropum. R. florū lauendule. maiorane scicados arabici añ. m. ʒ. florū rois marini seminis corian. vii preparati cubebarum seminis rute castorei añ. ʒ. ij cinnim ipsorum contusorum fiat decoctio in vino ⁊ saluie añ. lb. ʒ. ad psumptōz terciē partis colet et lacte addat zuci albi qđ sufficit ⁊ fiat pot⁹ sūmō⁹

mane et sero tepide p qualibet vice i quantitate medy
ciphi. quo potu consumpto sequentes pillule suman
tur R. masse pillularu cochiaru masse pillularu d her
modatulo añ. 3. 5. turbit. 3. 5. zinziberis 5. ii. j. misce
cum syropo de scicados et fiant pillule viij. Adro con
fortatiuis sumat electuariuz pliris arcotiden vel dy
anthos vel dyacastorium 2c. fiat etiam caput purgi
um vel sternutatorium contra pdictam discrasia ner
uoz vel palisis. R. pulueris floz vel folioz lauendou
le floz roris marini seminis baseliconis et nigelle añ
3. j. piretri zinziberis añ. 3. 5. decoquant in aqua salme
et eius colatura attrahat p nares et purgabit ide ce
rebz. Vel misceant pdicta puluerisata et naribus at
trahat talis pulnis erit sternutatorium p purgatoe
capitis vel cerebri a quo omnes nemi habent originē
tanq riuoli ex fonte. Et nucha siue posterior ps col
li vngat cum oleo castorei cui pulnis eruce et parū
croci et cinamomi misceant vel cuz oleo lini vl oleo
vulpino et confert.

Laureola zeidelpast

Laureola calida et sicca in quarto. frutex est cui⁹ se-
men vsui medicine comperit. et appellat^r coconidium
Et cum reperitur in receptis laureola vel miserion
fructus eius id est coconidium intelligitur. Tertia tem-
babet purgandi flegma et coleram. vnde et sanis et
egris non multum febricitantibus potest dari. Et q^z
nocet epati ideo eius acuitas frangitur cum aceto in
quo humectetur et ericetur. Et eius malicia etiã cor-
rigit^r cum succo absinthii vel masculagin e psilij v^l

succo portulace et sunt due species melius miserion
est in quo sunt plurima folia et similia folys oliue et
subtiliora. Et est acutum munoificatiuum et excoziati
uum. Valet ergo succus laureole cum parz aceti cuz
litargiro et cerusa mirtus ad morpheam et alboras ⁊
ad lentigines liniendo eas Et quando miscet ei sul
phur et administrat valet ad vlcera sordida ⁊ ad ma
lam speciem scabiei cum melle miscendo. Item aqua
decoctōis laureole cū parum aceti valet in dolore
dentium Item soluendo educit aquam citrinam ⁊ fle
cma ex melancoliam. In fusio folioꝝ eius vel semis
in aqua absinthei vel fumiterre cum zucro dulcorā
do valet in yoropisi de frigida causa. Idem valet in
difficultate vrine vehementer. Caueas ne des i substā
cia quia multum molestat corpus humanum. Et pil
lule de miserion fiunt inde quibus misceant aliq gra
na coconidiꝝ quo ad eius pulpam cum parum masti
cis et solunt mirabiliter aquam citrinam in yoropi
si. Ad reprimendum eius acumen quia naturam mo
uet sursum p vomitum et deorsum p viam intestinorū
Inbricando. Puluis ergo coriandri et semis plātagi
nis diu buliant in oleo et ex tali oleo vngat pecten.
et intestina et renes propter stranguiriam et dissiri
am. Et oleum decoctōis eius valet ad aures cōtra
lorditatem Platearius Serapio eodem capitulo

Mellissa — wantzenkraut

Mellissa calida et sicca est in secundo gradu. viridis et sicca magne est efficacie. ericcata prius ad solem postea in umbra ad annum seruat. Virtutem habet confortandi consumendi dissoluendi et ex tergendu sili. Item decoctio mellisse et arthumisie et matricarie in vino cum paz zuci albi colatum dulcoret et multum valebit puocando mēstrua. et mundificando matricem ad conceptionez ad iuuat. Ad idem valet ad fomentandum matcē cū vīo

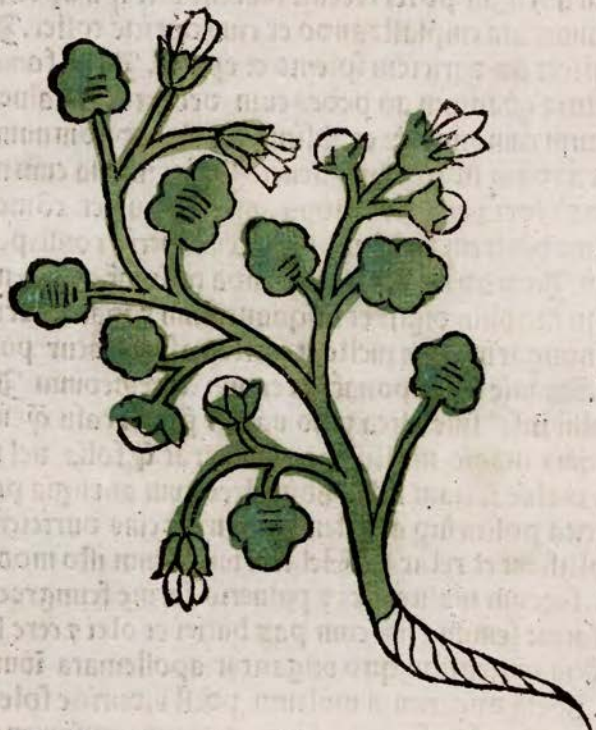
Decoctio mellisse et matricarie et arthemisie. Ad idem
similiter valet pessarum ex predictis herbis confusis
factum cum succo ceparum iunctum. Et vinum decocti
onis mellisse et corticis citri et piperis cinamomi valet
contra syncopam quia mulcum confortat cor. Auicenna
de viribus cordis. dum fuerit syncopis a causa frigida.
Item mellissa in vino decocta cum altea et oleo
cathaplasmata super dura apostemata maturat ea. Et
idem valet contra duriciem splenis et epatis quia eas
relaxat et resoluit. Idem confert puncturam scorpionis
vel morsui canis menbrum lesum emplastrando. Item
mellissa ore masticata cum piperis piperis confert dolori
denti. Et aqua decoctionis mellisse et seminis plantaginis
confert dissentericiis si cum aqua plumali decoquantur
valebit melius. Item vinum decoctionis mellisse et
radicis yreos et liquiritie cum piperis zueci opitulari
astmaticis et anhelosis. Et quando fit emplastrum
cum mellissa et pinguia veris et ebulli et altee cum oleo
castorei et camomillarum sedat dolorem iuncturarum scilicet
podagre cirogre etc. Proprietas mellisse in cibis commeste
est letificare cor et facit digerere cibum grossum
aperit opilationes cerebri et remouet accidentia solitudinis
et timoris que accidunt a melancholia et humore
adusto. Pandecta eodem capitulo

Millefoliumⁿ wuntkrut

Millefoliū est herba habens folia similia folys feniculi et plurimisq; folys fulcitum est unde sumpsit nomen. et est frigide et sicce complexionis. Culi era conglutinat eius succus et sine tumore preseruat. Nec millefolij cum decoctōe piretri in aceto mixtus p̄fert dolori dentiū a causa calida. Dioscorides auctoritate pandecte capitulo eodem. Valet etiam succus eius contra vrine difficultatem. Et idem valet cōtra calculum cum aceto miscendo. Pandecta Salienus

vij. simplicium capitulo de millefolio dicit q^d mille-
folium est siccativae virtutis intantum ut p^{er} folioz vul-
nera Ad ignem sacz summum remedium est. Succ⁹
millefolij cum succo semperivivae cū aceto mirus p^{ro}lidi-
um p^{ro}stat magnum Et millefolium fm Plinium cau-
lis est tener similis feniculo plurimisq^{ue} folijs unde et
nomen accepit. nascit^{ur} in palustribz locis. Eius ē pla-
stz factū cum millefolio et edera terrestri confusis cū
paz aceti z cū p^{er}itro p^{ro}trito miscēdo et sup^{er} maxillas
applicando multum confert Et si de eadem mixtura
aliquo apponat^{ur} denti dolenti valebit eo efficacius.
Et fiat emplastrz cum millefolio et plantagine z vr-
tica cum aceto et sale miscendo applicādo pulsui ma-
nuum et pedum ante porisimum p^{er} horam aufert fe-
brem p^{ro}pticam Confert etiam aqua decoctōis mille-
folij et plantaginis et burse pastoris et rosaz contra
fluxum sanguinis vel contra fluxum quemcumq^{ue} ven-
tris. Vel emplastreē sup^{er} intestina millefolium cōtu-
sum cum plantagine z bursa pastoris cum albumine
ouoz miscendo et sup^{er} intestina ēplastrando hoc mē-
tum valebit contra fluxum intestinoz.

Malua

bappel

Malua frigida est in primo humida in secdo gradu.
 Cuius duplex est maneries scz domestica que in or-
 tis et fere in omnibus locis reperit. Et est siluestris
 que maluisus et bismalua dicitur et crescit altius 2
 latiora habet folia et habet viscosam humiditatem
 que est minus frigida. Malua cocta cum vermicula-
 ri et aceto in principio applicata apostemati calido
 confert. Et maturandum apostemata folia malue cu
 radice altee et farina fenugreci buliantur.

et in anrugia porci recenti miscendo et ipsa apostema
ita indurata emplastrando et eius duricie tollit. Item
confert ad duriciem splenis et eparis. Item fomentum
factum quantum ad pedes cum decoctione malue et
florum camomillarum et absinthii valet ad somnum pro
uocandum in febribus acutis Item malua cum mer
curiali cocta cum carnibus aut oleribus et comesta
soluit ventrem in febribus propter ventris constipationem.
Item ad menstrua prouocanda recipiatur radix mal
ue in modum digiti et aliquantulum radat exterius
et inungatur cum melle et postea aspergatur pulue
rescamonie et supponatur et certum est remedium Item
maluensis siue altea plus valet in presenti casu quam mal
ua quia magis mollificat et maturat quam folia vel ra
dix malue Etiam sola radix altee cum anrugia por
ci trita posita super apostema maturat eius duriciem et
mollificat et relaxat. Vel fiat unguentum isto modo.
R. succum maluensis et pulueris farine fenugreci et
farine seminis lini cum pauca butiri et olei et cere fiat
ex illis unguentum quo ungantur apostemata indurata.
Item unguentum multum prodest induricie splenis
et contra dyscrasiam pectoris et contra tussim et can
sa frigida. Et valet contra asperitatem pectoris et
pulmonis Serapio

Menta**mintz**

Menta calida et sicca est in secundo gradu c^o plures
 sunt species. Est enim domestica et ortulana dicitur ⁊
 hec mediocriter calefacit et confortat. et est alia silue
 stris que mentastz dicitur. et hoc maiorem habet vir
 tem calefaciendi Menta domestica magis competit
 vsui medicine et viridis. et exiccata est magne effica
 cie. Debet autem exiccari in umbroso loco per annū
 seruatur menta in virtute magna. Virtutem habet
 dissoluendi et consumendi et confortandi ex aroma

ticitate. Item ad appetitum prouocandum vicio mate-
rie frigide et humide peccantis i ore stomachi fiat sal-
samentum ex menta et cinamomo et galanga z parū
piperis cum aceto miscendo. Item succus mente or-
tulane cum aceto mirus valet contra verorū oris
gingivarum et dentium os inde abluēdo Postea fri-
cent dentes cum menta sicca et eo melius valebit Itē
decoctō mente cum aceto et albumine oui pdest cō-
tra vomitum applicata ori stomachi. puenientē ex s-
bilitate virtutis retentive ex frigida causa Item vinū
decoctōnis mente valet contra sin copm si fuerit si-
ne febre Cum febre autem valet succus mente cū paz-
aceti cum frusto panis tosti et humectati i succo tali
et naribz applicando et inde fricent labia z lingua z
gingiue et dentes et tempora. et liget sup pullatiles.
venas tempoz et brachioz. et patiens etiam masticez
mentam et humorositatem transgliciat. Ea matricē
mundoificandam folia mente et arthimelie et abrota-
ni i vino et oleo buliant et matricem inde fomētādo
Item menta et anetum cocta cum vino et oleo z sup-
ponat manillis pdest contra coagulationem lactis
Item decoctō duoz vel trium manipuloz mente et
scabiose in vino et supponat intestinis cōfert contra
colicam. Item vinum decoctōnis mente et scolopen-
drie et absinthei cum parum mellis despumati valet
enotra opilationem splenis et epatis et vinaliū via-
rum ex humore frigido causatam.

Mellilotum**Steinkle**

Mellilotū calidū est et siccū i pmo gradu. In ipso
 est sūpticitas pauca cum resolutōe. ppter illud dige-
 rit. Et est liquefactiūm supfluitatiūm. et resolutiūm
 subtiliatiūm et confortatiūm et sedatiūm dolo-
 ris isto modo. Recipiantur flores mellilori et flores
 keuri. id est flores violarū citrinarū et folia altee
 cum farina seminis lini et farina fenugreci. et seminis
 papaueris cum butiro fiat ēplastrū mitigatiūm dolo-
 ris sup apostemata calida applicādo idē v3 ad apāta

indurata qz mollificat et resoluit Item valet sa-
duriciem splenis et epatis et contra asperitatem pe-
ctoris et pulmonis ipis menbris ab extra applican-
do Item succus melliloti vel oleum melliloti distilla-
ti in aures confert apostematibus eaz et doloribus
Et floribus melliloti et absinthei et maiorane fiat o-
coctio cum qua decoctione embracet caput et sedabit
sodam. Item decoctio floz melliloti et farine fenugre-
ci et surfuris tritici cum aceto et applicata apostema-
ti ani et testiculoz et inuamentum pstat magnū Ali-
cenna eodem capitulo Item mellilotum habet virtu-
tatem confortandi sua aromaticitate et diureticam
ex subtilitate substantie. Unde vinum decoctōis eius
confortat digestionem ventositatem resoluit opilatōz
renum et vesice aperit. Semē eius in brodyz et cibis
cōmixtum confert ad predicta et reddit cibum boni
odoris et saporis Et succus melliloti cum succo celi-
donie et cum parum pulueris viridis potissimum est
remedium contra cancrum et fistulam et emoroidas
Item suffumigatio camomillaz puocat menstrua et
facit abortum Item mellilotum coctum in vino cum
menta absintheo et emplastr sup stomachum sedat
dolorem eius Item flores melliloti et semen aneti in
vino cocta et emplastrata confert apostematibz ocu-
loz Item si manus alicuius liniant succo melliloti for-
titer et sine lesione poterit portare ferrum cādens in-
tra manum Pandecta

Matricaria muterkrut

Matricaria id est arthimelia quod idem est ut dicit
 Pandecta capitulo de arthimelia. et dicit etiam alio
 nomine mater herbarum. Et est eiusdem complexionis
 et virtutis ut arthimelia existit calida et sicca in ter-
 cio gradu cuius folia appetunt usui medicine Et ma-
 ioris sunt efficacie viridia quam ericcata Item matrica-
 ria confert ad conceptionem perficiendam et contra
 sterilitatem factam ex humiditate. Recipiatur pulvis
 matricarie et mellisse et rasura eboris cum vino potest.

non par conferre habet ad conceptionem notan ter
sumatur post fluxum menstruoꝝ. Etiam mellissa ⁊ ma
tricularia cum succo satirionis in vino bulita et ēpla
strata sup matricem. vel matrix inde fumigata miro
modo confert ad conceptō em post purgatōz. Pro
dest etiam si balneet mulier in aqua ubi cocta sunt ar
thimelia. mellissa. matricaria. Et pessaria ex his her
bis facta scz conquassando has tres herbas iam di
ctas miscendo cum rasura ebouis et imponant pūcē
dis et confert puocando menstrua. Contra tenasmo
nem ex frigidoitate Recipiat patiens fumum colifunie
posite sup carbones deinde calefiat. arthimelia sup
testam addito taro barbato et his herbis calefactis
ponant sup lapide molare et sedeat patiens desu
per et anus intrabit. istud p exēpto habet. Et valet
contra glandulas que nascunt circa aures et anum. si
at prius circa ea loca scarificatio postea supponatur
pulis arthimelie et marrubij et prodest

Origanum

maioran

Origanum calida et sicca in tercio gradu virtutē habet confortandi ex aromaticitate dissoluendi et consumendi et mundificandi ex qualitatibus suis habet etiam virtutē calefactiuam valde. Et quādo sumitur in potu decoctōis eius in vino cum cathapucia et ebulo confert ydropicis in principio eius et stranguirie. Et quando succus foliorū eius miscet cū melle et fit linimo cū eo auferit linorē sanguis mortui q̄ ē sū oculo.

Et quando fit nassale vel pessarium cum decoctione
 maiorane et abrotani cum albo pmsio et puocat mē-
 strua Item puluis maiorane cum paz znciberis et
 paz piretri naribus inflatus purgat caput et confor-
 tat. Et vinum decoctionis eius stomachi pfortat z di-
 gestiuam virtutem et in frigidatum stomachum cale-
 facit. similiter facit puluis maiorane in cibo sumptus
 Et tota herba eciam ipsius maiorane vsupra cum
 origano calefacta sup testam et in sacculo posita et
 dolori stomachi vel intestinaz applicata dolores et
 ventositatibus aufert. Capiri etiam supposita pdest
 contra frigidum reuma Item fomentum factum ex d-
 coctione maiorane et arthimessie in vino cocta vulue
 applicando matricem mundificat et supflua cōsumit
 Item maiorana cum aceto contrita et sale pfert pun-
 cture scorpionis vel alioz animalium venenosorum
 Item decoctio maiorane cum folys altee z farina fe-
 nugreciz seminis lini in vino in causa frigida vel cum
 aqua in causa calida miromodo sedat dolorem apo-
 stematum flectmaticoz vel sup tortōnes lacertoz vel
 nernoz applicata Item succus eius cum melle linir
 super vestigia facta post ventosatio nem delet ea ne
 appareant cicatrices. Item caput purgium factuz cū
 pulnere eius ut sup apit opilatōes cerebri ideo valet
 in epilentia et palisi et tortura oris et emigrania id ē
 dolor capitis Serapio

Marubium marobel

Marubi in id est prass in calidum et sicum in ter-
cio gradu virtutem habet et dissolucio et psumendi
ex qualitatibus suis et ex amaritudine diurenci et dissol-
ui enim et apit. Eius potus confer discrasie pecto-
ris et pulmonis et flegmate viscoso. ideo valet contra
asma et contra tussim isto modo. R. succi marubij lb.
j. ysope mellisse añ. m. s. ficum siccarum numero. vij.
vuarum passularum. 3. j. liquiritie raf. 3. ij. draganti. 3. j.
omnium contris arum fiat bulicio cum lb. j. vini albi.

ad consumptionem tercię partis colatum dulcoret
cum sufficienti zucro et fiat potus repide sumendus
mane et sero p qualibet vice. ℞. iiii. quo consumpto
sequentes pillule sumant ℞. masse pillulaz de aga-
rico. ℞. ij. masse pillulaz fetidaz. ℞. j. agarici. ℞. s. sa-
lis gemme ℞. j. misce cum siropo de liquiricia et fi-
ant pillule. ix. Altera die sumat diaprassium vel oya
dragantum calidum p confortatiuis. Et ab extra va-
let ungere mineram pectoris cum ungento dialtee p
maiori mollificatiōe materie peccantis Item sola de-
coctio prassij et ficuum siccarum in vino valet con-
tra tussim ex frigida causa et si addit succus liquiri-
cie valebit eo melius Item vinum decoctōis prassy
et seminis feniculi confert strangurie et dysurie et cō-
tra colicam passionem. Ipsa herba cum folys lily et
altee in vino et oleo cocta applicate pectini et intesti-
nis i modum emplastri valet ad idem ex frigida cā-
Lōtra emporoidas inflatas et non ulceratas pdest
decoctio prassy et aneti cum vino et aqua salsa et fiat
eukacisma id est sessio sup ipas herbas. Contra ver-
mes aurium iniciatur succus eius auribus. Item vinū
decoctionis eius aperit opilatōes splenis et epatis.
et mundificat pectus et pulmonem per sreatum et
puocat menstrua quando habet Serapio.

Moracelsi

mulber

Moracelsi dulcia sunt calida et humida. sed aceto-
sa sunt ad frigiditatē et humiditatem declinantia et
illa sunt domestica. Et sunt siluestria nomine mora-
baci et sunt frigide et sicce complexionis et sunt rubea
in primis et cum sunt nigra colliguntur domestica vir-
tutē hnt dissolnendi psumendi et mōificādi. Lōfert
ptra squināciā et pōt casū vniule et brācos et vicia fau-
ciū. Et electuariū i tli cāu pueniēs diamorō dī et fit iū

gargarisma. R succi mori domestici vel diamoron. ʒ
j. ʒ. aque plantaginis. ʒ. iij. aceti mellis rosaz añ. ʒ. ʒ.
misce et fiat gargarismus. Valet etiam loco diamorō
decoctio succi mori celli cū melle despūato et seruat
ad longum tempus Item succus etiam de moris dul
cibus aliquantulum calefactus ⁊ datus potui soluit
ventrem si sit constipatus ex frigida causa. Et vinuz
decoctōis moroz mūdificat intestina Succus corti
cis eius vel vinum decoctōis corticis vel puluis cor
ticis eius cum melle lumbricos necat. Cortex mori
celli virtutem habet consumendi dissoluen di et mun
dificandi. Adora siluestria virtutem habent constri
gendi gratia acetositate. Item decoctō folioz ⁊ cor
ticis muri in vino et paz aceti valet in dolore dentiū
os inde abluēdo Item emplastrū ex folijs moricelli
et oleo valet in combustione ignis vel aque calide.
Item decoctio folioz mori et vitis et ficum in aq
plumali denigrat capillos. Item succus moriaceto
si et folioz eius pfert ad apostemate oris et vūle et
est vltimum ad squinantiam et pfocacionem Adoz
malum est stomacho corrumpit enim in eo. Et opret
vt pmedant omnes species eius ante cibum. ⁊ post ci
bum sumpta corrumpunt. et colericis non obsunt: et
moz aliquantulum ericatum retinet ventrem et opitula
tur dissentericis. Añicenna eodem capitulo.

Mercurialis bingelkrut

Mercurialis calide et sicce complexionis in primo gradu. et est duplex scz mascul⁹ et femina que est maior et masculus minor. et habet rotunda semina. *¶* In octa auctoritate auerrois libro colliget capitulo 3 mercuriali. *¶* Uterq; mercurialis in cibis elixatus et coactus ventrem soluit. *¶* Elixatura eius accepta hūo res aquosos purgat ut mercurialis cum bletibus et vuispassulis buliantur cum iure carniū recentium de illo brodio mulcrum sumat et sufficiēter lubricat.

fit etiā ex mercuriali clistere isto modo ℞. mercuria
lis bleris matris violaz malue añ. m. j. folioz sene po
lipodij añ. ʒ. j. decoquant in aqua lb. j. ʒ. ad consum
ptionem fere tercię partis colet colature misceat cas
sis fistule extracte. ʒ. j. benedicte laxatiue. ʒ. ʒ. olei vi
olaz olei aneti añ. ʒ. j. salis gēme. ʒ. ʒ. misce et fiat
euema. id est clistere. Dicitur q̄ folia femine trita et
puncta vertebro vel succus femine bibitus feminas
generare facit. Et de foliis masculi et succo eius simi
li disciplina factum masculos generare facit Item mer
curialis in capone coctus et ius caponis decocti ac
ceptum purgat humores grossos et aquosos et nigrā
coleram. Item confert febribus temporalibus et tipicis
seu interpellatis ebriudinibus tremoribus et inflatōibus
stomachi et asmaticis et arteticis singulare remediū
est Galienus v. ij. simplicium capitulo d. linofostida
id est mercuriali. Stimur quidē omnes eo ad ventris
subducciones solum. Et vinum decoctōis mercuria
lis et calamenti sufficiens diaforeticum est Pandec
ta eodem capitulo

Mandragora dilwurtz

Mandragora est frigida et humida in tercio gradu
 scdm Auicennam. sed scdm Mandectā est frigida in
 tercio et est in ea cum hoc caliditas pauca. sed in po
 nis mandragore est humiditas et ppter hanc causaz
 inducūt suber. id est somnum pfundum sed cortex ei⁹
 radice est frigidus multum et cum hoc desiccatur. Et
 qñ ex ista radice exhibet alicui in potu vel i cibo cum
 pae icidit suñes eā i suber. i. sōnū. 7 idō utūt cirogici

quando volunt menbz incidere. Et si radix in vino d
coquatur donec minuit tertia pars et colatur ⁊ repo
nitur et si accipitur ex ea quātitas. 3. j. ⁊ administrat
ad nimias vigilias et ad sedandos dolores. Et quā
do fiunt necesse icidere vel cauterizare aliqd menbz
volum⁹ q nō sentiat det ei i potu prius. 3. j. vel. 3. j. s
succo radice cum mellicrato facit enomere flema et
colerā sicut elleborus sed si accipiat nimum occi
dit. Item quando cortex supponit ano sicut suppo
sitivum facit dormire. Et quando radix eius elixat
cum ebore sex horis mollificat ipm et facit ipm abi
lem ad faciendum quamcunq figuram volueris. Ra
dix vero eius quando fortiter terit et fit emplastrum
cum ea et aceto curat erisipilam. hoc idem quādo mi
scetur cum oleo vel melle confert morlui venenoso.
Et quando miscetur succus eius radice vel decoctō
cum vino et sanat ordei valet in sedando dolorē iun
cturaz et omnes alios dolores ꝑ andoceta

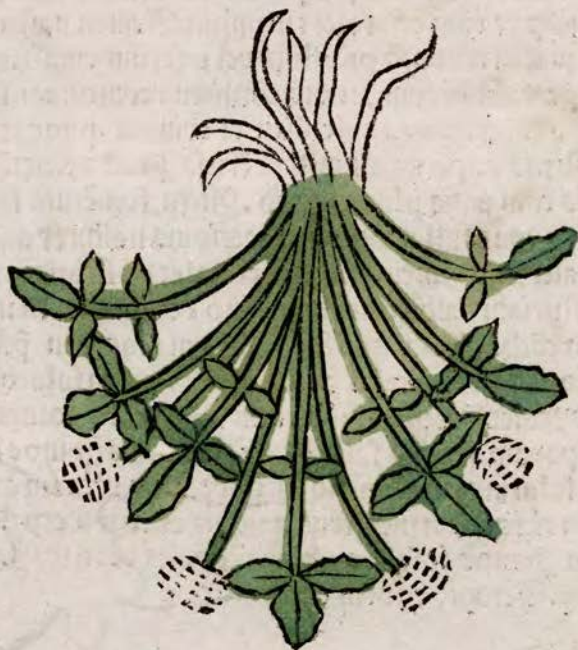
lxxxv

**Maſturiū ortulanūz gar
tenkreſz**

Maſturiū domeſticū et agreſte domeſticū eſt ca-
liū et ſiccū in tercio et eſt ſimilis virtute ſinapis.
Eſt reſolutiuū maturatiū cum lenitate Retinet
capillos cadentes. vinū decoctōis eius et liniō ſuc-
ci eius ſup crines. Emplaſtz etiam ex eo factū cū
ſucco eius et ſempina 7 ſale ſup carbunculū appli-
candū vel ſup ignē pſicū pſert. etiā ſucc⁹ maſturi cū

melle mixtus valet ad scabiem vlcerosam. Prodest
etiam in doloribus iuncturaz vinum decoctōis eius
Et emplastrum factum ex eo factum cum aceto et sauib
de ordeo illud confert omni mollificatōni nervorum
Vinum etiam decoctionis eius cum succo yreos vlt
pulvere yreos mundificat pectus et pulmonem ideo
valet in asmate ppter illud quod est in eo de incisione
et subtilitatē. et vinum decoctōis eius calefacit stōa
ebum et epas et confert grossiciei splenis. Et empla
strum ex eo et melle factum spleni valet. Et quādo bi
bitur succus eius cum succo attriplicis et par aceti fa
cit vomere coleram rubeam et educit eam. Item ei
us augmentum facit in coitu sumendo in salato cū
baucia et cum radice yringi Item succus eius cū suc
co absinthei educit solutōne vermes et puocat men
strua et eicit fetum. Et vinum decoctōis nasturey sol
uit ventositates et confert colice passioni Et succus
eius confert puncture venenosorum animalium bibit
et more emplastri suppositum cum melle Et quando
ex eo suffumigat domus effugat ea. Quicēna Contra
stranguē eam herba ipsa decocta in vino et oleo po
sita sup pectinem pdest. Valet etiam tenasmoni pul
vis nasturey et cumini et colofonie. Item semen eius
masticatum valet in palisi lingue Item pulvis semi
nis eius naribus inflatus valet contra frigiditatem et
humiditatem cerebri

Nasturtium aquaticū brun kresz

Nasturtium aquaticum id est senation calidum in p
mo et sicum in secūdo gradu. Pandecta. sed fm pla
tearium est calidum et sicum in tercō Nasturtiū co
ctum cum carnibus addendo mellissam mundificat
pectus et p ulmonein a frigidis humoribus. Itēz ole
ra facta ex nasturtio aquatice et petrosilino et aneto
vz ptra colicā et yliacā passiōes .et fomentū factuz ex
eisde herbis cū vīo coctis sup itestia applicādo valz

ad easdem passiones. Semen nastorcey aquatici strĩ
git ventrem qui fluit ppter caliditatem quando bibi
tur decoctio eius in aqua pluuiali vel sumit cū succo
citionoz et ipm confortat membra. Semen nastur
cij aquatici crudum p̄mestum vel mixtum cum semie
api j petrosilini cum brodio carniū recentium su
mendo valet contra calculum et vrinam puocat et
menstruis imperat. Et dissentericis p̄dest decoctō se
minis cum aqua plantaginis. Item fomētum fac
ctum ex aqua salsa et oleo decoctionis nastorcey aqua
nici valet ad dolorem yliacum. et valet ad stranguiriā
et dissuriam nasturcium cum vino coctum et cū ma
rubio cāthaplasmatum sup pectinem magnum p̄stat
p̄sidiū. Et illa herba potest crude sumi in salato cū
folys feniculi et petrosilini cum lactuca et boragine
cum parum aceti et salis z paz olei oliue fit inde bo
num salatum conueniens in puocando vrinam cal
culum eiciendo et menstrua puocat et ferum expellit
etiam quando se sola p̄medit. Et valet ulceribz inte
stinoz. Serapio eodem capitulo.

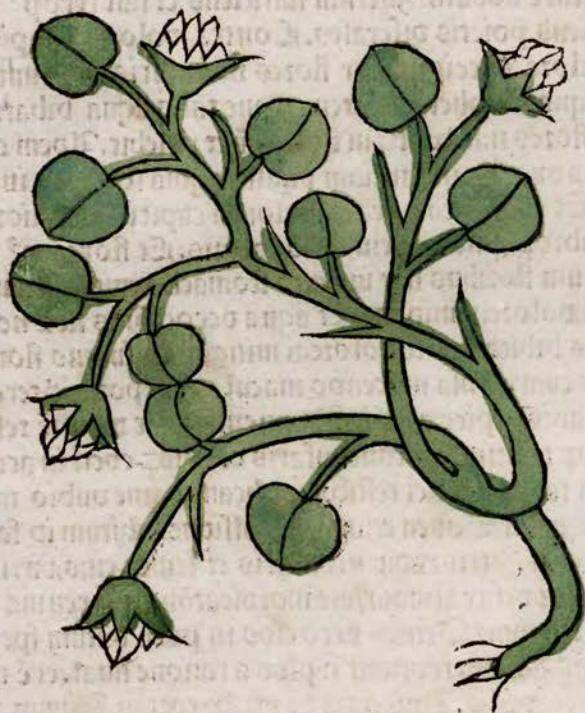

Nigella

raten

Nigella calida est et sicca in tercio. Virtus existit in semine. v. rurem habet diureticam ex amaritudine dissolventi consumendi ex qualitate suis Item emplastrum factum ex farina seminis nigelle cum succo absinthii circa umbilicum applicatum pueris lumbi et cos necat. Ungentum factum contra scabiem fiat de coctio pulveris nigelle in magna quantitate cum sulphure in forti aceto ad aliqualem spissitudinem addito oleo fiat inde ungentum bonum ad scabiem.

et imperiginem. Et ad lentiginem faciei valet farina
seminis nigelle et ceruse cum aceto confecta. Et oleū
amigoalaz amaraz decoctōis farine seminis nigelle
instillatus auribus permes aurū necat. Item vinum
decoctōis nigelle et seminis nasturcy et semis ancri
et seminis petrosilini confert contra stranguiriam et
dissuriam et yliacain passiones. Et nigella in minima
quantitate sumpta necat ꝑandecta. Sed i magna
quantitate cum vino et oleo cocta et in sacculo appli
cata pectini et renibz valet ad predicta. Urina deco
ctionis farine nigelle et succi vernicularis curat car
bunculum cum aceto coquendo. Et farina seminis ni
gelle cum aceto cocta miscendo paz piretri et in ore
retentum mitigat dolorem dentium. Et vinum deco
ctionis nigelle. et arthimethe pluribz diebz potatū mē
strnis imperat. urinam puocat. et lac deponit qz de
siccatur nimis. Et pingues et glutinosos humores dige
rit. et caput purgium factum cum pulnere eius et pul
uere radicis yreos naribz inflando confert ne aqua
descendat ad oculos. et ꝑprietas eius est que aufert
febrem fleumaticam et melancolicam. et confert mor
tui serpentum ꝑandecta.

Nenufar seeblomen

Nenufar frigid. et hu. in secundo gradu. Et est duplex quidam dicitur album florem que est melior et est croceus florem produciens quod non est adeo bonum Et flos eius vsui medicine competit Et ex floribus fit syropus contra febrem acutam et epatis calorem. flores nenufaris et flores violarum et semen endiuie et semen lactuce et portulace et semina quatuor frigida que omnia decoquantur in aqua et parum aceti .et

colature addatur zucrum sufficiens et fiat syrop⁹ cō
ueniens p̄dictis discrasys. Contra dolorem capitis
ex calore. Recipiantur flores nenufaris et infundāt
in aqua simplici p̄ noctem. mane talis aqua bibatur.
Et flores naribz etiam aplicent et valebit. Idem con
fert aduersus instantiam vigiliaz quia somnum indu
cit. Et eius oleum sedat dolorem capitis vel alioruz
membroz puenientem vicio caloris. Et flores ei⁹ co
cti cum floribus lily in aceto stomacho emplastrando
eius dolorem mingat. Et aqua decoctionis floz nenu
faris bibita vesice dolorem mitigat. Et succus florum
eius cum cerusa miscendo maculas corporis d̄tergit
Et addita pice alopiciam emendat. Et tumore testi
culoz tollunt flores nenufaris et rosaz cocti in aceto
cum farina tritici testibz applicando sine dubio mul
tum p̄dest. Semen etiam eius assione bibitum id face
re nouit. Item radix nenufaris et semen eius virtutē
habent desiccatiuam sine mordicatione idō reuma vē
tris reprimit. Semen vero eius in potu datum sper
maris fluxum reprimit si plus a ratione fluat. et ē mē
tum cordialis. Auicenna de viribz cordis. Cinnum de
coctionis radice eius 7 corticis ramarisci valet apo
stematibus splenis. Auicenna.

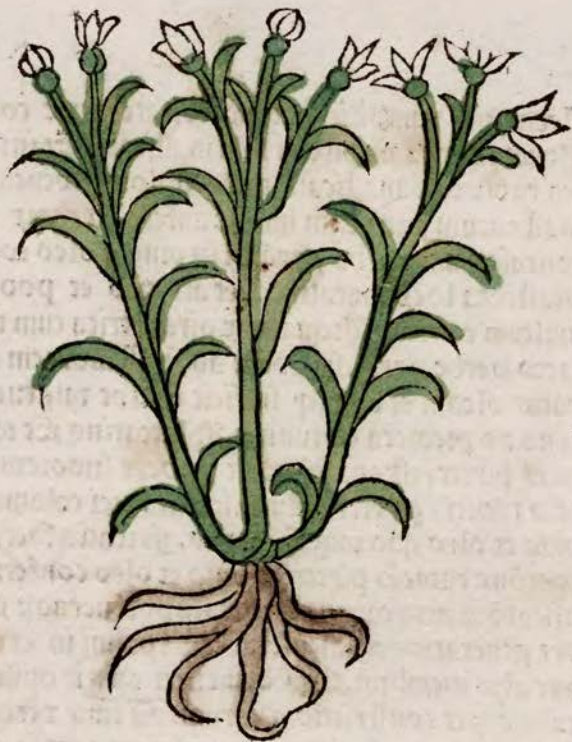

Origanum

doſt

Origanum calidum eſt et ſiccum in tercio gradu eſt duplex eſt ſpecies ſcilicet origanum ſilueſtre quod latiora habet folia et fortius operatur Aliud eſt oſe ſticum quod in oris reperitur et minora habet folia et ſuavis operatur et iſtud in medicinis ponenduz eſt. Virtutem habet diſſoluendi conſumendi attrahebendi relaxandi. Præ folia origani cum floribus et maiorana in ſacculo poſita et ſuper teſtam calefacta ſine liquore capiti applicetur ſacculus confert contra frigium reuma caput cooperiatur ut ipſum ſudet

vinū decoctōnis illaz herbarū cum libano mixtū et
gargarismatū gingivarū et faucium consumit humidi-
tates. Et pulvis origani cum zinzibre et parte salis cō-
munis vsti positus super vūlam inflatā ex humidi-
tate consumit eam. Contra frigidā reuma vtimur vi-
no decoctionis eius et ficū siccat. Et vinū decoctio-
nis eius cōfortat digestionē cum puluere galange mi-
scendo. dolorem stomachi et intestinorū ex ventositatē
excludit. Et ipsa herba cū nasturcio ortulano in vi-
no cocta et supposita remibus stranguiriā soluit. Idem
confert tenasmoni ex frigida causa cū anus fuerit ex-
tra suū sitū ipsam decoctionē herbarū ano applican-
do et fiat euacuatissima. Item idem officio vulue appli-
catū cū oleo mixtū duriciē matricis soluit. Et fomen-
tum factū ex aqua decoctōnis eius et arthimēsie ma-
tricem mūndificat et mēstrua puocat. Serapio Et vir-
tus ambaz herbarū est calida et puocat urinā. Et quā-
bibitur decoctio earum laxat ventrem et facit descen-
dere supfluitates colericas. Et quando sumitur i po-
tu cum aceto confert spleneticis et potui venenoso.
Serapio eodem capitulo.

Piretrum **bertrum**

Piretrum est calidū et siccū in tercio. Anicenna melius est qđ est acutum est et mordificatiū lingue. Et radix piretri ponitur in medicinis. Nota qđ acutū piretrum primo cū masticatur non precipitur sed debet aliquantulum masticari et teneri in ore. habet autem virtutē dissoluendi attrahendi et consumendi. gargarismus cum aceto et vino decoctionis radiceis piretri et zingiberis. et ficuum siccarum cerebrū a supfluitate

flegmatica mundificat et humiditatem vne consumit
Idem facit radix piretri sola masticata. Et int er den
tes radix eius masticata tollit dolorem dentium. Et
masticatum paralysim lingue aufert. Et radix piretri
contusa cum herba paralysi in vino ⁊ oleo cocta em
plastrata loco paralitico et artetico et podagrigo
multum confert. Item radix piretri trita cum vino et
succo herbe paralisis cocta ad spissitudinem cui ad
datur oleum et cera q̄ sufficit et fiat ungentum va
lens ad predicta optimum. Platearius. Et virt⁹ ra
dicis piretri est adustiva. Et puocat sudorem deco
ctio radicis piretri pulverisati et succi calamenti cū
vino et oleo quo ungat corpus. Fricatio facta ex de
coctōne radicis piretri in vino et oleo confert moli
ficationi nervoz antique et stupori nervoz. Et phi
bet generationem alculset. id est spasmi in cruribus
aut alyis membris. Et vehementer aperit opilatōnes
caloroy et constrictioni narium. Et eius decoctō in
vino confert dolori dentium ex frigida causa. Et ace
tum decoctionis eius confirmat dentes [motos si te
neantur in ore. Et quādo fricat cum eo et oleo cor
pus ante perissimum rigoris confert rigori febris.

Pionia**pionikraut**

Pionia calida et sicca in secundo gradu. Cuius radix in medicinis ponitur cum reperitur in receptis eligenda est illa que nigra existit et continua non perforata. et in hyeme colligitur et per annum servatur Virtutem habet occultam contra epilepsiam et suspensa collopreservat ab epilepsia testante Galieno exprode quodam puero cuius collo talis radix appensa erat et non patiebatur. radice enim subtracta statim puer patiebatur epilepsiam. Ad idem valet pulvis

pionie datus cum vino. decoctionis pionie vel arthime
melie. Et puluis eius cum vino decoctionis castorei
confert aduersus palisum. Contra stranguiriā et dissu
riā v3 vinū decoctionis puluis radiceis pionie. ad ma
tricem mundificandam fiat fumigin3 vel fomentū ex
aqua decoctōis pulueris radiceis pionie et arthime
sie. Contra tenasmonē decoctio pulueris radiceis eius
et tati barbau fiat sessio sup talem decoctionē et con
fert. Eius decoctio cū cerusa in aqua valet absterge
do vestigia nig i cute. Suffumigatō facta cū semie pi
onie confert demoniacis et epilepticis et sanat eos.
Et similiter vinū decoctōis floz vel seminū eius cū
melle ros et bibatur cōfert ad idem vehemēter. Ali
cēna autē dicit pioniā romanā talem efficaciam habe
re contra dissrasias p̄dictas. sed illa que penes nos
i almania repit n̄ habet magnū effectuz. Et sibi bantur
xv grana de semine pionie in vino aut mellicrato cōfe
runt in cubo valde. Et semen eius cōfortat stomachū
et sedat eius dolores et mordicationē. Et aqua deco
ctionis ei⁹ valet in yctericia ⁊ aperit opilatōnes epa
tis et puocat menstrua et urinā. Alicenna eodē ca

Petrosilinū petersilge

Petrosilinū est calidū et siccū in scdo cuius duplex
est maneries scz domesticū ⁊ agreste. quoz semina pre
cipue competunt in medicinis. Et cum in receptis pe
trosilinū reperitur semen intelligitur ipsi⁹ domestici
semina p annū seruantur virtutem habet diureticaꝝ
Ex feniculo ⁊ petrosilino ⁊ nasturcio aquatico ⁊ bo
ragine et lactuca potest fieri competens salatum cuz
aceto et paz olei oliue et parum salis.

fit etiam inde salsamentum contra calidas discrasias
corpi humani Verba ipsa in cibis posita diges-
tionem confortat et ventositates excludit. Item suc-
cus petrosilini clarificatus mixtus cum puluere thu-
cie preparate in aqua rosæ fit inde colirium p oculis
Item semen petrosilini cum semine feniculi et apy in
cibis comesta confert calculosis Vel ista semina pul-
uerisata mixta cum sarifraga cum zucro albo miscen-
do in modum tragee et valet ad idem Item radices
petrosilini sunt dure digestionis ergo potius cōfert
eius brodium. Item petrosilinum damus in opilatō-
ne splenis et epatis cum scolopendria et leuistico i ci-
bis sumendo. Similiter valet vinum decoctionis il-
larum herbarum contra eandem discrasiam. Decoctio
illarum herbarum confert in colica et stranguria qz dige-
rit et resoluit. Decoctio etiam seminis petrosilini et
feniculi et scolopendrie in aqua absinthii cuius cola-
tura cum zucro mixta confert yctericie vicio opilatio-
nis precipue splenis Item virtus etiam totius herbe
est puocativa vrine et menstrui et est conueniens in-
flationibus stomachi et intestinorum Serapio

Polipodium stainwurtz

Polipodium calidum est in secundo sicco in tercio gradu :
 Virtus est in radice que in sapore dulcis est et nodo-
 sa. et quod nascitur super radices querens est efficacius. Est
 resolutivum ventositatum et humiditatum et in deco-
 ctione polipody debet poni aliquod exclusivum ven-
 tositatis ut est anisi et semen feniculi et cimini. quia po-
 lipodium resolvit humores in ventositates. Virtus
 item etiam habet ipsum polipodium dissolvendi et at-
 trahendi. et etiam purgandi principaliter flegma et

melancoliam secundario. unde competenter ponit i
decoctione flegma et melancoliam purgante. Et fleg
maticis et melancolicis sanis datur ad p̄servationē
Contra febrem quotidianam et quartanam et dolo
rem arthriticum et contra dolorem colice ⁊ yliace pas
sionum conferre habet. Et talis est usus. R. folioꝝ
sene radicis polipody et ra. esule añ. ʒ. ʒ. seminum fe
niculi petrosilini leuistici. añ. ʒ. ij. uiaꝝ passulaz flo
rum violaz boraginis añ. m. ʒ. liquiricie. ʒ. j. omniuz
contosoꝝ fiat decoctio in aqua et uino añ. lb. j. ʒ. ad
consumptionem fere medietatis coletur et colatura
dulcoretur cum sufficienti zucro quod sufficit et fiat
potus et utatur eo modo ut supra. quo consumpto
sequentes pillule sumantur Reipiant masse pillula
rum fetidaru[m] masse pillulaz de lapide lasuli añ. ʒ. ʒ.
turbit. ʒ. ʒ. dyagrety. ʒ. ij. zinziberis mastice añ. ʒ. j.
misce cum syro po acetoso composito et fiant pillule
viij. aut. ix. R. diagalange vel diacoros p̄ confortati
uis. Item radix polipody cum paz anisi decoquatur
in pullo cum alyis speciebus odoriferis et delicatis
hominibus multum opitulatur Contra arthriticā bu
liatur radix eius cum semine feniculi et hermodactu
li puluerisatum in aqua multum confert. Aliuicenna

Paritaria nacht vnd tag

Paritaria calida et sicca in tercio gradu viridis magne est efficacie exsiccata vero nullius. Virtutem habet dissoluendi consumendi. diaforetica est et extenuatua ventositatum. Unum decoctionis paritarie et absinthii cum paz zuckeri confert contra frigiditatem stomachi et intestinozum et dolorem eorundem ex frigiditate et ventositate. Jode v3 p̄ strāguiriā z dissuriā et yliacā passiōē. paritaria calefacta i testa sine aliq

liquore supponat loco patienti. vel etiam in vino &
cocta cum semine anisi sup locum dolorosus tepide
applicatum miro modo mitigat dolorem & resoluit
Ipsa etiam paritaria sola decocta cum carnibus et co
mesta confert dolori stomachi et intestinoꝝ ex frigi
ditate vel ventositate Plures moderni homines fa
ciunt tortas ex ovis et folys paritarie contra p̄dicta
accidentia et confert. Cathaplasma etiam factus ex
paritaria et aqua salsa et oleo nutuo cocta et pecti
ni apposita valet contra stranguiriam et diffuria ꝛc.
Semen etiam cathaplasmatibus exhibitum ignem sa
crum extinguit miscendo cum succo semperuine. et etiā
combustionibus medicat. Tumores omnes cōpescit
cum aceto et furfure tritici cocta. Et postulas emē
dat eius succus cum oleo mixtus. Succus paritarie
cum cerusa & aceto mixtus ignem sacꝝ extinguit & her
postimenum si inde unganť. Et podagricis medica
tur succus eius cum vino et papꝝ croci mixtus. Et suc
cus folioꝝ eius cum succo liquiricie in potu accept⁹
tussientibus antiquis opimatur Et succus eius cū ol'o
rosi mixtus dolorem aurium mitigat. Succus etiam
eius tumores faucium loco gargarismi cōpescit. Ad
decta.

Portulaca **burezlkraut**

Portulaca in frigidat in tercio et humectat i secundo
 gradon. virtutē habet liniendi et humectandi et in fri-
 gidoandi. Optimus cibus est febucitātibz de colera
 et colericis. Silr sanis etiā cruda vel cocta pfert. va-
 let etiā ad calorē interiorz mēbroz. Lōfert etiā pō cō
 stipationē vētris aqua decoctōis portulace ⁊ lactuce
 et prunoz et uiaz passulaz. Item valet ad in frigidā-
 dum calorem frebülē. valet etiā cōtra stranguinam ⁊

dissuriā tūc opat̃ p̃strictionē ventris. Omnia enī inq̃n
tū urīnā puocāt intātū ventrē p̃stipāt. Platea. Sed
portulaca cū pueniēter apponitur p̃strictionē vētris
phibet humectat enim et relaxat. Confert etiā cōtra
ragadias. i. scissuras labioꝝ et ad vlcera eoz. Radi
ces portulace buliantur in vase eneo et fiat puluis cō
fectus cū melle et labia inde ungantur hoc idem raga
dias leprosoꝝ palleat. Confert etiā portulaca cōrrita
cum aceto contra apostemata calida in principio ip
sis apposita et succus portulace et etiā tota herba si
cōmedatur puenit vlceribus intestinoꝝ qz limit ipsa
Et puenit fluxui matricis immoderato. et succus eius
est fortior in hoc. et portulace vsus nimis debilitat
visū et infrigidat corpus et phibet vomitū colericum
et aufert libidinē. Țē portulaca masticata cū paruz
aceti fluxū sanguinis phibet nariū vel etiā conmeſta
ardorē stomachi tollit vicio colere p̃pterea causoni
cis plus alyz febribz p̃dest sup stomachū etiā empla
strata cū paz aceti miscendo idem facit. stuporē etiā
dentiū sanat masticata. et qñqz slipnica ē i sapore ido
valet dissintericis in cibis sumpta et qñ fricantur ve
rux cū ea eradicat eas p̃prietate sua nō qualitate. ci⁹
succus sedat sodam calidam. et p̃fert etiā doloribz re
nū et vesice et eoz vlceribus. et ipsa retinet fluxū men
struoꝝ et valet vlceribz matricis. ⁊ aqua ei⁹ valet emō
roidibz sanguinis ꝑandecta.

Polegion

poleij

Polegion est multum odorifera. Est autē secundum Plateariū calidū et siccū in tercio gradu. Cuius virtus consistit in folijs et floribus et debet colligi quādo est in flore. Et est duplex scz domesticū et agreste et utrūq; est multū vtile et medicinale. virtutē enī habet dissoluendi cōsumendi et p̄fortādi Et reuma frigidū cōstringendi et desiccandi et matricem mundificandi et coartandi ventris vulnam habet etiam virtutem educendi menstrua et frangendi aut destruēdi

calculū et confortandi stomachū. In eo etiā ē virtus
excitandi appetitū et extenuādi ventositatē. Et eius
virtus mirabilis est mitigādi dolorem interiorū mēbro
rum scz intestinorū. Et eius vsus multū facit ad con
ceptū vt dicit Plinius. Item poleyū impositū saccu
lo sup testā calefactū sine liquore aliquo et sacculas
adeo calidus applicet capiti valet contra reuma fri
gidū: et si maiorana apponit cū scicados arabico erit
eo efficacius. Et gargarismus factus ex aceto decocti
onis poley et ficū siccat valet contra frigidā tuf
sim ex cōglutinoso humore vlt aquoso. Item aqua ei
cum thucia mixtus valet contra dolorem oculorum
Et fomentatio eius sup aures sedat dolorem earum
Et vinū decoctōis poley et mēte vlt cōtra dolorem
stomachi et intestinorū ex frigida causa vel ventosita
te. Forte etiam facte ex poley et menta cū ouis cō
ferūt ad idem. Emplastrū etiā factū ex poley et mē
ta cū vino stomacho applicatū pdest ad idem. fomen
tum etiā factū ex decoctione poley et arthimēsie hu
miditates supfluas matricis desiccāt et vuluā coartat
et hodierno die plures mulieres tali fomēto vtuntur
Et decoctio poley et seminis feniculi et anisi in vīo
et oleo pectini emplastre pdest contra stranguiniam
et dissuriā. Placarius.

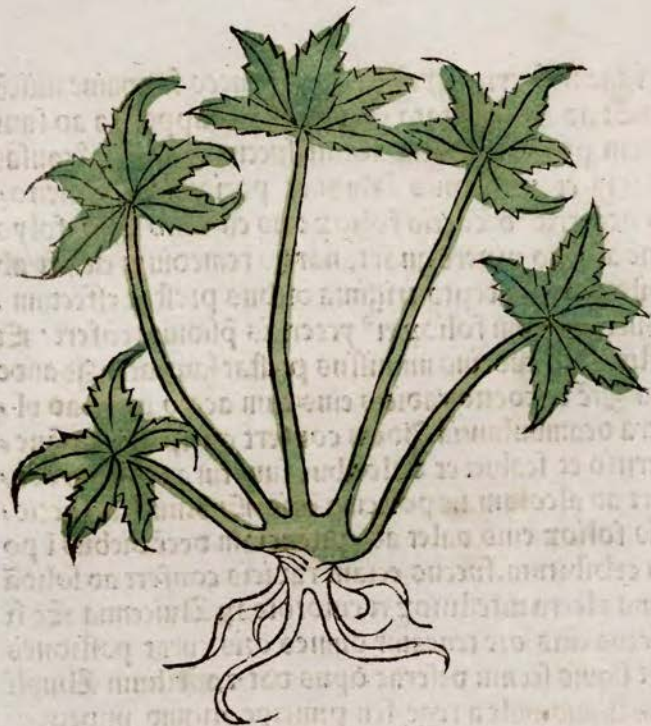

Porrum

lauch

Porrum aliud domesticum aliud silvestre calidum in
tercio siccū in secundo gradu. Et silvestre est calidius et
siccus, propter illud est deterius. porrum nocet stoma
cho causans inflationē ac ventositatē. Et cum sui acu
minē nervos mordet. facit enī fumos melancolicos et
alare caput obfuscando visū. Et eius usus causat so
nia terribilia. donec cauant ac eoletici et melancolici
seu inaniati et opilationem in capite habentes. volē

tes ea comedere capiant postea lactucam endiuian
et similia ut calor temporetur. aut porrum crudum be
nelotum elixetur cum lactuca ita mundificat humo
rem grossum a pulmone et opilationē epatis et sple
nis aperit et porrum cum aceto ⁊ succo plantaginis
naribus applicatum stringit sanguinē eaz. Itē por
rum crudum contusum super morsum serpentis pfert
Item succus porri cum parum mellis sanat vulnera.
et succus porri cum succo radicū lily soluit lūborū
dolorem. Item porrum crudum cū caulibus comestū
valet contra inebrietatem et stimulat ad coitū et por
rum solo suo odore fugat serpentes et scorpiones.
Confert eciam ad dolorem dentium cum piretro et
succo porri dentibus applicando ⁊ interficit vermes
eorum. sed vsus eius stomachū grauat. sitim ꝑuocat
sanguinem incendit si ex eo nimū comedatur. et semē
porri et allei in potu mirta facit stringere sanguinez
ex pectore. Itē succus eius cū sumatur cōfer ⁊ veruca
Et succus cum sale mixtus confert vlceribus fraudu
lentis. et porrū siluestre vlcera corpus. et eius come
stio causat sedam. et ꝑuocat urinam et mēstrua ⁊ am
bo nocent vesicē et renibus vlceratis. et cōfert emo
roidibus coctum et moreeimplastri suppositū. et e⁹ vs⁹
cōmouet ad coitum et similiter eius semen torrifactū
Et folia eius cum granis mirti valet contra renasmo
ne n⁹ ⁊ porrum cum oleo amigdalaz coctū valet in co
colica. Auicenna.

Pentaffilon funffinger

Pentaffilon grece quinq; foliū latine. eius radix si
 catua in tercio gradu minime vero caliditate manife
 sta pncipat Elixatura eius cum edera terrestri dolorē
 dentium mitigat ore retenta et ex decoctione eius ⁊ pi
 retri et parum mellis fit gargarismus qui putredinē
 oris tollit et decoctio eius cum plantagine ventrem
 stringit. Dissint ericis necesse adhibetur Arthetis ⁊
 sciaticis prestat effectum. Elixatura eius cuꝫ ace
 to et cathaplasmata herpestino confert seu pōest

et ignem sacrum extinguit cum succo semperuine miscē
do. Et ad apostemata et pānericium apposita ad sani
tatem poucit. scabiem soluit. succus radice ei⁹ causas
epatis et pulmonis saluat et porionibus veneno
sis occurrit. decoctio folioꝝ eius cū vino cum folys
sene addito pipere quartanarijs remedium est. Et ab
epilepticis accepta triginta diebus prestat effectum.
Succus etiam folioꝝ ei⁹ yctericijs p̄sidium cōfert. Et
fistulis succuseius immissus prestat sanitarē. Pande
cta. Itē decoctio radice eius cum aceto valet ad vl
cera deambulantiā. Idem confert erisipilis et pāne
neritio et scabiei et doloribus iuncturaz. Idem con
fert ad alcolam. i. apostema oris. Et vinum decoctio
nis folioꝝ eius valet ad epilenciam decē diebus i po
tu exhibitum. succus eciam radice confert ad solidā
dum vlcera intestinoy et emoroidaz. Auicenna. Et si
succus eius ore teneatur omnes oris curat passiones
Et si quis secum deferat opus dat ⁊ auxilium. Ampli
us si quis vult a rege seu principe aliquid impetrare
liquid impetrare copiam dat eloquencie si secum ipsā
herbam deferat et obtinebit qđ. Albertus dicit libro
secretorū de virtutibus herbarū.

Uir

¶ Pipinella beunenellen

¶ Pipinella est herba similis saxifrage. non differens nisi in pilositate. qz pipinella est pilosa sed saxifraga non habet pilos. unde versus. ¶ Pipinella pilos saxifraga non habet pilos. et est calide et sicce complexionis. Virtutē habet diureticā et virtutē dissoluenti lapidē frangit in renibus et vesica. confert etiam contra stranguriā et dissuriā. Ad hec omnia valet vinum decoctionis pipinelle et saxifrage et muly solis cū radice petrosilini et spargi. hec eadē decoctio mul

tum potest in colica et yliaca passio nibus. Similiter
prestat auxilium contra opilationem splenis et epatis
vel detur sequens potus qui maioris erit efficacie ad
uersus easdem egritudines predictas. **R.** pipinelle sa
ri frage scabiose carthapucie añ. m. j. floz violaz et bo
raginis vuaz passulaz añ. ʒ. ʒ. seminu petrosilini mi
lij. solis anisi liquiritie radicū spargi et tamarisci añ
ʒ. ij. folioz sene. ʒ. ʒ. ʒ. cibet ʒ. ʒ. oia pñdāt grosso mō
et buliantur in lb. ij. aque ad pñsumptionē tercię ptis
coletur et colatū dulcoretur cum sufficiency zucro et
fiat potus mane et sero tepide sumendus p qualibet
vice in qñtitate medij cippi. quo potus pñsumpto sequē
tes pillule citra medium noctis exhibeantur. **R.** mas
se pillulaz fetidaz masse pillulaz agregatiuarū añ.
ʒ. quicq pulpe granorū coconidiij numero. viij. misce
malaxando cum siropo aut potu superiori et fiāt pil
lule. **¶** Postea dantur diaciminum vel electuarium
ducis p confortatiuis. et vngantur regiones splenis
vel intestinoz vel renū cum vngēto dialtee vbi dolor
expostulat et sumū erit remedium.

Papauer **magfamen**

Papauer frigidum et siccum i serbo scz album: sed papauer nigrum est frigidum in tercio Avicenna Semē papaueris medicine ppenit notāter album et semen papaueris nigri non debet dari qz magis morificat virtutē habet inoncedi somnū fiat emplastr ex semie papaueris et lacte mulieris et albumis oui circa tēpa et quidā dāt pueris pulueres papaueris albi cū lacte ut eo melius dormiant. Et semen papaueris vel ipsa herba trita cum oleo rosis ⁊ supponatur aut ligatur

Alpostemati calido in principio et si r valet cōtra ca
letactōnē epatis. Et oleū violaz cū semine papaueris
albi cōficiat et inde spina dorsī vngatur febricitantibz
ido valet contra siccitatē mēbroz vt i ethica 2 i alys
febribz Itē ptra siccitatē pectoris et cōsumptionem
mēbroz pferit diapapauer. vt p̄ficiatur electuariū ex
succo liquiritie gumi arabici draganti anisi 7 seminis
papaueris albi iuxta quātitatē alioz et cōficiat cū si
ropo de papauere et fiat electuariū qd valet tabefa
ctis et exiccatis sen et hicis vsupra. Item si caput la
netur cū decoctione seminis papaueris et radicis ei⁹
inducit somnū in febribz acutis i quibus instancia vi
giliāz asistit. Item ex succo papaueris marini fit opi
um qd est frigidū i quarto gradu et siccū i tercio Itē
oia papauera in figura folioz cōueniūt sed differūt
in floribus. qz aliqd papauer scz albu habet florem
album. Et papauer nigrū habet florem nigrū. 7 papa
uer rubrum habet florem rubrū et papauer cornutu
gerit florem claucum. Et omia papauera pducūt se
men nigrum pter papauer albū qd habet semen albū
Et ex succo papaueris nigri fit opiū forte. Item eli
tratura papaueris in cibis somnū inducit. Et folia pa
paueris cum aceto exhibitā tamocē tollunt. et ignez
sacrum et tinguūt. Et marie dolorē au. erūt ab extra
applicando. Et tussim mitigat et fluxum veneris ab
scindit et si minimū bibitur litargicos facit et occidit
dolorē capitis et aurium cum c. oco mirtū sedat. ¶ dā.

Populus ulbenpaum

Populus est arbor cuius complexio ē cōposita et s̄b
stantia aquea et terrea subtili ppter hoc accidit q̄ ei
us virtus ē composita. Et vinū decoctōis corticis e⁹
cōfert sciaticæ et distillatōni vrine. Et dicitur q̄ phi
bet conceptionem qñ bibi⁹ de radice eius. Et dicit qñ
porat de folijs populi idem facit post mūdificationē
menstruoz. Et succus folioz populi qñ distillatur in
aurem tepide pfert doloribus eius. Item ab ista ar
bore fluit resina et hec resina a diascoride et ab alijs

iudicatur medicinalis. Et sanguinē stringit. sudores
et alios fluxus noxios cōpescit. Ex eis quidā sumitati
bus ante p̄ductionem folioꝝ solet fieri vngentum fri
gidū opilatuum et caloris mitigatiuum ⁊ somni p̄uo
cantiū. Et hoc vngentū a medicis appellatur vngentū
populion et in multis causis necessariū iudicatur. et
hoc vngentū dicitur populion q̄ fit de oculis popu
li vꝝ p̄t calorem febrilē acutū. Et valet hys qui dor
mire nequūt vncis temporibꝯ et pulsibꝯ et plan
tis manū et pedū. hoc idem vngentū cū oleo rosarū
vel violaz mixtū. et super epar inunctū calozē mirabi
liter tollit. et super vmbilicū vncū sudorem p̄uocat.
Et tale vngentū fit isto modo. R. oculoz populi. lb. i
fo papapo. mandra. folioꝝ iusquiami solatri. vermicu
laris lactuce sempuue añ. ʒ. s. omia p̄tūdantur ⁊ bu
liantur cū vino ad vini consumptionē. postea compri
matur p̄ pannū forti cōpressionē cui colato adde au
rugie nouelle porcine sine sale quātū sufficit et mone
atur in patella iuxta ignem in modū vngenti et in va
se reconde. Nicolaus in auditorio suo. Serapio.

Pastinacasyl wildmoren

Pastinaca silvestris. i. daucus asininus. cuius virtus calefacit et abstergit: puocat urinā et menstrua tota herba facit hoc maxime vero semen et radix. Sed qñ ex folys eius fit emplasty sup vlcera que incipiūt cor-
rodi cum plantagine conuent ne ampliētur. Item quando fit fomentatio cum folys pastinace silvestris et arthimesie cum vino prouocat menstrua. Et p^o ta-
lem purgationē bibatur de vino decoctionis seminis

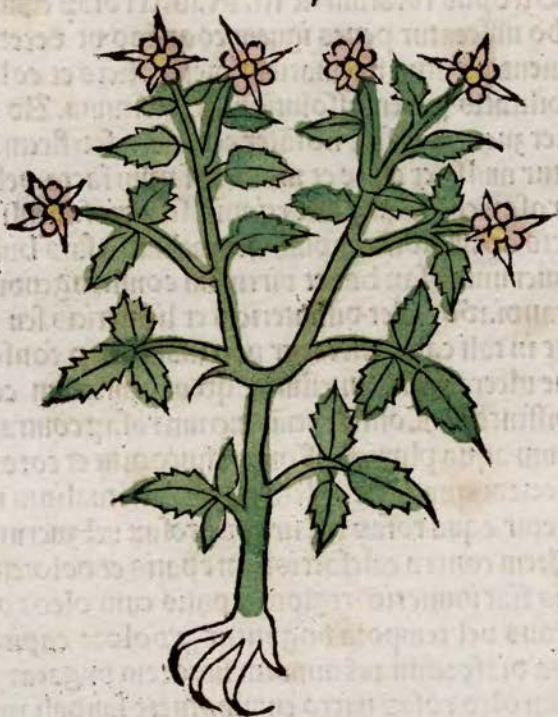
pastinace cū rasura eboris facit ad conceptionē. vniū
etiā decoctionis pastinace siluestris et seminis petro-
silini feniculi confert stranguirie. Et valet eius deco-
ctio folioꝝ pastinace cū folijs altee et radicū lilij cuz
butiro in patella impastando in modū emplastri mi-
neram pectoris ungendo qđ valet in pleurisi. Et ra-
dix pastinace siluestris in cibis sumpta ad coitum ex-
citāt non fortiter et puocat urinā. sed pastinaca silue-
stris minus valet in cibis. Domestica vero pastinaca
nomine baucia cōuenientior est in cibo que multum
inflatiuū ē aliqđ vētositatis habet et libidinositatis
Semen ergo pastinace domestice id est baucie incita-
tiuū est ad coitum. Pastinaca vero agrestis non ad
est inflatiua ideo diureticū est et menstruoꝝ cōmoti-
uum herba etiā est formacū diaforeticū exterius positū
cū vino cocta addita calamento. Est tamen herba o-
bilior in omnibꝫ respectu seminis ꝑpter ad mirtioneꝝ
aqueose humiditatis. Pastinaca vero siluestris fortior
est ad oīa. urinas autē mouet et menstrua puocat et
tota quidā herba et maxie semen et radix. Quidam
autē siluestrē pastinacā vocant daucū siluestrē. Pan-
docta radix pastinace appensa collo valet ad tumorē
eius. Eciā serpens nō potest nocere deferenti radicem
Adacer

Pastinaca domestica: moren

Pastinaca domestica. i. baucia calida est i medio se-
cundi. et humida in principio tuisdem. Et est duplex
eius maneries scz domestica et agrestis. alio nomine
pastinaca domestica baucia appellatur. esui plus co-
petit talis pastinaca q̄ medicine. Virtutē habet gene-
randi sanguinem multum et spissum. unde auget libi-
dinem cōualescentibz et melancolicis valet cruda vl-
cocta comesta. et viridis maioris est efficacie. sicca mi-
noris. Fit autē inde vnum conditum ex radicibz sicut

de yringis ad coitum incitandū. et vsus radicis gene-
rat bonū sanguinē et multiplicat sperma. valet ad di-
gestionem bonā pcurandā. Et potest isto modo con-
diri. R. radicū pastinace mūdare et coque bene et
coctas minutim scinde et exprime aquam cui addat
mellis despumati et coquatur vsq; ad mellis cōsum-
ptionem et p̄tinuo moueatur ne adhereat cacubo et
citra finem decoctionis appone p̄meas mūdadas. po-
stea apponas spēs aromaticas vt cinamomū zinzibe-
ris galange macis nucismuscate ꝛc. Et vsus illius cō-
diti vir tūtem digestiūā miro modō cōfortat et bonū
sanguinem p̄pagat et mltiplicat sperma. Eodē modo
fit conditū radicū yringi vel secacul. Platearina. Et
pastinaca domestica a quibusdam daucus domestic⁹
appellatur sine haucia. Est autē talis magis digestibi-
lis q̄ daucus siluestris quantū ad radices. Et radix
talis pastinace domestice est excitatiua ad coitum qz
est ventositiua et calefactiua et humectatiua que tria
vt plurimū concurrunt ad carnis libidinē. Pande.

Rosa

rosen

Rosa frigida est in primo ⁊ sicca in secundo gradu. et rose viridis et sicca cōpetunt vsui medicine. eligende sūt rose rubee in medicinis. de rosis viridibus multa sūt scz mel rosaz ⁊ zncrū rosaz et mulla rosaz. sirop⁹ ros. oleū ros et aqua ros. Ad rosaz sic fit. mel despumetur et coletur cui misceantur folia ros minutiz incisa et aliquantulū decoquit⁹ zncrū rosaz sic fit. Recipiātur folia rosarum optime contusa vel minucim incisa ⁊ cū zcuro albo ⁊ soli p̄sentet⁹ pro ipsius fermētatoe

Siropus rosarum sic fit. **R.** succi rosaz cum zucro al
bo misceatur penes ignem coquendo ut decet et conue
nienter datur flegmaticis melancolicis et colericis de
bilitatis ppter dissolutionem spirituum. Ad idem va
let zucrum rosaz notater colericis. sed flegmaticis da
tur mulla ex aque et melle rosarum facta. vel dat mel
rosaz cum aqua decoctionis seminis feniculi flegmati
cis ad mundificandum stomachum a suis humoribus
zucrum rosaz habet virtutem constringendi et cofor
tandi. ideo valet dissintericis et lientericis seu diaricis
et in tali casu misceatur paz mastice p consolidatio
ne ulcerationis intestinoz qd ut plurimum consequit
dissinteria. Confert etia zucrum rosaz contra vomitu
cum aqua pluuiali. Contra syncopim et cordiacā pas
sionem que fit ex calefactione spiritualium mēbroz
datur aqua rosaz vel siropus rosaz vel zucrum ro laz
Item contra calefactionem epatis et dolorem capi
tis fiat inunctio regionis epatis cum oleo rosaz. vel
frons vel tempora ungantur p dolore capitis. et cō
tra diaforesim vel nimium sudorem ungatur corpus
cum oleo rosaz mixto cum puluere sandali rubei et al
bi etc Et oleum rosaz scdm quosdam fit iplendo vas
vitru rosaz et oleo et faciunt bulire in caldario aqua
pleno Item contra corrosionem oris valet mel ros
cum aqua ros mixtum et contra syncopim et cordiacā
passiones datur aqua ros in potu et facies irroretur
Et in colicis oculoz miscetur Serapio Pandecta
Auenenna de viribus cordis

Raffanus

rettich

Raffanus calidus est et siccus in secundo gradu. Radix autem eius magis composita est usui medicinae et viridis magis quam sicca. habet autem virtutem incidendi et dissolvendi et ex eo fit oximel hoc modo. Radix contundantur et mittantur in aceto ad tres dies postea aliquantulum bullantur et colature de mellis sufficientia tale oximel valde contra quartanam et quotidianam. Sed si predictae colature miscatur zuchrum fit siropus conveniens contra quotidianam ex flegmate salso vel contra tertia

nam notā. i. impuram scz nartam ex colera 7 fleema
te. Item si frigidi humores sint idigesti in stomacho
radices raffani infusas in aceto 7 parum mellis come
dat paciens ad saturitatem post bibat aquam calidā
7 digitis in ore missis vl' penna in oleo inuncta vom
itus puocet. Et ipa herba in vino cocta 7 absintheo
7 oleo cathaplasmata regioni splenis valz cōtra du
riciem eius. vel cathaplasmetur pectini soluit strāgm
riam et dissuriam ꝑ latearius. Et succus raffani vel
aqua decoctōnis raffani cū cerusa 7 paz mellis ros
cōfert lentiginibus faciei 7 omni liuori eius facie in
de abluendo Item raffanus quando comeditur ge
nerat ventositates 7 facit eructuare 7 puocat urinam
7 calefacit. Et quādo comedit ante cibū impellit cibū
ad supiora 7 non facit cibū descendere ad fundū sto
machi. Et ꝑpter hanc causam qñ sumitur ante cibum
puocat vomitū. Et quando sumitur post cibum mol
lit ventrē 7 inuat cibū ad descēdendū. Et quādo deco
quitur radix raffani in cibus cōfert tussi et humoribz
grossis cōgregatis in pectore. Et est conueniens in
yozopisi de causa frigida. Et quando succus eius mi
scetur cū farina lolij facit nasci pilos in alopecia. Et
gargarism⁹ ex eo. factus resoluit squināciā. Serapio

Radix**mirretich**

Radix calida est ⁊ sicca in tercio gradu. et ē herba cuius radix simili modo appellat̃. et radix vsui medicine cōpetit. Et radix rassani domestici similem habet virtutē rassani ī capitulo precedēti. ⁊ cōfert cōtra easdem causas ⁊ eodē mō sed nō adeo efficaꝝ. Plateari⁹. Itē radix ei⁹ vs cōtra calculū se resoluentē. principaliter eius aqua prodest. Similiter valet aqua eius calida sumpta prouocando vomitum cum penna vel cum folio quercus. Et rassanus domesticus est radix.

sed qđ nos vocamus rassanum est rassanus agrestis
Pandeeta. Et folia radices in cibis sumpta resistunt
veneno. Radix etiam ieiuno stomacho sumpta com
mesta vel potata magnum prestat sanitatis adiuu
rium. sed inflationem facit et ructiones fetidas. se
men eius urinam mouet ventrem malaxat decoctio eni
radicis in cibis priscis pdest et flegma thoracis pur
gat. Et decoctio radices cum oximelle sumpta vom
itum mouet cum melle mixta putredine oris curat ab
luendo os. Et decoctio radices in aqua linoretz faciei
tollit et vim fungorum venenosoz compescit Semen
vero eius cum aceto coctum et potatum splenem
minuit. decoctio totius herbe radices et altee in mo
dum cathaplasmatiz ydropicis applicata confert et
splenericis. Et Pandeeta dicit nos autem expti sumus
de hac planta multociens qđ qđ coquitur multu cu
kistordei donec dissoluatur in decoctione et detur i
potu habet magnam efficaciam in egritudinibus pe
ctoris antiquis qđ sunt ab humoribus grossis. Item se
men eius confert venenis sicut teriaca. et rasis dicit au
toritate Serapionis qđ exptus fuit hoc et inuenit ve
ram qđ aqua radices rassam domestici sup scorpionem
distillata vidit ipsum statim immobilem et de inde in
flatus est et crepuit per medium. Serapio.

Ruta

rutte

Ruta calida est et sicca i tercio gradu cuius duplex est maneries scz domestica et agrestis que pigamē dicitur. Et folia et semina cōpetunt vsui medicie. Virgultū habet diureticā et dissoluendi et consumendi. Puluis rute cum piretro naribus inflatus flegma educit ⁊ cerebrum mundificat ideo valet ad epilenciā ⁊ alias discrasias cerebrales vicio flegmatis causatas. Vinū etiam decoctionis rute et pionie et rois marini valet ad idem notanter ad epilenciam. Item Vinum deco-

erionis rute in potu datū valet contra defectū visus
Vinum decoctionis rute cum piretro valet dolori de
cium ablundo os. Et contra paralysim mēt 2 oꝝ va
let vinum decoctionis rute 2 castoꝝij 2 herbe paralif
Item contra yliacā passionem 2 colicā valet succus
rute cum paz pulueris esule 2 mellis mutuo miscēdo
et detur patienti in potu. Item cōtra tenasimonem
decoquatur ruta 2 rarnsbarbatus in vino 2 oleo et
fiat eukacisima. i. sessio sup talem decoctionem calefa
ctam. Clinum etiā decoctionis rute 2 absinthei 2 cor
ticis tamarasci vel floꝝ geneste cōfert opilatōni sple
nis et epans. Et ruta 2 anetum cocta in vino 2 oleo 2
cathaplasinata peccini cōfert stranguirie et dissurie.
Item ad menstrua prouocanda 2 fetum mortuum 2
secundinam educendam detur trissera magna cum suc
co rute. Idem operat succus eius solus per os dat⁹
aut pessarisatus cum mirra. Et contra lippitudinem
oculoꝝ. 2 rubedinem puluis thucie cum succo rute cō
ficiatur. Contra venenum bibitum vinum rute bibat.
Et contra morsum animalium venenosoz valet ruta
emplastrata morsui. Et si quis fuerit totus circūdat⁹
ruta viridi secure potest accedere ad basiliscum inter
ficiendū. Serapio auctoritate diascoridis ruta est de
rebus cōferentibus inflatōnibus 2 ventositatibus et
ipā extinguit libidinem. et etiā prouocatua vrine
et menstruoꝝ.

Rosmarin? ! rosenmarin

Rosmarinus ca. 7 siccus. 7 est frutex cuius excessus in qualitatibus p plateariū nō determinat. Sed pande cta auctoritate mesue ē cali. 7 sic. i. tercio gradu. 7 ei⁹ sunt plures species. Et virtus oīm speciez est silis ex hoc q̄ resoluit mollificat abstergit 7 icidit. 7 succ⁹ ei⁹ us cū aqua mellis curat obscuritatē visus que fit ex humiditate grossa. Emplastrum factum ex folijs rosmarini et succi plantaginis confert fluxui sanguinis emoroidarum. Et idem sedat ad apostemata

calida ani et extenuat emoroidas egrediētes et ma tu
rat scrofula et apostemata difficilis maturationis ad
dita radice altee. Et vinū decoctionis foliorū roris
marini cum scolopendria et boragine confert ycteri.
cie. 7 qñ sumit in potu cū vino addita paritaria cōfert
tortionibus ventris. et vinū decoctionis eius et semi
num feniculi et petrosilini et arthumisie pdest urinā
et menstrua p̄uocādo. et succus eius expressus cum
aqua feniculi .cum thucia miscendo fit inde colirium
qd̄ acuit visum. Et semen eius qñ sumitur in potu fa
cit idem. et qñ decoquit ipsa tota herba roris mari
ni cum calamento in vino et oleo et vngat inde cor
pus prouocat sudorem. et sic confert in ydriopisi. Et
vinum decoctionis roris marini et rute valet in epilē
tia addito par piperis. Et puluis roris marini cum
farina lolij vel furfuris cum succo ebuli et par aceti
miscendo valet in podogra. et quādo abluir caput
cum aqua decoctōis roris marini et maiorane 7 flo
rum scitados confert cerebro et dolori capitis. Con
tra sincopim detur dianthos cum vino decoctionis
roris marini. Contra humiditatem vne vinum deco
ctionis eius gargarisetur cum parum piretri. Cōtra
dolorem intestinorū ex ventositate detur vinum deco
ctionis eius et cinuni Ad menstrua p̄uocanda et ad
conceptionem fiat fomentum circa pudēda cū aqua
decoctionis eius et mellisse. Serapio.

Rapa**ruben**

Rapa calida in secho et humida in primo multūplus
alijs herbis nutrit. dure tamen est digestionis mollez
et inflatā facite arnē ppter sui vētositatē et inflatōz
ideo augmentat sperma 7 puocat coitum. Et quanto
magis decoquantur et melius nutriunt. et nocumētū
earum auferitur et decoqui debent cum carne pingui
Item podagrici et arterici si fomententur in earum
decoctione dolorem sedant. Et vinum decoctionis se
minis raparum domesticarum valet contra serpentis

morfu in et tale vinū illinitū sup morsum serpentis p
dest. Item rapa inflat et semen seu sperma in homine
generat. Item due sunt species rapaz scz domestica
que superius dicta est et agrestis q̄ vocat rapola secū
dū Pandectā cuius succus mirabiliter herpenb et fi
stulis impositus medet et semē eius ē teriaca venenis
Rape cocte et comeste nutriunt et generant ventosita
tes et incitant ad libidinem et augent in spermate Et
decoctio rapaz applicata sup podogrā et sup scissu
ras que fiunt a frigore p̄fert eis Et quādo fit empla
strū cum rapa cōtrita cū succo ebulli facit ad idem. Et
q̄n fodiat rapa vna ad cuius cauaturā ponat cera li
quefacta cum oleo roī et ponitur sup cineres calidos
et calefiat multum confert scissuris ulceratis que fiūt
a frigore. Item folia rapaz cocta cum petrosilino ⁊
feniculo et boragine in iure carniū et comedantur
puocant urinā Item semen rape ponitur in confecti
onibus teriacaz que fiunt contra venena. et semen ra
pe agrestis administratur in medicinis que mūdificāt
faciem corporis scz cum farina lupnozet farina faba
rum et cerusa in aqua miscendo. Et est alia species ra
pe q̄ pue q̄n p̄medit generat inflatōes. et eius nutrimē
tum est minus alterius rape. Serapio.

Ribes sant iohans trublin

Ribes est frigida et sicca in scdo gradu: et est frutex cuius fructus est rubens et dulcis cum acetositate et si pricitate. et ex hoc cōtingit q̄ infrigidat stomachum et abscindit fluxum ventris et vomitū et sitim: et rob eius. i. succus eius pfert cordiacis et vomitui et fluxui qui sunt a colera: et puocat appetitū cibi sua frigida: te et succus eius exprimit ex fructibus quando teruntur et coquitur expressura illa dōc habeat sbam: et t. l. succus abscindit sitim que accidit a calitate et a colera

Et confert morbillis et botchar que fiunt in corpore
sicut sunt variole cum similibus Et modus siropi eius
est sicut siropus de berbaris et est frigidus et siccus q̄
potest isto modo fieri. R. succi ribes. lb. j. succi bora
ginis q̄r. lb. seminis plantaginis seminis citoniorum
añ. 3. ij. buliantur cū paz acetī ad consumptionē ter
cie ptis et colature addatur zucri albi qđ sufficit pro
dulcoratione et fiat siropus pueniēs calori febrili et
fluxui ventris ex colera. valet etiam contra pestilēciaz
cum aqua acetose exhibendo et sitim extinguit Et stu
pefacit dentes eius succus ori exhibitus et succus ri
bes cum aqua plantaginis potatus cōfert emoroidi
bus et ebrietati Serap. et Pandecta auctoritate ras
ribes est frigida et sicca stringit ventrem. et idē aucto.
mesue frigida est et sicca in scđo gradu. rob eius. i. suc
cus fructuum Ribes est sicut rob acetositatis citri ca
lorem colere et eruberantiam sanguinis extinguit Et
valet apostemantibz pestiferis seu pestilentie Item suc
cus ribes cum puluere thucie mirtus acuit visuz. etiā
succus eius valet dolori capitis exfrigiditate.

Rubeatinctoz klebekrut

Rubeatinctoz est calida et sicca in secundo secundum plures autores: Sed secundum averroem colligitur ea de rubeatinctoz causa est et sicca in tercio gradu Et est duplex scilicet domestica et silvestris vel maior et minor. Maior est que maiora habet folia. Minor que minora habet folia et minoris virtutis habet autem virtutem confortandi suam praenoticiatam et diuretica est sua amaritudine Contra debilitatem stomachi et epatis et relaxationem deum vinum decoctionis eius et masticis. Valet etiam em

plastrum sup stomachū factum ex puluere radicis ru
beetinctoz 7 puluere galange 7 mastice et oleo 7 cera
ad menstrua puocāda 7 ferū mortuū 7 secūdinā educe
dam cōtundatur radix ruheetinctoz cum melle vnga
tur 7 cū scāmonia spergat 7 fiant inde pessaria 7 imit
tatur matrixi et valebit ad predicta. Item aqua sco
ctionis eius si caput inde abluat reddat capillos ru
beos Quidam ppinant radices tincture rubee pulue
risatas cū mellicrato sciaticis neq̃ paraliticis Suc
cus eius auribz infusus dolorem aurū mitigat cū sul
phure mixtus Pandecta. Virtus etiam radicis rubee
tinctoz mundificat epar et splenem et aperit opilati
ones eoz et puocat menstrua et vrinam grossam p
puocatione forti. et abstergit absterfione tempata om
nia que indigent absterfione. ideo cōfert morphee al
be puluis radicis eius cum puluere aloepatici 7 succo
allei et paz mellis inde vngendo morpheam. Et ra
dix hui⁹ herbe est rubea sicut appellatur. et habz vir
tutem puocandi vrinam. 7 quando bibitur succ⁹ ra
dicis cū mellicrato cōfert ictericie sciaticæ 7 paralisi
et facit mingere vrinam multum grossam. et fortassis
facit mingere sanguinem ideo valet miscere mastice.
Serapio capitulo eodem.

Solatrum nachtschat

Solatū est siccū in scdo. et sunt quatuor species. vna
 earū comeditur alie vero nō .et illa que comeditur est
 domestica .et est herba non magna habens ramulos
 plurimos. et folia eius nigra similia folijs baselico-
 nis. et habet semen rotundum cuius color est viridis
 et niger. sed quando maturatur fit rubeum. et quan-
 do frangitur inuenitur in eo humiditas multa ⁊ gra-
 nula sunt semina ei⁹. et sapor ei⁹ est stiptic⁹ ⁊ ē ppositū
 et vtrunq; cōpositis vult inuere serapio q; in eo sunt

due substancie ſc3 terrea 7 aquoſa. Et quando fit em
plaſtrum ex folijs ſolatri 7 lappacio acuto cum ace
to 7 ſale factum reſoluit apoſtemata 7 curat ſcabiem
ulcerofam 7 pruritū eius. Et idem val3 inflatōni ſto
machi. et ſuccus ſolatri v3 doloribus capitis ex cau
ſa calida ab extra applicando. Et ſuccus eius miſce
atur cum cerna 7 litargiro et oleo roſaz 7 parū aceti
confert eripile 7 alijs apoſtematibus multū ignitis
Et quando idem miſcetur cum pane valet ſcabiē ul
cerofe. et quando fit naſtale vel peſſarium cū ſucco ſo
latri 7 plantaginis 7 puluere boliarmeni confert cur
ſu humiditatum matricis. et cum ſucco ſolatri 7 ſuc
co ſcolopendrie cum ſucro fit ſiropus cum clarifica
tione cui addendo reubarbaz 7 maxime cōfert opi
latōni ſplenis 7 epatis. Vel q̄ melius eſt. R. ſucci ſo
latri. ʒ. iij. reubar. ʒ. j. ſpice ʒ. ʒ. ſucci ʒ. ʒ. terēda terā
ē 7 repide adminiſtre. et cōtra calidā apoſtemata ſto
machi vel epatis v3 inteſtinorū confert ſuccus ſolatri
cum aqua ord. i 7 multū approbat. Idem valet con
tra calefactōnem epatis pecia panni intincta in ſuc
co eius ſepe applicata regioni epatis prodeſt. Idem
fiat cōtra colicam 7 podogram. vel ipſa herba trita
cum oleo vel aqua roſarum deſuper ponatur Contra
calida apoſtemata in principio confert ſolatrum cum
aceto contritum p̄ repercuffione. 7 ſolatrum raro p̄
alimento ſumitur. ſed ut medicina gracia infrigida
tionis. Mandecta. Serapio 2c.

Spinachia Spenatkraut

Spinachia ē frigida et humida in fine primi gradus
Lenire habet ventrem ⁊ cōfert dolori pectoris ⁊ pul
monis et doloribus qui fiunt a colera ⁊ sanguine. Et
nutrimentū eoz est melius nutrimento atriplicis. et ē
operatio spinachie prope operatōnem atriplinis. et ī
ipsis est virtus abstersina lauativa ⁊ vincūt coleram.
et comeduntur in oleribus vel buliantur cū carnibus re
centibus. Conferunt etiam doloribus dorsi vicō san
guinis et est lenitina ventris. et fortasse restringunt

sterens a iure corū ergo auferantur spinachie a iure
suo et si comedant conferūt anbelitui ⁊ pectori ⁊ pul
moni calido. Item spinachia ingredit̃ optimū genus
olerum tempe cōstipatiōis vētris quod nō āter pōt
sumi tempe estatis ⁊ fit isto modo. R. spinachie ⁊ ble
tes ⁊ atriplex et lactuce borago. que omnia buliant̃
maxime in iure carnum recensium et multum confe
runt ad predicta accidencia. Sed ubi est maior intē
tio infrigidatiōis i corpe exuberāter calido possunt
addi portulace. Et ubi ē maior intentio lubricatiōis
precipue in corpe multū constipato ex calore addat̃
mercurialis cū vniussulis. In hieme vero cōferunt
olera facta ex nasturcio aquatico petrosilino ⁊ vrtica
minori ⁊ feniculo ⁊ spinachia qđ omni tempe potest
sumi. et nunquā expedit corpi tempato qđ herbe crude
sumantur exreptis lactucis et portulacis et boragie tē
poribz feruidis ad cōpescendū sanguinis feruorem ⁊
estuationem in stomacho et epate. Et vsus frequens
olez non cōfert vtz per Auerroim quito colligz om
nia olera generant melancoliā dempta lactuca et bo
ragine.

Silerimōtanū wilkōmel

Silerimontanum. i. silicis calidū z siccū in fine secun-
di gradus fmi p̄dandectā z Alucēnam. Virtutem ha-
bet incidendi et dissoluendi humores fleumaticos fi-
scosos z congelatos. et p̄pter hoc aperit vias omnes
z cannales opilatōnes z puocat urinam z menstrua
Et confert asmā et omnibz egritudinibz fleumatici-
cis. Et semen silerismontani ponitur in medicinis.
Virtutem habet diureticam. Vinū decoctōis semis
eius cōfert cōtra stranguiriam et dissuriam et contra

opilatōnem splenis 7 epatis renū 7 vesice. Et puluis
seminis fileos cū ficubz siccis mixtus cōfert ad idem
Fumigatio eciam facta cū herba sileris montani et
abrotano menstrua puocat 7 valet cōtra stranguiri
am 7 dissuriā ipse herbe in vino cocte pectini empla
strata stranguiriā soluit. Et vinū decoctōnis sileris
montani et radicis yreos cōfert in asmate et epilēcia
Et Serapio auctoritate Dioscoridis. Virtus eius est
calefactina scz radicis eius et seminis. Et quando su
mitur vinum decoctōnis eius puocat urinā. 7 coar
tatōni anhelitus pfert 7 suffocatōni matricis 7 in p
uocando menstruum expellit fetū. et idem eciam pfert
tussi antique 7 debilitati digestionis et torsionibz ven
tris et debilitati epatis. et quādo sumit ex semine ei
us aut radici eius in vino et pipere pseruat et defen
dit hominem a frigore aeris. et propter hoc cōfert iti
nerantibz in hieme. et quando homines 7 alia anima
lia de hac planta comedūt tempe coitus eoz confert
eis statim ad pregnandū Pandecta et Serapio. Ali
cenna. Vinū decoctōnis radicis eius 7 seminis cōfert
in dolore dorsi. et aqua decoctōnis eius 7 ros valz
in soda idest dolore capitis.

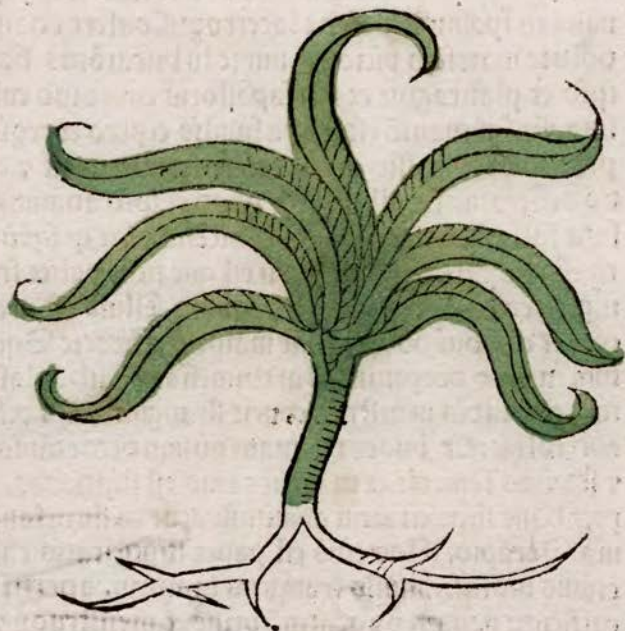

Sinapis

senff

Sinapis est ca. et sic. in quarto gradu. et eius duplex est species. vna est cuius semina exterius sunt subnig interius vero alba. Alia cuius semina interi⁹ et exteri⁹ sunt alba. et habent vnā virtutem sed prima species est acutior scda. Et est eligendū illud quod non est nimis siccum nec extenuatum et sit granum grossū et si frangitur est album. Virtus folioꝝ est vlcera tua propter hoc pungit multum quando teritur et misce tur cum radice enule puluerisate et dimittat p horam

et confert sciaticæ ulcerose. Et quādo miscetur cū oleo
laui et inde linitur scabies ulcerosa sanat eam. et idē
confert dolori splenis ⁊ aufert eciam maculas ungui
um. Et quando radix eius supponit collo patientiū
dolorem dentium pōest. Et habet eciam virtutem atē
bendi ⁊ psumendi supfluitates cerebri quādo mastica
tur vel fiat gargarismus cū puluere eius et piretri ⁊ zī
ciberis ana pondere cū melle rosarū ⁊ aqua plantagi
nis mīscendo. Idem cōfert apostemati oris ⁊ in casu
vulnē. Et quādo fit ex semie sinapis et vitellio oui et
pap salis ungentū valet ad scrofulas. Et puluis ei⁹
mixtus cum zinzibere narib⁹ appositus causat sternu
tatōnem et valet in epilencia et litargia qz eritat eos
talia patientes. Eciam quādo fit emplastrū ex eo ⁊ se
mine rute ⁊ eius oleo cōfert in litargia capiti applicā
do pilis prius abrasis. Et semen sinapis cū succo ab
rotam mixtus valet ad alopiam et ad dolores anti
quos scz splenis ⁊ sciaticæ passionis quia trahit ma
teriam ad exteriora et cōsumit eam. Et quando misce
tur eius semen cū cerusa et melle ⁊ aqua dissolutionis
furfuris tritici mūdifiat faciei maculas. Et semē ei⁹
coctum cū aceto valet ad scabiem ulceratam. et aqua
decoctōis eius valet febrib⁹ ptioticis siue interpella
tis. Pandecta. Aliucenna.

Squinātum kameelgras

Squinātū dicitur palea cameloz quia cameli eā her-
bā comedūt calidū ⁊ siccū in secdo Pādecta ⁊ Aliū.
In arabia repit. Eligendū est subalbidū. et quod dur-
existit circa stipitē abiciat. Virtutem habz purgādi
flecma pncipalit nō qd p se ponit sed cū purgātibz fle-
cma ut polipodio esula ⁊ c. In ipso est stipricitas q
re confert in fluxu sanguinis intestinor et renum. Et
quando bibitur vinum decoctōis ei⁹ cū polipodio
⁊ succo fumiterre cū zūcro miscēdo cōfert i yoropisi

de frigida causa .et vinū decoctionis eius cum pipere
valet in spasmo ⁊ dolore lacertoz. Confert etiam in
dolore matricis vicio ei⁹ nimie lubricatōnis fiat ex
ipso et plantagine et bursapastoris cum vino eukaci
sma. Et squinantū est herba similis cipro et repitur ī
pratīs. Et fortassis ex eo tota terra vbi nascit⁹ ⁊ quā
do desiccatur fit album. Et quod ex ipso administrat⁹
sunt folia flores et radices. Alicēna dicit q⁹ squinan
tū est duarū speciez. vna earū est que non habet fructū
nigrū sed apparet vt cauda equina. Aliud est arabi
cum et est boni odoris ⁊ est maioris efficacie Squinā
tum in vino decoctum cū arthimelia et cathaplasma
tum pudendis menstrua educit stranguinam ⁊ dissuri
am soluit. Et puocat vrinam vinum decoctionis ei⁹
⁊ seminis feniculi. et in radice eius est stipticitas. pro
pter hanc stipticitatem administratur in fluxu sangui
nis Serapio. Flores eius est pauca stipticitatis calefa
ctiuus mollificatiuus frangens lapidem. aperitiuus
orificioꝝ venaz. puocatiu⁹ vrine et menstruoꝝ ⁊ re
soluit inflationes. Et confert sputo sanguinis et do
lori stomachi. Et oleum squinanti pdest in pruritu.
Alicēna. squinantū est stipticū. q⁹ propter cōfert eius
flos fluxui sanguinis vndecunq⁹ fit. ꝥ andecta.

Serpentaria noterivurcz

Serpentaria. i. draguntea maior calida et sicca. Verba est cuius radix vsui medicine. exessus eius non determinatur ab autoribus Platearius. sed pandecta auctoritate serapionis. c. de luff. i. draguntee dicit q. draguntea est maior et minor. Maior e que vocatur serpentaria quia habet vestigia in modū serpentis. vel quia venenum serpentis fugat. Sed minor est illa que vocatur aaron. et est illa que habet folia plana. Pandecta eciam auctoritate Salerni. vj. simplicium

capitulo de serpentaria. substantia radices eius subtilior est substantia radices aaron et in sapore eius est acuitas et amaritudo et siccitas pauca. et est calidus. et sic. in primo. Errutem habet dissoluendi et mundificandi. et succus eius mixtus cum aqua rosae et cum pasta cerulea et in sole temperetur et inde facies purgatur ipsam enim claram reddit et pannum eius deponit. Et potest fistule pulvis radices eius conficiatur cum sapone et fistule imponatur foramen eius dilatat intantum quod os fractum seu putrefactum extrahi possit. Item confert etiam ad cancerum isto modo. R. pulueris serpentarie duas partes et terciam partem calcis vine misceantur cum parum vini vel aceti in modum paste in testa super carbone excutetur et pulvis inde factus cancro supponatur. cancerum corrodit mundificat et curat. Ad apostema maturandum et rumpendum et ad menstrua provocandum folia viridia cum oleo cocta cathaplasment super apostema et suppositorium inde factum provocat menstrua. Serpentina habet quidam aliquid simile aaron tam in folijs quam in radice sed acrius est eo et amarior ideo magis calefactinum. et radix eius expurgat viscera omnia grossos humores et fiscosos subtiliat. ideo vinum decoctionis eius et scolopendrie mundificat et aperit operationes splenis et epatis et renum quia subtiliat humores grossos. Proinde dicta. Sed albertus de virtutibus herbaz dicit. serpentaria cum trifolio inhumata generat serpentes rubecos et virides de quibus si fiat pulvis et ponatur in lampade ardente videbitur copia serpentum.

Satirion stendelivurcz

Satirion. i. testiculus vulpis est calidus et humidus in primo. habet folia similia folijs lilijs albi et etiam i floribz conuenit et quod de ipsa administratur est radix que dulcis est. et in humiditate eius est inflati su perflua gracia cuius incitat ad libidinem Et vinu de coctionis radice eius incitat ad libidinem .et radix eius elixata cum carnibus recentibus vel assata ingisconuenit ad carnis libidinem. et Dioscorides dicit capi. orhis. .j. satirion q si vir comedat maiorem

partem radices satirionis generat masculos. 7 si mi-
nozem partem generat feminam. Et mulieres parciū
italie dant eam radicem tritam cum lacte caprino ad
incitandū libidinem. Virtus etiam radices eius ē que
resoluit apostemata inflata quādo ponitur sup ea de
coctio radices cū oleo. Et eius succus cū melle rosaz
mundificat ulcera sordida 7 apostemata fraudulen-
ta putrida curat 7 erisipilam que est defectio cutis
vicio sanguinis colerici. et in ipsa est stipticitas ideo
retinet paz ventrem quādo bibitur ꝑcipue. alia eius
species que simili modo apparz. sed illa species habz
florem purpureum. et illa species trita cum sale aperit
emoroidas. Et quando administratur sicca ꝑhibz di-
latatōnem ulcerum et abscondit putredinem eorū et
curat ulcera fraudulenta que sunt in ore. Sz est alia
species satirionis que vocatur palma cristi cuius fo-
lia sunt similia folijs prime speciei satirionis sed sunt
graciliora cū nigris maculis que venenis resistit quā
li quis peres se habuerit a maleficijs 7 venenis secu-
rus erit ꝑandecta. Et illa species est calida 7 sicca ī
scdo 7 est ei ꝑprietas mūdificandi cutem 7 cōfert mē-
bris nervosis. ꝑandecta a ioritate Aliuceñ.

Scicadoscitri. mottékrit

Scicadoscitrinū ē absinthēū marinū calefacit in scdo gradu ⁊ desiccatur in terco habēs minutū semen sil'e semie herbe que dicitur abrotani. ⁊ ē plēa semine ⁊ habz folia stricta ⁊ nō est ita amara sicut absinthēum. ⁊ habz odorem grauem. ⁊ nō est tante stipricitatis sicut absinthēum sed virtus ei⁹ est diuersa a virtute absinthei. Nam est mala stomacho et occidit vermes in ventre plusq̃ absinthēum quādo apponitur extra et qñ recipitur ab intra. Et quando sumit cum melle interficit

vermes et expellit eos cum lachryone leni. Et quando
coquitur cum lentibus et bibitur facit idem. Citrus eci-
am scicados citrini est insitima resolutiva ventosita-
tum. Et eius cinis cum oleo eius vel oleo amigdalino li-
nitus confert alopicie. et eius oleum facit nasci barbā
que tardat. et decoctio eius cum aceto prohibet herpestio
memum et carunculos. Item ad obstruenda valet vapor
decoctionis eius in aqua rosae. et resoluit eam. Confert
difficultati anhelitus vinum decoctionis eius. Item
decoctio eius et absinthii in aqua et exhibeatur cum pa-
rum mellis extrahit vermes et ascarides et interficit
eos. Et vinum decoctionis eius cum archimisia et semi-
ne petrosilini puocat urinam et menstrua. Et eius ole-
um confert frigori rigoris febulis pulsuum manuum et
pedum ante horam rigoris inde ungendo. Idem oleum
confert puncture scorpionis aut aliorum animalium veneno-
rum. Item vinum decoctionis eius et draganti spiritu
alia calefacit membra miscendo cum parum zucti propter
eius amaritudinem. Idem valet contra stranguiniam et
diffuriam et ad opilationem splenis et epatis addendo
scolopendriam. Item cum infirmus surgit ab infirmita-
te ad nervorum confortationem valet aqua decoctionis ei-
us et lauendule.

Scicadosarabicum von arabien

Scicadosarabicum est calidum et siccum i tercio ca-
du. Pādetta. Sz fm Jo. mesue. ca. de scicadosar. bi-
co ē cali. in pmo ⁊ sic. in scdo. et est cōp. sūū ex pmb
terreis frigidis dantibz ei sūpticitatem paucā ⁊ ex p-
tibz igneis subtilibz a quibz insunt ei acuitas ⁊ amar-
tudo. sed acuitas pl⁹ est sua amaritudie. ⁊ amaritudo
pl⁹ ē sūpticitate ipi⁹ ppter qd ē subtiliatūū resolutūū

aperitiuum opilatōnum absterſinum et reſolutiuū na-
ture et eſt preſeruatium ꝑhibens a putrefactione . et
eſt ex parte ſtipticitatis pance ꝑfortatiuum cordis ⁊
cerebri ⁊ nernoz et viſcerum. Et ꝑhibendū eſt haben-
tibꝫ coleram in ſtomacho. conturbat enim eam iouces
ſitim et vomitum et eſtuationē laborioſam. Et eciam
colericis obeſt. Et eſt ex debilitate ſoluentibꝫ ꝑꝑter
quod miſcendū eſt ei ſal gemma aut mirabolani indi-
ſeu kebuli magnificant enim operatōnem eius. Et ſci-
cados arabicum ſolutione educit melancoliam ⁊ fle-
cma. mundificat cerebrum ⁊ nernoz ⁊ menbra ſenſu-
um. et ꝑꝑrie in egritudinibꝫ capitis. Effuſio florū ſci-
cados arabici ſcꝫ. ʒ. ʒ. vel. ʒ. j. in aqua caſei cum vniſ
paſſulis additis mirabolaniſ nigris vel kebulis ʒ. ij.
⁊ ſtet in fuſione ꝑ noctem coletur ⁊ colature addatur
diaſenicōnis vel dia ſene. ʒ. j. caſſiſtiſtule. ʒ. ij. miſce ⁊
fiat hauſtus cōueniens ꝑ ſolutōē humozꝫ vt ſupra. et
fomentatiō facta ex eo et maiora et ſpicaceſtica cū
aqua decoctōnis eius. vel lotio capitis ꝑfert egritu-
dinē bꝫ frigidiꝫ capitis Et oleum ſcicados arabici cō-
fortat cerebz et nernoz et os calefacit ⁊ viuificat. et
euaporatō decoctōnis eius aperit opilatōnes nariū.
Et vinum decoctōnis eius ⁊ ſcolopendrie cū ſquilla
eſt medicina bona in opilatōne ſplenis. epatis ⁊ vi-
ſcerꝫ et eſt ſedatiuū doloris lacertoz ⁊ nernoz ⁊ iūctu-
raz ꝑꝑ omēz modū admiſtracōis Adefue Serapio.

Spargus spargen

Spargus calide et sicce cōplexionis. habet virtutē aperitiuam opilarōnum splenis et epatis et renum. ⁊ habet eciam virtutem absterſiuam. et p̄prie ſemen ei⁹ ⁊ radix. Et quādo decoquitur radix eius et bibit decocctio ipſius cōfert ſtranguirie ⁊ ictericie ⁊ ſciati ⁊ ce paſſionib⁹ in vino decoquendo. Et quādo ex decoctione eius cum vino addito piretro ſit mixtio ⁊ inde abluatur os cōfert cōtra dolorē dencium. Et quādo elixatur vna elixatione ſeu ebullitione et comeditur

mollit ventrem et puocat urinam . et quando coqui-
tur in vino pdest decoctio eius morsui animalium vene-
nosoz. Et semen eius quando bibitur facit operatōes
radicis. et dicitur q elixatura eius occidit canes .et
dicunt aliqui q quando cornua arietum sepeliuntur
in terra nascuntur inde spargi .et proprietas eius est
remouere dolorem lumboz qui fit a flegmate ⁊ v̄to
sitate .et eciam remonet dolorem colice passionis. qz
mollificat ventrem .et si homo vitur eo multum fa-
cit nauseam . Radix ⁊ semē spargi sunt diuretica mo-
dicum nutrimenti habentes et non bene digeruntur
Est eciam abstersiue virtutis non tamē calefacit ma-
nifeste neqz infrigidat ideo tam renum q̄ epatis opi-
larius est magis semen et radices q̄ herba Pandē-
cta ⁊ Serapio. Et fm platearium spargius est calid⁹
et siccus in tercō et semen et radix vsui medicine com-
petunt. et extremitates spargoz ante pductōem se-
minis cum carnibz elixate .vel cum sola aqua valent
contra opilatōnem splenis ⁊ epatis ⁊ cōtra strangui-
riam et diffuriam. et similiter cōtra dolorē stomachi
et intestinoz et ptra yliacam passionem . Item vniuer-
saliter aqua decoctionis seminis eius valet ad predi-
cta. Et semen eius p annū seruatur.

Sauina

siebenbaum

Sauina calida et sicca in tercio gradu. solū folia medicine cōpetunt. Cūm decoctōis eius valet cōtra dolorem stomachi et intestinorū et yliace passionis et cōtra stranguiriam. Et sauina cocta cum semine aneti et folijs altee in vino et cathaplasmata super pectinem valet contra stranguiriam et dissuriam et et idem puocat vrinam sedando dolorem vesice. est enī sauina diaforetica ⁊ diuretica fomētatiō ex ea facta ex aq̃ decoctōis eius vel vino valz cōtra predicta scz

puocando vrinam et menstrua. et secūdinā educit de
cocta in oleo. et contra tenasmon ex frigida causa
decoctio in vino et aceto cū tarobarbato mīscēdo ⁊
fiat eukacisma. i. aēst sessio sup talē decoctōnem ⁊ mul
tum valebit. Adonitur eciam sassina puluerisata cum
sulphure ⁊ litargiro et succo lappacij acuti ⁊ par au
rugie porci et fiat inde vngentū cōtra scabiem vlcerō
sam seu saniosam. Clapoz eciam decoctōnis sauinē ⁊
bethonice in vino decoquendo pdest aduersus reuma
frigidū p nares fumendo Adonecta. Itē virtus eci
am eius dissoluit ⁊ dispergit putredinem ulcerum pu
tredoz maloz corrodencium antiquoz. et succus ei⁹
cum melle mixtus mūdificat vlcera melancolica sor
dida ⁊ aufert erisipilam. et propter causam sue subti
lītatis puocat menstrua plus omī alia medicina. Et
eius vsus nim⁹ facit mingere sanguinem ⁊ interficit
fetus viuētem ⁊ expellit mortuum. Serapio. ⁊ folia
eius contusa cū aceto phibet dilatātōnem vlceꝝ cor
dencium et sedat apostemata corrosiua Et aqua deco
ctionis eius cum cerusa aufert liuorem cutis ⁊ aufert
escaram factam ex igne.

Semperuina haufiwurcz

Sempuina est herba sic dicta qz semp viridis frigida est in tercō gradu cū siccitate pauca Et viridis ē multe efficacie ⁊ in medicinis nō ponitur ericcata Virtutem habet infrigandi et alterādi cathaplasinata cū aceto vel agresta mixta sup mēbra multū calefacta ⁊ ⁊ apostemata calida qz extinguit calozē extraneum ⁊ ⁊ sedat dolorem factum ex causa calida cumilibz mēbri in p̄cipio applicādo gracia repulsionis materiā licet postmodū absit inspissando materiā. Contra

combustionem aque vel ignis fiat unguentum ex succo
eius et oleo rosae. et pars cere sed non debet poni in pri-
mis tribus diebus sed calida ponantur ut fumosita-
tis fiat evaporatio. unde prius inungamus sapone et
similibus. post tertium vero diem iungimus unguento
ut supra ad leniendum. Item succus sempervive vel ei-
us aqua confert fluxui sanguinis narium unguendo fro-
tem tempora et guttur et epas miscendo pars sandali
rubei. Et experimento habetur quod multum valde nota-
ter fluxui narium puenienti ex ebullitione sanguinis in
iunioribus et epate calefacto. Et sunt due species scilicet
et maior que ut plurimum nascitur in locis edificatis
ex lateribus. Quidam faciunt eam nasci in domibus su-
is super tectum Sed minor scilicet vermicularis nascitur in
muris et in locis petrosis et substantia eius est aquo-
sa et sapor eius stipticus. Confert etiam succus eius eri-
sipile et apostematibus multum calidis que dilatantur
in corpore. Item semperviva cocta cum radice planta-
ginis posita supra podagram confert et sedat dolore
eius. Item succus cum aceto confert in plaga sancti
anthonii. Serapio.

Squilla wildeczmbel

Squilla ē calida et sicca in tercio gradu et dicitur cepe muris quia mures interficit. Est enim pposita ex igne is paritibz in superficie dantibz ei acuitatis uehemenciā et ex pibz terreis adustis dātibz ei amaritudinē ⁊ ex paritibz aereis dantibus ei de dulcedine aliquo. Est enim instisiua ⁊ ulceratiua adustiua resolutiua materiarum. attractiua ad exteriora. subtiliatiua parciarum grossarū ⁊ viscosarū a putredie pseruatiua. ⁊ rectificat cū assatōne. et pparat cū aceto ut materias grossas et

adherentes submersas facile poterit expellere. et me-
lius est q̄ cepa squille affetur vel coquat̄ et postea ad-
ministratur ⁊ sic minuetur fortitudo ⁊ acuitas sue v̄-
tutis ⁊ assata habet multa ⁊ maxima iunamenta Et
assatur inter prunas vel inuoluat̄ pasta vel luto ī fur-
no donec coquatur. deinde extrahatur. et acetū squil-
liticum sic fit cepa squille scindatur in laminas et cū
filo separatim affigantur ⁊ siccēt̄ in vmbra xl. die-
bus. postea sumatur quantitas vni⁹ manipuli ⁊ po-
natur in vase vitriato ⁊ piciatur desup acetum fortis-
simum et ponatur in sole. xl. dieb. Et cū aceto Iquil-
litico fit ablutio oris et restringit gingiwas laxas et
cōfirmat dentes cōmotos ⁊ aufert putredinem oris. ⁊
eliratura squille p̄parata cū melle in potu administra-
ta fortificat tracheam arteriam et clarificat vocem et
confert ad debilitatem stomachi et ad maliciam dige-
stionis ⁊ opilatōnes eius et ad melancoliam ⁊ appo-
plexiam et epilenciam ⁊ frangit lapidem vesice et cō-
fert suffocatōni maricis ⁊ apostematibz splenis ⁊ ad
sciaticā et meliorat colorem ⁊ acuit visum. et eius suc-
cus piciatur ad aurem ⁊ cōfert gravitati auditus. Et
vniuersaliter valz omnibz egritudinibz corporis p̄ter
q̄ vlcenbz intrinsecis. et p̄fert in yoropisi ⁊ ictericie ⁊
stranguirie ⁊ palisi. Amicēne. P̄adecta. Serapio.

incurrunt fluxum sanguinis narium .et vinū decoctō
nis eius et lauendule cōfert in catarro ⁊ hominibus
habūdantibus flegmate salio et semib⁹ frigide cōplexi
onis .et confert dolorib⁹ qui fiunt ex flegmate viscoso
Folia vel flores sambuci et folia altee cū vino cocta
et emplastrata pdest. Et oleum floz sambuci confert
egritudinib⁹ frigidis in nervis .et odor eius licet cau
set ⁊ dolorem capitis verū tamen cum hoc resoluit sedā
factam a flegmate qñ odoratur .et facit possidere ru
bedinem in facie multumdo odoramenti ei⁹. Et folia
ei⁹ quādo coquunt cū alijs oleribus laxat flegma
Similiter sumitates ramoꝝ elire ⁊ comeste faciūt Ra
dix vero eius p se vel cū radice ebuli in vino cocta et
datur ydriopiciis miro modo cōfert .et quando coquit
in aqua cū arthumesia ⁊ fiat eukacissima in q̄ sedet mu
lier laxat duriciem matricis et dilatat orificium eius ⁊
mundificat eam et secūdinam expellit .et est bonum cō
bustioni ignis et morsui canis succus eius . Et succus
eius demigrat capillos et cōglutinat vlcera cōcaua et
fistulas .et ex succo eius et sepo irano addito succo al
tee pfert podagre .et succus eius immissus auri sedat
tinturum eius ⁊ occidit vermes in eis. Serapio . Aui
cenna . Pandecta .

Salix

weden

Salix est frigide ⁊ sicce cōplexionis ī p̄rio gradu. Vir-
 tus folioꝝ ⁊ corticū et fructus salicis et succi eius est
 stiptica. Et quādo bibunt folia eius cū vino et pipe-
 re cōferūt celice passioni. Et quādo sumit aqua deco-
 ctōnis eius phibet impregnatōnē. Et aqua decoctō-
 nis fructus eius cōfert spūto sanguinis qñ bibit. Et
 cortex eius similiter facit hoc. Et decoctio eius admi-
 nistrata sup pedes podagricorum confert eis multū
 Joem mundificat fursures capitis liximum inō factū

Et aqua seu humiditas repta intra corticem abster-
git oculum ⁊ aufert tenebrositatem eius. Item succus
salicis glutinat vulnera recencia. et succus eius pfer-
flurui sanguinis. Item cinis salicis scz corticis ei⁹ est
ericcarius multum in omnibz in quibz medicus inoi-
get ericcatione. Item succus eius cum aqua plantagi-
nis multum confert in dissinteria. et succus folioz sa-
licis cum aceto remouet verucas ⁊ nodos et pustulas
in corpore genitas. Item succus eius pferit in dolo-
re auris. et virtus fructus ⁊ folioz eius est stiptica si-
ne punctione. et desiccatur ericcatione occulta. Et ex aq
decoctionis folioz salicis ⁊ corticu eius et plantagis
cum boloarmeno fit clistere illi qui egerit sanguinem
et succus eius mittitur in aures ex quibz emittitur sa-
nies. et succus eius pglutinat ⁊ consolidat vlcera ma-
gna. et operatio in hys rebus est fortior quando bibi-
tur cum vino stiptico nigro. et quando ex folijs recē-
tibus eius solis fit emplastrz cōfert fluxui sanguinis
vndecumqz exeat. Et succus folioz eius cū aqua endi-
uicie cū paz zuci albi. valet cōtra calorem febrilem i
potu exhibitus Item aqua eius valet contra icterici-
am ⁊ opilationem epatis Item folia eius in cubili sper-
sa febricitantes refrigerant. *Aluicenna. Serapio.*

Saxifraga steinbrech

Saxifraga calida est et sicca in tercio. sic dicitur. qz saxum frangit. Virtutem habet diurencam ⁊ dissoluiuam. lapidem frangit in renibus ⁊ vesica. Valet eciā cōtra stranguiream ⁊ dissuriā ⁊ vicium lapidis. Vinum decoctionis saxifrage et semis feniculi petrosilini milij solis p̄fert multum talibus. discrasijs iam dictis. Idem valet contra colicā et yliacā passiōnes Et puluis saxifrage in ōno sorbili exhibitus valz ad idem. El el deē sequēs por⁹ qui maioris ē efficacie

aduersus predictas discrasias. R. sarifrage scabiose
catupucie añ. m. j. floz boraginis. violaz vnaz passu
laz añ. 3. 5. seminũ feniculi petrosilini spij mlij solis
et anisi liquiricie añ. 3. ij. omnia contundant 7 bulian
tur in duabus lb. aque fontalis ad cõsumptõnem ter
cie partis colatum dulcoret cum sufficenti zucro al
bo et fiat potus manet sero sumendus pro qualibz
vice in quãtitate mediĩ cĩphi tepide sumendo. q̃ potu
cõsumpto sequens euformatũ exhibeat circa medium
noctis. R. benedictę laxatiue diasenicionis añ. 3. ij.
cassie extracte. 3. 5. misce cũ decoctione cõmuni et fiat
baustus. postea sumat electuariũ ducis vñ diaciminũ
pro cõfortatiuis et sup intestina dolorosa vngat un
gentum dialtee et miro modo conferre habet. Itẽ vi
num decoctõnis sarifrage et flozum tamarisci cõfert
multum aduersus opilatõnem splenis 7 epatis. Itẽ
vinum decoctõnis sarifrage et radice feniculi et esu
le necnon hermodactilli añ. 3. ij. post coletur 7 de ta
li colatura mirra cũ paz zucri det patienti i mane sto
macho ieiuno existente 7 confert aduersus yzopisum
ex frigida causa.

Scolopēdria hircszunge

Scolopendria calida est in pmo et sicca in scdo gradu. Virtutem habet incidendi ⁊ resoluendi duriciem splenis. Et scolopendria stiplicitate cū amaritudine precipitat. qua ppter confert spleni bibita cum aceto. Et vinum decoctionis eius cōfert ad idem addito tam arisco de quo potetur quadraginta dieb⁹ resoluūt et extenuat splenem. Et hec herba crescit in muris et fontibus i locis petrosis. ⁊ folia scolopendrie cum folijs altee in vino cocta et cathaplasmata super splenem

et confert debilitati eius. Et vinum decoctionis scolopendrie et petrosilini confert distillationi vrine. Et vinum decoctionis eius cum menta confert singultui. et vinum decoctionis eius cum endiuia pdest yctericie. et vinum decoctionis eius et sarifrage bibitu frangit lapidem vesice et renum. Et putant quidam qd ipa p bibet impregnationem si suspenditur sola ad collum mulieris. Et oximel factum oximelle et aceto decoctionis scolopendrie magnifice confert opilationi splenis et ictericie et singultui. Et hec herba nascitur in muris edificiorum et in petris. et non habet stipitem neq; florem neq; semen. et folia eius sunt sicut folia polipodij et pars eius inferior est quasi rubea et pars superior viridis. Et substantia eius est subtilis. et virtus eius prima est calida. et secunda virtus est qd incidit et resoluit. Et tertia virtus est que frangit lapidem et resoluit duriciem splenis. Et ex pulvere scolopendrie et pulvere tamari sci eiusdem ponderis scz. 3. j. et cinamomi. 3. 5. et pulveris sene. 3. j. mutuo misceantur cum duabus uncis zuci albi in modum tragae et utat in cibis confert ad singula predicta. Aliicenna. Serapio. Pandecta.

Scolopendria
 Scolopendria est herba quae nascitur in muris edificiorum et in petris. et non habet stipitem neque florem neque semen. et folia eius sunt sicut folia polipodij. et pars eius inferior est quasi rubea et pars superior viridis. Et substantia eius est subtilis. et virtus eius prima est calida. et secunda virtus est quae incidit et resoluit. Et tertia virtus est quae frangit lapidem et resoluit duriciem splenis. Et ex pulvere scolopendrie et pulvere tamari sci eiusdem ponderis scilicet 3. j. et cinamomi 3. 5. et pulveris sene 3. j. mutuo misceantur cum duabus uncis zuci albi in modum tragae et utat in cibis confert ad singula predicta. Aliicenna. Serapio. Pandecta.

Scabiosa **grintkraut**

Scabiosa calida est et sicca in secundo gradu. Valz
contra scabiem. Succus eius cū sulphure ⁊ litargiro
et oleo lauri fit vngentum cōtra scabiem. Et idē vn-
gentum addito pulnere abrotani cōfert alopecie. Et
succus eius lumbricos necat et eo magis quādo cum
succo absinthei et paz mellis miscetur et potui exhi-
beatur. Uel fiat cathaplasma sup ventrem ex folijs
decoctōnis eius et abrotani ⁊ absinthei cum melle ⁊
aceto miscēdo. et decoctō tocius herbe ī vino cōfert

ad em oroidas cōstringendas. Dicitur q̄ sanctus v̄
banus ad pericōnem cuiusdam sororis sue anhelan
tis super scabiose virtutes quomā ipse v̄bebat cōtine
misit sibi sup pericione infrascriptos versus. Urban⁹
pro se nescit p̄cium scabiose. Iſtam purgat pectus qđ
comprimit erga senectus. Lenit pulmonem purgat
latez regionem. Apostema frangit si locū bibita tā
git. Tribus v̄ncta foris an tracē liberat bonis. Ex il
lo habetur q̄ scabiosa est herba magne virtutis. qz
t cōfer pectoris vicio flecmatis ibidē peccātis et p̄ci
pue semib⁹ confert in pectore discrasiat. Similiter
e⁹ succ⁹ cūliquiricia lenit pulmonem et dolorem late
rum sedat Et aqua decoctionis eius et betonice cum
parum zucri bibita apostēa dissoluit. Et similē empla
strata scabiosa cū plantagine in aceto et aqua rosaz
decocta sup antracem aut alia apostemata ignita ap
plicata. liberat patientem ad aliquas horas a tali di
scrasia. Item balneū decoctionis scabiose ⁊ taxibar
bati sup tales herbas sedendo cōfert ad exitum ani ⁊
ad restringendū emorroidas ꝑ adecta. ꝑ latearius.

Salvia

selben

Salvia est calide ⁊ sicce cōplexionis. Succus saluie
 et succus herbe paralisis cum oleo castorij valet ad
 menbra neruosa et valet in paralisi vngēdo loca et
 mēbra paralytica. Ad idem cōfert vinum decoctio
 nis saluie et rosmarini et herbe paralisis aprie flus
 selblommē. et aqua saluie valet in tremore manuum
 Unde lauencur manus cum aqua saluie. Item succ⁹
 saluie p̄fert ad p̄fortandū gingiuas os in de abluēdo
 cum parum mellis rosati miscendo. et salvia in cibis

comesta cōfortat stomachū Et vinū decoctionis sal
uie et petrosilini aperit viam urinae. Item caput pur
gium factum ex succo saluie cui misceat pīretrū istud
maxime educit flegma de capite. Decoctio folioꝝ sal
uie et ramoꝝ eius et arthemisie quando bibiꝝ puocat
urinam et menstrua ⁊ expellit fetum Et succus saluie
confert morſui venenoso. Et succus salmīe demigrat
capillos liniendoꝝ eos cū succo. et cōfert apostemati
bus. Et abſcīndit fluxum sanguinis. et mundificat vl
cera fraudulenta. Et decoctio saluie in aqua cū parū
mellis rosaꝝ cū qua abluantur genitalia viroꝝ ⁊ mu
lierꝝ sedat ipsoꝝ mēbroꝝ pruritum. Cīrcus saluie ē di
uretica. i. aperitiua. mēstruis imperat. aborsum facit
et sanguinem ex vulneribꝝ fluentem stringit. sordida
vulnera purgat Cīnum decoctōis eius cōfert para
liticis ⁊ cathaplasmatum sup partem paraliticatam
Et dicunt magi de salmīa qꝫ ipsa putrefacta sub fumo
generat auis quedam habens caudam serpentinam ⁊
albam de cuius cinere si ponat in lampade apparꝝ qꝫ
domus sit plena serpentibus Pandecta. Idem dicit
albertus de virtutibꝝ herbarꝝ.

Spicanardi spicanardē

Spice tres sunt species. quedam est spicanardi q̄ etiā
aromatica dicitur. et est calida in primo et sicca in se
cūdo gradu. Et alia est spica romana et dicit̄ celtica.
Et est alia montana. hic intelligitur spicanardi. cui⁹
substantia est composita ex tribus substācijs. vna ea
rum est virtus stiptica et seča est acuta non nimis. ter
cia declinat par̄ ad amaritudinem. Et vinū decoctō
nis spice bibita vrinas mouet et mordicatōnē stoma
chi sanat. et fluxum ventris siccāt et caput confortat

confert epati et ori stomachi. et virtus spicenardi est
absterfina autoritate serapionis. et cōfert epati et ori
stomachi et quando bibitur et ponitur extra prono-
cat urinam et desiccat humores q̄ adueniūt ad intesti-
na et confert humoribz qui cōgregant̄ in capite ⁊ pe-
ctore. et fortior specieꝝ spice in hoc est indica de qua
nunc loquimur Et idem autoritate diascorid. Virtus
spicenardi est calida et sicca et prouocat urinam et p-
pter hoc quando bibitur stringit ventrem. et quādo
lit ex ea nasale sine pessarium cū mūmia et parū olei
rosaz stringit menstrua et desiccat humiditates que
currunt ad collum matricis. et quando bibit cū aqua
frigida sedat syncopum et cōfert cordiace passiōi et
inflammationibz epatis ⁊ ictericie et egitudine re-
num. et quando decoquitur in aqua ⁊ sedet in ea muli-
er cōfert apostematibus calidis que fiunt in matrice
et confert talis spica casus capilloꝝ et palpebrarū pro-
pter eius stipticitatem et facit ip̄os pilos nasci. et. cō-
fert medicinis oculoꝝ scz puluis spice cum puluere
thucie misceatur in aqua ros et fiat colirium. Con-
debilitatem cerebri applicetur spica naribz. et contra
sorditatem et frigida causa valet oleum de spica. Et
vinum decoctionis spice cōfert cōtra opilationē sple-
nis et epatis. et oleum de spica optimum est paralit-
icis et artericis. Auicenna. Serapio

Spicaceltica romana spica

Spicaceltica est spica romana q̄ nascit̄ i siria. ⁊ ē cali
de et sicce p̄plexiōis. et ē planta h̄ns folia lōga c̄. co
lor vergit ad rubedinem. Et flos est citrinus. et meli
or ex ea est recens boni odoris multarum radicū non
facile frangibilis. et quod de ipsa administratur est
radix eius et stipites et flores. quia in eis est b̄ōitas
odoris. Et ipsa euellit̄ cum radicibz et fiunt ex
ea fasciculi plene manus. Et vinum decoctionis
eius prouocat vinam. et multum confert stomacho

quando bibitur cū decoctione absinthei. et aqua decoctionis eius cōfert apostematibz calidis epatis et ictericie et inflāmat omī stomachi. Et quādo bibit cū vino confert apostematibz splenis et dolori ventris et vesice et renū. Et acetum decoctionis eius cōfert morlibz venenosoz animalium. Et pprietas eius est q re tinet menstrua supflua quādo sumitur in potu Et fin diascoridem eius virtus est diuretica et pdest iccoris umori. et ictericis cōfert aqua decoctionis eius et absinthei. Et spleni vesice et renibus medet. Sed et morlibz venenatis cū vino data opitulatur. Et spicaceltica ingredit in cōfectōnibz vngentoz calidoz. et omnes species spice cū bibūtur cū vino cōferūt spleni. et omnes spice pronocant vrinam. et phibēt omia apostemata matricis sedendo in decoctōe eaz. et cōferūt doloribz renū et phibent cursū materiez ad ītestina. et habent proprietatem in retinendo fluxū supfluum matricis. et spicaceltica est calidior spicamōtana. et est in virtute similis spicemontane nisi quia p uocat plus vrinam et cōfert magis stomacho. Serapio. Pandecta.

Serpillum quendel

Serpillum calefacit et desiccat in tercio gradu. Et dicitur serpillū qz serpit sup̄ terram. Et est serpillum domesticū et aliud siluestre. Domesticū ramos diffusit sup̄ terram. siluestre in longum crescit. Serpillum pronocat menstrua ⁊ vinam quādo sumitur in potu. Et idem confert torsionibz ventris et attrit ōnibz musculoz et apostematibz epatis calidis. et est bonū contra nocumentum venenoz quādo bibitur. Et fit emplastrū supra morsum aialū venenosoz. ⁊ qñ serpillū

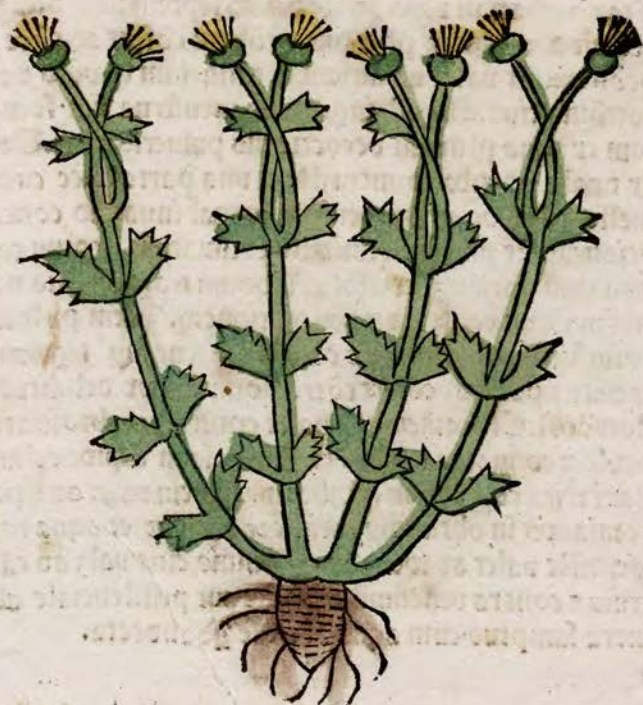
coquitur cum aceto et paz olei ros. et picitur sup caput sedat sodam idest dolore capitis. et est conueniens proprie litargie et frenesi. Et quando sumitur acetum decoctionis ei⁹ in potu sedat vomitum sanguinis Et vinum decoctionis eius in potu exhibitum confert contra syncopiam et contra distillationem vrine scz contra stranguiriam et diffuriam. et confert lapidi renum et vesice. Et emplastrum ex eo cum aceto factum valet contra puncturam apum. et aperit opilationes viaru vrine. et de eo bibitum tumorem epatis cōpescit. Item emoptoicis mederi dicit acetum decoctionis eius tantum. Mandecta. Et Auicenna dicit. quando pecudes et serpillio pascuntur facit emulgere sanguinem. Et decoctio serpilli cū radice yreos cum zucro penidiij dulcorata extrahit humiditates viscosas a pectore et pulmone. et confert conturbatōem stomachi et nausae et prouocat menstrua et vinam fortiter. quia virtus eius est subtiliativa et resolutiva et aperitiua qz aperit opilationes narium. Et folia et flores medicine cōperunt que in olla calefacta in sacculo posita et capiti exhibitio valet cōtra frigidū reuma. Et vinum decoctionis eius cum succo liquiritie valet cōtra tussim. Et vinum decoctionis ei⁹ cū aniso v3 cōtra dolore stōgchi ex pērositate. Placari⁹. Mandecta. Serapio.

Tarusbarbat⁹ himelpat

Tarusbarbatus est frigide et sicce complexionis. Et
duo sunt eius genera scz masculus et femina. Una est
masculus et est alba. et alia femina et est nigra. Mas-
culus aut habet folia oblonga 7 angusta et hastam
tenuem et semen tenue. Femina vero habet folia
canicula similia. sed asperiora et latiora et hastam
longam vnus cubiti albam et asperam flores viri-
des et albos et semen nigrum. Radix est dura gros-
situdine pollicis habens et nascitur in campis.

Item radices omnis generis sunt stiprice fluxum ven-
tris cum vino stringit. Elixatura eaz bibita coquassa-
riones et dolores latez tollit. tussim mitigat vinum
decoctionis eius cū succo liquiricie miscendo. Et do-
lorem dencium cōpescit succus eius cum piretro os i-
de ablueudo vel gargarizando. et folia eius cocta in
aqua et cathaplasmata sup duricies et tumores ocu-
loz cōferūt. Et maligna vulnera succus eius melle et
vino mirtus ad sanitatem poucit. Aceto verò mixto
vulneribz recentibus singulare p̄sidium est. Et succ⁹
taribarbatī punctum scorpionis mitigat. et folia cō-
trita cum aceto p̄bustioni opitulantur. Radix fluxi-
biles passiones iuuat. Quidā gargarisant radice de
coctionem cū aceto ⁊ piretro addito ad dēcium dolo-
rem. Folia vero diaforetice sunt virtutis cū decoquā-
tur cū calamento in vino et cathaplasment super sto-
machum. Decoctio eciam floz taribarbatī capillos
purificat. Fomentatio eciam facta ex vino decoctio-
nis eius valet cōtra emorroidas fluentes. Ad idē va-
let si an⁹ ex vino decoctionis ei⁹ tergat p⁹ assellarōz
Valeat eciam ad tenasmonem eukacissima ex aqua deco-
ctionis eius ⁊ archimesie Pandecta. Platearius ꝛc.

Tormentilla tormentill

Tormentilla est herba similis pentastilomi. nisi quia
habet septem folia utraq; pilosa. Cuius radix rubea
et tortuosa similis galange sed non habet acumen flos
eius rubens. Et ipsa iudicatur frigida et sicca in ter-
cio. et habet virtutem consolidandi et confortandi co-
ceptum. Pulvis eius cum pulvere yreos super vulnera
spersa consolidat ea. Et vinum decoctionis radices tor-
mentille et spice bibitum multum facit ad conceptionem. Et
similiter fomentatio facta ex folijs tormenille et melisse

et tanbarbati in uiuo ad sex vel ad septem dies desup
sedendo notanter post purgationem confert ad conce
ptionem. Et valet ad suriam et dissuriam cum vino de
coctionis eius. Ad pstringendum menstrua fiat fomen
tum ex aqua pluuiali decoctionis pulueris eius. Uel
ex duobus partibus tormentille et una parte spice cum
melle miscendo et sup ventrem ungat inuat ad conce
ptionem. Et puluis tormentille et linature cornu cer
uini cum parum zucris albi in modum tragee in vino da
tus multum confert ad conceptionem. Item puluis
tormentille cum albumine ouis coquatur sup regulam
et detur patienti confert contra vomitum ex debilitate
stomachi. Et tormentilla valet contra tenebrositate
oculorum coquatur in vino et cum thucia in lapide calmi
nari trita et colatum exhibeatur. Idem valet ad lipo
tomiam et in obtralmia et rubore oculorum. et aqua tor
mentille valet ad idem. Item puluis eius valz ad can
crum et contra venenum animale aut pestilenciale ab
intra sumptus cum aqua acetose Mandecta.

viola.

veiel

Viola frigida est et humida in primo gradu. De floribus violarum fit siropus et zucrum violarum et oleum violarum. Et siropus violarum fit sic. flores violarum coquantur in aqua et ex colatura et zucro fit siropus. vel ex succo florum violarum et zucro fit siropus violarum. Et flores violarum dimittantur in aqua tepida per noctem ex cuius colatura et zucro fit siropus violarum. Sed ex violarum succo et zucro melior fit siropus. Et oleum violarum fit per decoctionem florum violarum in oleo olive

et eius colatura dicitur oleum violarū. Et iunctio
olei violarum exterius facta sup epar cōfert contra
calefactōnem epatis. Unctio eciam facta super tem
pora ⁊ frontem dolorem capitis ex calore factum re
mouet et somnum inducit. Siropus ergo violarū v̄
tutem habet leniendi in frigidandi humectandi. ideo
valet ī febris acutis notanter in terciana cōtinua
seu interpellata. et zuchrum violarū fit eo modo quo fit
zuchrum rosarum v̄puta succus violarū misceatur cum
zucro albo. Vel folia florum violarū minutum inscisa
cum zucro albo mixta et soli presētē in vitro albo
per dies .xl. dies p̄ ipsius fermentatione. Item viole
cōtrite siue ip̄a herba applicata sup calidū apostēa
confert in principio. Afomentatō eciam facta ex deco
ctione ipsius herbe violarie ⁊ sup pedes et frontem
applicata somnum inducit in acutis febribus. Flores
vel folia violarū comesta cum boragine et lactuca cū
carnibus recentibus elixata cōfligunt in afflictione fe
brili. Decoctio eciam violarū bona ē scabiei loco scabi
oso applicata. Et odor floz violarū vel succus earum
fronti illinitus sedat sodam siue dolorem capitis ex
causa calida. Et decoctio earū cum zucro penidi cō
fert tussi calide et linit pectus ⁊ p̄fert in pleureti ⁊ pi
pulmonia. Et idem valet inflationi stomachi. et siro
pus violarū cōfert dolori renū et prouocat vrinā ⁊
soluendo educit colerā. Aliicē. Plateari⁹. Serapio

virgapastoris

karten

Virgapastoris eius virtus in frigidat ⁊ desiccatur in principio tercijs gradus. Et radix eius desiccatur in secundo gradu. Et sunt due species scilicet masculus et femina Succus ei⁹ mixtus cum litargiro curat scissuras ani et fistulas ⁊ emorroidas interiores. Et vermes que in capite huius plante inveniuntur in curio ligati et collo suspensi dicuntur febrem quartanam penitus curare. Et virgapastoris habet virtutem repudiandi ⁊ incarnandi. et confert inflammationi oris stomachi

quando scz apponitur extra cōtrita cu aqua rosarū
Et idem confert apostemati quod erisiplia appellat
et apostematibz antiquis. et idem repercutit ⁊ phibz
humores qui fluunt ad mēbra. Et est ex melioubus
medicinis erisipile quando dilatatur et quando extē
ditur ambulans de mēbro ad membrum. et confert vl
ceribus alijs ad que fluunt humores. Et succus eius
conglutinat vulnera recencia cum suo sanguine. Et
confert ulceribz auris. et si est in ea sanies desiccat eā
Et abscindit fluxum mēstruoz immoderatum fomē
ratio facta ex virgapastoris ⁊ arnoglossa cōtusis et
matrici applicatis. Et decoctio eius cum b oloarme
no in potu data curat ulceratōnem intestinoz ⁊ spu
tum sanguinis Et sistit fluxum humoz vndeūqz flu
unt cum succo plantaginīs miscēdo. Idem cōfert flu
rum sanguinis antiquo vicio colere. Et decoctio eius
cum viuo pfert distillationi vine quia puocat vniā
prouocatōne forti. Et quando idem bibitur in febr
bus ptioticis ante accessionem porisim p horam cou
fert multū Idē valz in moribz venenosis. Et succus
eius cōfert in fistula matricis. Pandecta. Serapio.

Urtica

nessel

Urtica 7 semen eius sunt calida in p̄ncipio terciū 7 sic
ca in secūdo. et semen ē minoris siccitatis. q̄ ip̄a her-
ba. et virtus urticae est ulceratīva attractīva resolutīva
et in virtute adustīva. et in ipsa eciam est virtus aperi-
tīva 7 absterīva fortis. Urtica cum rassano cocta 7
farīna seminis lini disrumpit apostemata maturatō
ni propinqua. et cinis cōbustionis eius cōfert in can-
cro. et cinis talis cum sale mīxtus prodest ulceribz q̄
accidūt a morsura canū et ulceribz malignis 7 cācro

Et emplastrum ex ea ⁊ sale factum valz contricōm
neruoz. et folia vrtice contrita abscondunt fluxū san-
guinis narium. Et semen eius contritum et naribo is-
tatum aperit opilatōnem colatorij fornter. Quan-
do bibitur semē tritum cum aqua ordeī mūdificat pe-
ctus educendo humores grossos. Et semen eius ī vīo
coctum eritat coitum. Et puluis seminis vrtice ī onō
sorbili sumptus valet ad idem. Aperit eciam orificiū
matricis vt matris recipiat sperma. Et similiter si co-
medatur cum cepis ⁊ ouis idem facit. Et quādo sup-
ponitur cum mirra puocat menstrua ⁊ aperit matri-
cem. Et similiter quando bibitur eius decoctio cū pa-
rum mirre. vel folia vrtice cōtrita cū mirra et parum
vini in modū emplastri confert aperiēdo matricē quā-
do ei applicatur soluendo educit flegma et humorem
crudum sua abstersione non cum virtute solutiva que
fit in ipsa vrtice. et oleum vrtice cōfert ad idem. ⁊ cō-
fert eciam ad mēbra paralitica vngendo ea. et sup-
positoria facta ex melle ⁊ puluere vrtice solvūt. et v-
rtice habet in se aliqđ ventositatis ad luxuriam puo-
candam maxime si cum sapa bibit. i. vino dulci. Ami-
cenna. Pandecta. Serapio.

valeriana

baldran

Valeriana est calida in secdo gradu. sicca in fine eius
Et virtus eius assimilatur virtuti spicenardi Et mlti
valerianam nardū agrestem appellant. et radix eius
in medicina ponitur. Virtutem habz diureticam. Di
ascorides dicit. fu. i. valeriana feruentis est virtutis i
ctualis in prouocando urinam Cūm decoctōis
eius cum semine feniculi ⁊ apij mltum prouocat uri
nam. Et eius elixatura mitigat lateris dolorem ⁊ in
citāt ad prouocatōnem menstruoz Confert etiā cōtra

stranguiriam et diffuriam. Detur vinum decoctionis
eius addita radice petrosilini. Glaseriana etiam cum
vino cocta cum apio et emplastrata pectini puocat uri
nam. et vinum decoctionis eius confortat digestivam
et confert dolori stomachi ex frigida causa. et vinum
decoctionis valeriane et mastice et mente est maioris
efficacie in confortando virtutem digestivam et in pa
cificando dolorem stomachi. Contra viciu pectoris
ex frigida causa. Detur vinum decoctionis valeriane
et radice yreos et liquiricie et draganti et multum vale
bit in scindendo et eradicando humorem crudum et
fiscosum per viam sreatus. Iodem confert contra tussim
siccam ex frigida causa. Et ad supfluitatem matricis
desiccandam fiat fomentum ex aqua decoctionis vale
riane et archimessie. Contra opilationem splenis et epa
tis ex frigida causa. Vinum decoctionis valeriane et
flox tamariisci in potu detur. Pandecta. Diascorides
Alicenna.

Ulmus

Ulmus

Ulmus est res nascens sup arborescens vel nucis
 vel sup lapides Et melius horum est quod repitur sup
 arborescens nucum et quod est magis odoriferum et albidius
 coloris. et peius ea est que ad nigredinem est ten-
 dens. Sapor eius est stipticus tempore. et virtus eius est
 que non infrigidat frigida foris. sed appropinquat tepiditatem
 Et virtus alia est que resoluit et mollificat et appropinquat illud
 quod est sup arborescens nucum. Et estimaverunt quidam quod est
 calida in primo gradu et sicca in secundo gradu. quod

¶ Sandecta innuit in caplo de vsnea autoritate Auicenne. vbi dicit vsneam cor cōfortare qđ idē vult Auicenna de viribz cordis. Et vinū decoctōnis eius ⁊ arthimesie cōfert doloribus matricis Et quando mulieres sedent in decoctōne eius cōfert multum in dolore matricis. et idem facit fomentatio ex ea facta. Et decoctio vsnee ⁊ herbe paralisis pprie flusselblommen cum oleo de castorio vel lini multum cōfert in paralisi et arterica passionibz. Et quando infunditur aliqđ diebus in vino. facit istud vinum dormire dormitōne forti. Et quando infunditur in vino stiptico confert stomacho et curat fluxum ventris ⁊ abscindit vomitum ⁊ aromaticum est aperit opilationes et stringit carnes mollificatas et linitur sup apostematas ⁊ linitur sup apostemata calida et sedat eorū inflāmatiōz et resoluit duricies iuncturaz. et vinum decoctionis eius abstergit visum. Et confert tremori cordis ⁊ dolori epatis ⁊ confert dolori matricis ⁊ puocat menstrua. ¶ Sandecta. Auicenna. Serapio.

Particula secunda De
simplicibus laticiniis li
nitinis seu lubricatiuis su
perioribus antiquis de
seruientibus :

Cap. i. de aloepatico.

Secūm de agarico.

iiij. de coloquintida.

iiij. de cassia fistula.

v. de euforbio.

vi. d emblicis kebulis mi
rabolonis citrinis.

Septimū de manna.

viii. de reubarbaro.

ix. de scammonia.

Decimū de sene.

xi. de tamarindis.

xij. de zucro.

Tercia particula de spe
ciebus aromaticis con
tatinis et alijs consimili
bus confortatiuis.

Cap. xiiij. de cinamomo.

xiiij. de cardamomo.

xv. de croco.

xvi. de calomo arōatico.

xvii. de cariofillis.

xviii. de galanga.

xix. de genciana.

xx. de liquiricia.

xxi. de macibus.

xxii. de nuce muscata.

xxiiij. de pipere.

xxiiij. de reu pontico.

xxv. de sandalo albo citri
no et rubeo.

xxvi. de tamarisco.

xxvij. de visco.

xxviii. de zincibere.

Quarta particula De
fructibus et seminibus her
barum et ortis ab eis

Cap. xxix. de amigdalis
dulcibus et amaris.

xxx. de citonijs et piris.

xxxi. de capparis.

xxxii. de castanijs.

xxxiii. de ficibus et pine
is et uuispassulis.

xxxiiij. de iunibis et sebez
sten.

xxv. de brunis.

xxvi. de amiso.

xxvii. de baccis lauris.

xxviii. de cubebis.

xxix. de carui.

xl. de fabis.

xli. de fenugreco.

xlii. de semine lini.

xliii. de lupinis.

xliiiij. de milio.

xlvi. de nucis et anellanis.

xlvi. de ordeo.

xlviij. de orobo.

xlviij. de oliuis et oleo oli
uarum.

xlj. de pomis granatis :
L. de vino ⁊ aceto

Quinta particula de
gūmis ⁊ alijs verisilibz .

Lj. de camphora .

lii. de draganto .

liii. d. gummi arrabico

liiiij. de laudano .

lv. de mastice .

lvi. de mirra .

lvij. de pice .

lviii. de resina .

lix. de storace sicca et hu-
mida .

lx. de serpentina .

Sexta particula d. ge-
neribz salis ⁊ mineris ter-
re ⁊ lapideibz .

lxi. de alumine .

lxii. de argentonino .

lxiii. de bolo armeno .

lxiiii. de cerusa .

lxv. de calceniua .

lxvi. de corallis rubeis ⁊
albis .

lxvij. de emantite .

lxviii. de litargiro .

lxix. de lapide lasuli .

lxx. de perlis .

lxxi. de sulphure .

lxxii. de sale cōmuni .

lxxiii. de tartaro .

lxxiiii. de thuria .

lxxv. de vitriolo .

lxxvi. de viridi eris .

Septima pñcia de aia
libz ⁊ ortis ab eis .

lxxvii. de aneta ⁊ ansere .

lxxviii. de bobus .

lxxix. de capris .

lxxx. de cancris .

lxxxi. de columbis .

lxxxii. de castorio .

lxxxiii. de cerno .

lxxxiiii. de heois .

lxxxv. de lepore .

lxxxvi. de porcis .

lxxxvii. de viculis .

lxxxviii. de vulpe .

lxxxix. de butiro .

xc. de coagulo .

xc. de caseo .

xcii. de cera .

xciii. de lacte .

xciiii. de melle .

xcv. de spodio .

xcvj. de sapone .

